NATIONAL LIBRARY
JUN 9 1969
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Toronto 174, Ontario, Canada
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Telephones: 921—7121; 465—7902
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE
4035 Rombouts Ave,. Bronx N. Y. 1066, U.S.
Chicago: Editor — I. ŠĪMANE,
5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.
SATURDAY, MAY 24, 1969

LATVIJA
AMERIKĀ

42. N-RS. SESTDIENA. 1969. GADA 24. MAIJS 19. GADS

Atsevišķa numura cena 25 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902
Birojs: 491 College St., Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121
Nujorkas redakcijas vaditāja: V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A.
Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠĪMANE,
5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālrunis 774—5744

NOVĒLAM LASĪTĀJIEM UN LĪDZSTRĀDNIEKIEM JAUKUS VASARSVĒTKUS!

LATVIJA AMERIKĀ

Daritāji pārvērtē spēkus

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENIBAS KONGRESA ATKLĀŠANA FILADELFIJĀ

Amerikas latviešu apvienības 18. kongress šogad laikā no 16.—18. maijam pēc 12 gadiem atkal notika Filadelfijā. To 16. maijā Franklina viesnīcā atklāja ALAs valdes pr-sēdis prof. P. Lejiņš. Kongresa rīcības komitejas un Filadelfijas latviešu draudžu un organizāciju sadarbības centra pr-sēdis J. Šmitchens apsveikuma uzrunā norādīja, ka tagad, pēc pirmā kongresa Filadelfijā pirms 12 gadiem, „mēs gan esam kļuvuši sirmāki, bet ne vājāki". Viņš novēlēja delegātiem pieņemt lēmumus, kuŗi virzītu nākotnes sapni turp, kurp tiecas mūsu sirdis un domas. Pensilvēnijas pavalsts gubernātors visas trīs kongresa dienas izsludinājis par Latviešu dienām, izsniedzot rīkotājiem īpašu proklamāciju, kuŗā teikts, ka pašnoteikšanās tiesības un cilvēku brīvība ir vispārēji ideāli, tādēļ ASV atteikušās atzīt Latvijas iekļaušanu Pad. savienībā.

Ierasties kavētā Latvijas sūtniecības vadītāja Vašingtonā Dr. A. Spekkes runu nolasīja sūtniecības padomnieks Dr. A. Dinbergs. Runā bija norādīts, ka dzīvojam pārmaiņu un pārvērtību laikmetā, kad nemiers pārņēmis jaunāko gadagājumu cilvēkus, kuŗi nevar panest dziļās idejiskās plaisas radītos pretstatus pilsoniskās un komūnistiskās pasaules starpā. Dr. A. Spekke atzina, ka latvieši emigrācijā darbojas aktīvi, bet arī dzimtenē vērojamas dzīvas un aktīvas vēsmas gara pasaulē un praktiskajā dzīvē.

Kongresā bija ieradies arī Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes pr-sēdis J. Niedra, kas apsveikuma uzrunā norādīja, ka latviešu sabiedrība aizvadīto gadu vērtējusi dažādi. Pagājušais gads atgādinājis, ka laiks nestrādā latviešu labā, bet arī rādīja, ka daudzi jau aizmirsuši to, kas noticis pirms 25 gadiem. Veco cīnītāju un nacionālo darbinieku rindas ar katru gadu kļūst retākas, bet jaunatnē strāvo vēja pūsmas ar citādām atziņām. Tās, varbūt, neatbilst vecās paaudzes uzskatiem un atziņām, no kādām vadījāmies agrāk, bet tās ir rūpīgi jāizvērtē, lai turpmāko darbu varētu veikt ar jauniem paņēmieniem. Daži darba darītāji tomēr pārvērtē savus spēkus, sabiedrība saskata mērķtiecības trūkumu un novēršas no darba veicējiem. Organizācijas savukārt savstarpēji sacenšas par pirmo vietu, kauī pašas ir tikai palīglīdzeklis lielā un kopīgā mērķa sasniegšanai, kas nav pakļaujams atsevišķu cilvēku, grupu vai organizāciju vēlmēm. Runas nobeigumā J. Niedra uzsvēra, ka Kanadas latvieši cieši sadarbosies ar ASV tautiešiem līdz Latvijas brīvības atgūšanai.

Prof. J. Peniķis kongresa dalībniekus sveica ASV DV saimes vārdā, uzsverot, ka veicami kopīgi darbi, tādēļ problēmas atrisināmas savstarpējas iecietības un demokratisko principu ceļā. Prāv. N. Trepša sveica latviešu katoļu bīskapa J. Rancāna vārdā, novēlot veikt darbu brāļīgas milestības zīmē dzimtenes labā.

Kongresā ieradās Pensilvēnijas vicegubernātors R. Broderiks un pavalsts prokurors A. Spekters, latviešu tautu meitu pavadīti. Abi īsās uzrunās sveica kongresa dalībniekus un saņēma Latvijas 50 gadiem veltīto izdevumu „Latvia".

Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Lietuvas un Igaunijas diplomātiskie pārstāvji, abu kaimiņtautu centrālās organizācijas, Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis un Baznīcas virsvaldes prezidents P. Eglītis.

Pirmā iespēja runāt delegātiem radās pēc mandātu komisijas ziņojuma, ka nevar apstiprināt 3 delegātu pilnvaras. St. Pēterburgas latvieši Floridā bija pārdevuši 11 ALAs biedru kartes, bet bez maksas izdalījuši 14, ar ko nebija panākts nepieciešamais 25 biedru minims mandāta iegūšanai. Saginavas latviešu klubs savukārt nebija nokārtojis biedru maksas, bet Konektiketas latvieši atsūtījuši 2 delegātus, kaut pēc noteikumiem par pārdotajām 120 ALAs biedru kartēm tiesības sūtīt tikai vienu. Pēc ilgākām debatēm kongress tomēr apstiprināja arī šos trīs mandātu komisijas neatzītos delegātus, ja tie nokārto savas saistības, bet ar piebildi, ka šis atgadījums nav uzskatāms par precedentu citām reizēm. Konektiketas delegāts E. Upītis uzņēmās personīgu atbildību par iztrūkstošo (31) biedru karšu pārdošanu.

ALAs ģenerālsekretārs B. Albāts norādīja, ka šogad pirmo reizi kongresā var piedalīties tikai ar šāgada biedru kartēm. Līdz šim dažas organizācijas vēl nav pagūvušas pārdot visas biedru kartes, bet paredzams, ka līdz gada beigām

(Nobeigums 5. lpp.)

VIZIJA VASARSVĒTKU SAULĒ

Edgara Krūmiņa zīmējums

Pārmaiņas Amerikas latviešu apvienības valdē

PIRMO REIZI APVIENĪBAS PASTĀVĒŠANAS LAIKĀ PAR VICEPRIEKŠSĒDI IEVĒLĒTA DAIĻĀ DZIMUMA PĀRSTĀVE

Amerikas latviešu apvienības kongresā Filadelfijā izraudzītās nominācijas komisijas pr-dis A. Lejiņš delegātiem ziņoja, ka komisija sanākusi divās sēdēs, kamēr izraudzījusi nominējamos kandidātus ALAs pārvaldes organiem. Plašākas pārrunas izraisīja nominācijas komisijas priekšsēža paziņojums, ka kandidēt atteicies līdzšinējais ALAs valdes priekšsēža vietnieks Alfreds Bērziņš.

Uzrunā delegātiem A. Bērziņš paskaidroja, ka par aiziešanu no pienākumiem ALAs valdē domājis jau kādu pusotra gadu. Viņš arī norādīja, ka ir laudis, kas vēlas pārliecināties, cik ALAs darbs ir „salds", un tagad viņiem dota iespēja to darīt. A. Bērziņš uzsvēra, ka visu laiku centies pienākumus ALAs valdībā un uzticēto darbu veikt pēc labākās sirdsapziņas, atzīstot, ka bez šīs centrālās organizācijas ASV latvieši būtu tikai izkaisīts cilvēku bars svešumā. Kongresa delegāti viņa uzrunu uzņēma ar aplausiem, lielākajai daļai kājās stāvot.

ALAs valdes pr-dis prof. P. Lejiņš norādīja, ka strādājis kopā ar A. Bērziņu jau kopš pirmā kongresa. Viņš nesavtīgi palīdzējis apvienību vadīt un ievadīt pašreizējās darba sliedēs, tādēļ ALA lielā mērā ir A. Bērziņa veidojums. Delegāts P. Upīte no Konektiketas izteicās, ka daudzi esot ar profesoru gradiem, bet praktiskajā dzīvē strodas vēl bērna autiņos, turpretim A. Bērziņam kā neatkarīgās Latvijas pēdējās valdības ministram bijusi vienreizēja pieredze politikā, kuŗu lietderīgi izlietojis ALAs darbā. Par savu nacionālo nostāju un darbību A. Bērziņš trīs gadus pavadījis koncentrācijas nometnē, bet „daudziem nav jēgas, ko tas nozīmē". V. Cerbulis savukārt norādīja, ka A. Bērziņš ir dzīvs piemērs, kas var liecināt, ko nozīmē komūnisms un nacionālsociālisms. Uzsvērīs, ka A. Bērziņš pēc prof. P. Lejiņa visu laiku bijis otrs ALAs idejiskais vadītājs, V. Cerbulis aicināja delegātus par A. Bērziņu balsot arī tad, ja viņš nebūtu kandidāts. Līdzīgu aicinājumu divreiz izteica arī E. Dunduŗs. A. Bērziņš tomēr strikti palika pie nevēlēšanās kandidēt.

Uz amatu jaunā valdē nekandidēja arī vairs Dr. P. Norvilis. Viņam pateicību par veikto darbu, cieņu un apbrīnu izteica ALAs valdes pr-dis prof. P. Lejiņš, sevišķi izceļot lielo darbu un laiku, kuŗu P. Norvilis veltījis darbam latviešu kultūras laukā. Nekandidēja arī vairs līdzšinējie ALAs valdes locekļi I. Bērziņš un A. Puķīte. Tā kā nominācijas komisija kandidātu sarakstā nebija minējusi līdzšinējo valdes locekli K. Balodi no Ņujorkas, L. Bērziņš aizrādīja, ka K. Balodis daudz piestrādājis Latvijas 50 gadu ceļojošās izstādes iekārtošanā, bez tam, viņu neievēlot, ALAs valdē vairs nebūs pārstāvēts Amerikas latviešu palīdzības fonds.

Pēc debatēm par ALAs valdes priekšsēdi ievēlēja prof. P. Lejiņu ar 80 no nodotajām 102 balsīm, bet par priekšsēža vietnieku V. Klīvi ar 76 balsīm, 3 delegātiem balsojot pret un 6 atturoties. 21 delegāts balsošanas zīmē bija ierakstījis A. Bērziņa vārdu. Par vicepriekšsēžiem ievēlēja visus 6 nominācijas komisijas minētos kandidātus — J. Blumbergu ar 92 balsīm, I. Spilneru ar 83, A. Zāģeri ar 81, U. Gravu ar 80, A. Ritumu ar 79 un Valdu Dreimani—Melngaili ar 73 balsīm. Šis ir pirmais gadījums, kad par ALAs vicepriekšsēdi ievēlēta daiļā dzimuma pārstāve. Kandidātos palika delegātu nominētie kandidāti K. Balodis ar 33 un J. Bičolis ar 19 balsīm. Ar aklamāciju ievēlēja valdes sekretāru U. Kariņu un viņa vietnieku A. Baidiņu, bet par kasieri izraudzīja V. Kārkliņu ar vietnieku Z. Lēvenšteinu. Revizijas komisijā ievēlēja A. Leiņu ar 77, A. Puķīti ar 65 un K. Sventecki ar 61 balsi, kandidātos paliekot V. Dalgam (30 balsu) un J. Vilciņam (24).

—be

Profesora Valda briniškais miera plāns

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO VASINGTONAS

Starptautiskā politikas samezglojumu periodos palaikam uzpeld runas par jauna pasaules kaŗa nenovēršamības iespēju. Lai apslēptu savas saimnieciskās un politiskās sistēmas neveiksmes, Maskava vēl nesen ar neesošiem „imperiālistisko revanšistu kaŗa briesmām" atkal ar skaļām propagandas bungām mēģināja nobaidīt apspiesto miljonu masas. Ja jaunas kaŗa briesmas tomēr pastāv, tad cēloņi drīzāk jāmeklē komūnistu doktrīnā, kuŗa, par spīti atkušņa periodam, tomēr nav atteikusies no nodoma reiz pakļaut visu pasauli savai varai.

Rietumu un Austrumu konfrontācijai pastāvot, bailes par lielā militāra konflikta uzliesmošanu, kas varētu apdraudēt visu civilizāciju, tik drīz nezudīs.

Kad ASV prezidents Niksons nesen nāca klajā ar amerikāņu plānu kaŗa izbeigšanai Vietnamā, komūnisti ar savām pretprasībām jau nākošajā dienā apcirpa miera baloža spārnus tālākam lidojumam.

Vašingtonas un Hanojas miera uvertīras disonances troksnī pazīstamais Šveices žurnālists Dr. Harijs Mendls ceva laikraksta slejās rakstīja: „Vai nav pienācis laiks atzīt, ka par jaunu pasaules kaŗu vairs nevajadzētu runāt? Jūs jautāsit — kādēļ? Atbilde ir ļoti vienkārša. Mūsu dienās militāru konfliktu sākt ir daudz vieglāk nekā tā beigu posmā abām pretējām pusēm vienoties par vienu miera formulu. Vietnamas kaŗš ir spilgts piemērs. Mēs varētu pieņemt, ka ar laiku to iegaumēs tie, kuŗu rokās ir vareni ieroči. Ielēkt kaŗa katlā ir daudz vieglāk nekā no tā izkāpt. Ar to jārēķinās tam, kas savu ambīciju dēļ iekūnu uguni zem katla, un arī tam, kas pret paša gribu šai katlā ieraus."

Prezidents Niksons deklarējis savus 8 Vietnamas miera programmas punktus. Viņa propozicijai Hanoja atbildējusi ar vietkongu 10 punktu pretpriekšlikumu. Vēl pāragri spriest, vai starp abu pretējo pušu 18 deklarētajām prasībām iespējams jau saskatīt pakaļdurvju

(Nobeigums 8. lpp.)

Māc. Rūdolfs Ekšteins

Pārdomas Vasarsvētkos

Mēs varam pārstaigāt visu pasauli, bet nekur neatradīsim kapa akmeni ar šādu uzrakstu: Šeit dus Jēzus Kristus — Dieva Dēls un cilvēka dēls, dzimis 1. gadā, miris 33. gadā.

Jēzus māceklis Pēteris savā Vasarsvētku runā cita vinu teica arī šos vārdus: „Nācarieti Jēzu jūs ar noziedzneku rokām esat piekaluši pie krusta un nonāvējuši... bet Dievs viņu ir uzmodinājis, un tam (notikumam) mēs visi (viņa mācekļi) esam liecinieki." Šis bija tas Jēzus, kas tā sacīja tam pašam Pēterim: „Tu esi Pēteris, un uz šo klinti es gribu celt savu draudzi, kuŗu elles vārtiem (tumsas spēkiem) nebūs uzvarēt."

Vasarsvētki ir kristīgās draudzes dzimšanas svētki. Un tā kā kristīgā draudze ir gariga vienība, tad tie ir arī gara svētki.

Kristīgā draudze neradās tāpēc, ka Jēzus mācekļi — Pēteris, Jānis, Andrejs, Jēkabs un citi sanāca uz apspriedi un nolēma dibināt draudzi. Tu, Pēteri, būsi priekšnieks, tu, Jāni, būsi sekretārs, un tu, Andrej, būsi kasieris, un citiem citi amati. Kaut kas jau būtu radies no tādas apspriedes, bet ne kristīgā draudze, kuŗas mūžs ir jau turpat pie 2000 gadiem. Un kristīgā draudze nedomā savas pozicijas sajā pasaulē atstāt. Tas tāpēc, ka kristīgas draudzes sākumi meklējami „debesīs". — „Piepeši no debesīm nāca rūkoņa, it kā stiprs vējš pūstu, un piepildīja visu namu, kur tie (Jēzus mācekļi un draugi, apm. 120) atradās, un visi tika piepildīti ar Svēto Garu."

Pats pirmsākums bija tāds. Un turpinājums? — „Tani dienā pievienojās ap 3000 dvēseļu.". Pēc tam nāca klāt vēl „ap 5000 viru". Tālāk: „Vēl vairāk pievienojās tādu, kas ticēja tam Kungam, vīrieši un sievietes.'" Pirmdraudze Jeruzālemē īsā laikā pēc Vasarsvētkiem varēja būt ap 10.000 locekļu liela draudze.

Vai šādam brīnumam un tik ātrai augšanai ir kāds izskaidrojums? Ir. „Ticīgo pulks bija viena sirds un dvēsele." No dažādām un daudzām sirdīm un dvēselēm izveidot vienu sirdi un dvēseli, to spēj tikai Dieva Gars, jo tādi brīnumi stāv ārpus cilvēku ģeniālitātes. Grāmata Jaunajā derībā (5. pēc kārtas), kuŗai nosaukums „Apustuļu darbi", izceļas ar saviem stāstiem par kristīgās draudzes pirmsākumiem.

„Viena sirds un dvēsele" ir kristīgā jeb garīgā sadraudzība. Tas bija kaut kas jauns, ko vecā pasaule nepazina. Un šī sadraudzība pievilka. Baznīca bez sadraudzības gara ir auksta, nepievilcīga, tāpēc miljoniem iet garām dievnamiem mūsu dienās.

„Zīmējoties uz kristīgo baznīcu," raksta Aleksandrs S. Millers, Bostonas teoloģiskā semināra direktors (pēc savas reliģiskās pārliecības presbiterānis), „mēs esam padarījuši Dievu par ģimenes vectētiņu, novilkuši Viņam visu majestātisku mu, uzvilkuši Viņam mūsu dogmu rīta kurpes, lai Viņš netraucētu mūs ar savu pastaigu... Mēs tā runājam: Dievs un mūsu baznīca, Dievs un mūsu ticība, Dievs un mūsu atziņa, Dievs tur augšā, mēs te virs zemes... Mēs sagaidām, ka Dievs pielāgotos mūsu dzīves veidam, lai Viņš necej nekādus iebildumus, kā mēs še dzīvojam, lai Viņš mums kalpo par izsūtāmo zēnu, kas izpilda mūsu untumainās vēlēšanās... Un," turpina Millers, „Jēzu Kristu mēs esam paaugstinājuši savos dievnamos uz altāriem, pie tam vēl pienaglotu krustā, lai Viņš nevarētu traucēt mūsu dzīvē... Mēs esam salocījuši savu teoloģiju tā, lai tā atbilstu mūsu mazajām idejām par Dievu."

Jā, ļoti labi pateikts. Tādas teoloģijas iznākums ir tukšas baznīcas, bez garīgas sadraudzības. Palikušas formas bez satura un bez gara.

1961. gadā Jaundēlijā, Indijā, sanāca Pasaules baznīcu padome uz sēdi. Še minēšu tikai dažus šīs apspriedes kontatējumus. Viens: Mēs dzīvojam laikā, kad izbeidzas Romas ķeizara Kontantina Lielā iesākta ēra, kad viņš pasludināja kristīgumu par Romas imperijas reliģiju kā līdzvērtīgu pārējām Romas reliģijām. Tas notika 324. gadā. Tādā veidā tā sauktie Rietumi kļuva „kristīgi".

Otrs: Šodien Rietumi vairs nav kristīgi. Par kristīgu nevar saukt tādu pasaules daļu, kuŗā notikuši divi pasaules kaŗi, kuŗā nogāzēti miljoniem neāriešu un āriešu. Vācu vēsturnieks - filozofs Spenglers jau 1919. gadā nāca klajā ar saviem konstatējumiem par Rietumiem savā divsējumu grāmatā „Der Untergang des Abendlandes" (Rietumu bojā eja). Tādi „kristīgie" Rietumi vairs neeksistē.

Treš ais: Ir tikai viena misija — pasaules misija. Pagāni atrodami ne tikai Āzijā, Āfrikā un okeanu salās, bet „kristīgie" Rietumi ir pilni ar moderniem pagāniem. ASV pie baznīcām vēl piederot 62% no visiem iedzīvotājiem, un tomēr „kristīgā Amerikā" šodien raksta un runā par „Dievs ir miris" teoloģiju. Francijā tikai 2% no visiem baznīcā kristītajiem ir savas baznīcas aktīvi balstītāji. Kristiānismu kādreiz bija Eiropas jeb baltā cilvēka reliģija. Konstantina ēra ir izbeigusies. Valsts - baznīca jeb baznīca - valsts savu laiku pārdzīvojusi.

Kristieši arī mainījušies. Pirmkristietis bija gara cilvēks, modernais kristietis ir sēkulārs cilvēks. Šis sēkulārais cilvēks šodien iekaro izplatījumu ārpus sevis, bet to izplatījumu, kas ir viņā pašā, viņš nespēj pārvaldīt. Cilvēks nopūlas nodibināt pasaulē mieru, bet nemiers plosa viņu pašu. Cilvēku var sajūsmināt ar domu par pasauli bez kaŗiem, bet viņš pats ir nepārtrauktā kaŗastāvoklī ar sevi. Cilvēks meklē ceļus un veidus, kā savest savas „iekšējās mājas" kārtībā. Amerikāņi, lai to panāktu, noskalo ar ūdens palīdzību 37 tonnas aspirīna dienā, t. i. 2,8 miljonu ripiņu gadā! ASV ražo 50 miljonu „trankvilaizeru" gadā. Apvienotās baznīcas laikraksts „Observer" apzīmē mūsu laikmetu par „ķīmisko balstu laikmetu". Cilvēks lieto narkotiskus līdzekļus, lai izbēgtu savai pelēkajai ikdienai. Tā tas ir šodien „kristīgajos" Rietumos.

Bet katrai medaļai ir divas puses. Krievu rakstnieks Solžeņicīns grāmatā „Viena diena Ivana Deņisoviča dzīvē" izceļ dievīgo Aļošku, kas uz 25 gadiem notiesāts spaidu darbu nometnē. Aļoška nav „pazudis" arī aiz arktiskās joslas. Viņš iesāk dienu ar dievlūgšanu. Viņam ir piezīmju burtnīca, tajā ierakstīti panti no svētajiem rakstiem. No tās viņš lasa sev un arī citiem katordzniekiem. Viņš nav noskumis par savu likteni. Aļoška un daudzi citi Sibirijā pieder pie t. s. katakombu draudzes. Viņiem nav Bībeles, dziesmu grāmatas, dievnamu, bet viņi ir kristīgi vārda pilnā nozīmē. Viņos ir „gars", kas pacel tos pāri apstākļiem un videi, kādā tie eksistē. Viņos ir „kaut kas, kas

(Nobeigums 5. lpp.)

NORAIDĀMS VIENPUSIGUMS

VĒSTURNIEKA V. BIĻĶINA ATBILDE A. KURŠA KRITISKAJAM PIEZĪMEM RAKSTĀ „KURŠU CĪŅAS AR ZIEMEĻNIEKIEM"

Man jāiebilst pret Arnolda Kurša rakstu par manu grāmatu „Kursa un kuršu cīņas" šī laikraksta šā gada 13., 14. un 15. numurā.

Recenzents (LA Nr. 13) raksta, ka manas grāmatas pirmā nodaļa „veltīta jūras kaujām, bet tajā iemānījušās arī interpretācijas par cīņām uz sauszemes". Neesmu nekur teicis, ka veltīju šo nodaļu vienīgi jūras kaujām. Tādēļ šai nodaļā aprakstu arī sauszemes kaujas; tām nevajadzēja nemaz tur „iemānīties". Nav pareiza A. Kurša apgalvojums, ka „trūkst precīza avotziņu norāde". Grāma tā ir minēti avoti un literatūra. Recenzents nākošajā teikumā min dīvainības, kuŗas esot sastopamas šai nodaļā. Aplūkosim tādēļ vispirms viņa vērtējumu par Egilu, kur, saprotams, nevar būt divainību.

Recenzents, pārejot pie mana apraksta (LA Nr. 14) par Egilu Skallagrīma dēlu, jau otrā teikumā raksta: „Egils aizdedzina ēku, kuŗā liksmojas kuršu, nokaudams ikvienu, kas no degošās mājas mēģina izkļūt." Jājautā A. Kursim, vai tad kuršu patiešām izturējās kā govis, ka Egils, viens būdams, varēja iegrūst šķēpu vienam krūtīs, tad izvilkt to, pēc tam iegrūst šķēpu otram krūtīs, atkal izvilkt u.t.t.? Nevar atzīt to par pilnu patiesību, ka Egils tā laika tipoloģijas garā pūlējies aprakstā rādīt, ka viņš tomēr ieguvis vikinga slavu, kaut arī pirms tam bija cietis sakāvi un nokļuvis pat gūstā. Vai tad recenzentam pašam nav dūries acīs apraksta nereālais raksturs, kas izpaužas ar to, ka nav rādīts, ka kuršu virtuvē sačēluši trauksmi, kad tur parādījās Egils? Vārnas jau sāk ķērkt, kad vanags tuvojas viņu baram.

Tālāk recenzents apgalvo, ka man ir tieksme izlikties neredzam nepatīkamo vai raudzīties no kuršu viedokļa. No kāda viedokļa tad viņš, nepārkāpis naīvās interpretācijas slieksni, grib, lai raugās, kad raksta par kuršiem? Vai no krievu viedokļa, kā tagad **nožņaugtajā** Latvijā vēsturnieki spiesti rakstīt? Tur jāveltī atzinīgi vārdi pat Jānim Briesmīgajam, par spīti tam, ka viņa kareivji iebrukuma laikā mūsu senču bērniņus sprauda uz noasinātu mietu galiem, sievietēm nogrieza krūtis u.t.t. Vai jāraugās no tā, kāds bija aptuvenis priekš pussimt gadiem, kad gandrīz vai katrā plašākā vēstures grāmatā bija redzamā vietā izvirzīts, ka latvieši bijuši pazemīgi un nicināti? Man izdevās parādīt, ka chronista Indriķa abi šie vārdi ir tikai duālisma ideoloģijas augļi. Ar to, paldies Dievam, tie tagad ir izzuduši arī no cittautu literatūras.

Kad ciemā krustoja ieročus, tad kuršu guva virsroku, tādēļ rakstu par kuršu uzvaru cīņā ar Egilu. To nevar arī apšaubīt, jo avotu autori savas puses neveiksmes nepārspīlē. Nav redzams, ka pie šī mana apraksta būtu plūs vai mīnuss **pielikts, kaut arī recenzents** vairāk par citiem burā pa hiperkritikas **ūdeņiem.**

Kāds liktenis bija Egila sāgai, to neesmu pats izdomājis, bet ziņas par to aizguvu no edicijas. Kad vācu materiālus un rakstīju, tad recenzenta minētais darbs vēl nebija iznācis un arī vēlāk manā emigrācijas zemē nebija dabūjams. Šis darbs gan ir vērtīgs Islandes historiografijai, bet tas, cik izlobāms no recenzijas, nedod, diemžēl, neko tādu jaunu, ar ko var papildināt aprakstu par notikumiem, kuŗi norisinājās tieši pašā Kursā.

Recenzents raksta (LA Nr. 14), ka Egils varējis būt 14 gadu vecs, kad viņš ar brāli ieradās Kursā. Kad to izlasīju, ap mani visa pasaule sagriezās. Vai var ticēt tam, ka puika tiešām varējis izdarīt visu to, kas sāgā rakstīts? Jā, nav dīvainību, bet paradoksi gan ir.

Pāriesim pie ziņām, kuŗas sniedz Rimberts sava skolotāja archibīskapa Ansgara dzīves aprakstā (rec. G. Waitz, Hannoverae 1884). A. Kursis (LA Nr. 13) vairākkārt raksta, ka kuršiem bijušas piecas pavalstis: Rimberts — civitates. Ko patiesībā šai gadījumā nozīmē vārds „civitas", to rāda vienīgi Rimberta paša valoda. Viņš daudzreiz aprakstā min šo vārdu un vienīgi nostiprinātu pilu un pilsētu nozīmē, bet nekad citā nozīmē. To mēs labi redzam arī no tā, ka Apole bija „civitas", proti, kuršu, kas bija ielenkti „in civitate" (61. lp.), t.i. ielenkti nostiprinātajā Apoles pilī. Jankūns (H. Jankuhn, Ergebnisse und Probleme der Haithabugrabungen 1930—39) 22. un 23. lappusē arī paskaidro, ka 19. gadsimtā vārds civitas" nozīmējis „befestige Burg". Tātad, Rimberts runā par kuršu pilīm, bet nevis par pavalstīm..

Recenzents (LA Nr. 13) savukārt visai plaši izsakās par to, kā varēja norisināties akcijas, kad kuršu sakāva dāņu lielos spēkus. Diemžēl, nav iegaumējis to, kā Rimberts ieguva ziņas par kuršu cīņu ar dāņiem un kā ieguva ziņas par viņu kaujām ar zviedriem. Atšķirība nav maza; to nevar izlaist no acīm. Ziņas par pēdējām Rimberts ieguvis tieši no akciju dalībniekiem un ātri pēc tam, kad tie no Kursas ieradās Zviedrijā. Turpretim ziņas par cīņu ar dāņiem viņš neieguva tieši no kara dalībniekiem, bet ar citu cilvēku starpniecību. Par dāņu sakāvi iezināja tirgotāji. No viņu vides locekļiem ziņas nonāca Zviedrijā, no zviedru mutes tās ieguva Rimberts. Starpnieku vidē un laika tecējumā ziņas pārveidojās. Tāpēc šis Rimberta vēstījums ir visai īss un maz nainsēts, detalizējums nav drošs. Tikai divi Rimberta teikumi stāsta par kuršu karaviru akcijām.

Nav pareizi, kā recenzents reizēs trīs raksta, ka kuršu no piecām pavalstīm sanākuši kopā. Rimberts turpretim raksta, ka kuršiem bijušas piecas pils un ka sapulcējās kopā karavīri, kas turpat (inibi) dzīvoja, t. i. pilīs; ar vārdu „populi" tai laikā apzīmēja arī karavīrus. Laiku, kas pagāja, kamēr karavīri sapulcējās, nevar pat aptuveni apsvērt pēc tā, ka zviedru karaspēks gājis no Jūrpils līdz Apolei 5 dienas un ka Kursas jūrmala ir 50 jūdžu gara.

Rimberta vārdi, ka karavīri sākuši viriškīgi stāties pretim, nenorāda uz viņu kaujas taktiku cīņas laukā, bet uz to, ka viņi laiduši darbā ieročus, lai dāņiem neizdotos reālizēt savus kara plānus. No Rimberta vārdiem, ka kuršu karavīri sāka pretoties, secināms, ka ieroču krustošana notikusi vairāk reiz. Ja kuršu guva lielu uzvaru un noguldīja pusi no pretiniekiem uz kaujas lauka, tad tas rāda, ka viņu rīcība bijusi aktīva.

Kuršu kopā ar zemgaliešiem 1228. gada 20. augustā izdemolēja Daugavgrīvas klosteri. Vasaras laikā viņi tikai ar kuģiem varēja piekļūt pie Daugavas labā krasta, kaut arī neviens avotu autors šīs akcijas aprakstos nemin kuģus. Ja Rimberts nemin tikpat īsā notikuma aprakstā kuršu kuģus, tad no tā nevar secināt, ka šajā akcijā nebūtu piedalījušies viņu kuģi. Dāņiem bija laba pieredze desanta akcijās, *tādēļ nav domājams, ka* kara dienās svešā zemē un pirātu laikā viņi būtu atstājuši savus kuģus bez apsardzības. Tāpat nav ticams, ka briesmu brīdī sardzes vīri būtu mierīgi stāvējuši jūrmalā ar sakrustotām rokām pie saviem kuģiem.

Rimberts teikuma sākumā summārā veidā pasaka tieši, ka kuršu guvuši uzvaru; t.i. visās kaujās, kuŗās viņi krustoja ieročus ar dāņiem. Autors nemin, ka uzvarētāji pievāca kaŗa laupījumu no pretiniekiem, kas bija krituši kaujas laukā, jo tā ir parasta lieta visos kaŗos. Kas notika ar dāņu floti tas nav pats par sevi saprotams. Tādēļ Rimberts tai pašā teikumā atsevišķ min, ka uzvarētāji arī no dāņu flotes pusi kuģu pievākuši kā kaŗa laupījumu. Ja citiem kuršu kareivjiem nebūtu bijuši kuģi, tad Rimberts teikumā sākumā summārā veidā pasaka tieši, ka kuršu guvuši uzvaru; t.i. visās kaujās, kuŗās viņi krustoja ieročus ar dāņiem. Autors nemin, ka uzvarētāji pievāca kaŗa laupījumu no pretiniekiem, kas bija krituši kaujas laukā, jo tā ir parasta lieta visos kaŗos. Kas notika ar dāņu floti tas nav pats par sevi saprotams. Tādēļ Rimberts tai pašā teikumā atsevišķ min, ka uzvarētāji arī no dāņu flotes pusi kuģu pievākuši kā kaŗa laupījumu. Ja citiem kuršu kareivjiem nebūtu bijuši kuģi, tad

V Ivāns, Toronto

LATVIJA
AMERIKĀ

42. N-RS. SESTDIENA, 1969. GADA 24. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels,
508 Palmerston Blvd. Toronto 174, Ont.; tālr. 531-4533.
Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis,
25 Grandville Ave., Toronto 334, Ont.; tālr. 769-0802.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV —
parmēnesi $2.00, 3 mēn. $5.50, 6 mēn. $10.00, 1 gadu $18.00.
Atsevišķa numura cena 25 centi.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

DAŽĀDA IZPRATNE

N. Lideks savā lasītāja vēstulē „Teorija un reālitāte", šī laikraksta 7. maija numurā izteicis divus iebildumus pie mana raksta „Kāds ceļš ejams". Abi iebildumi skar tik plašas un nopietnas problēmas, ka to vispusīgai iztirzāšanai būtu jāsaraksta pat vesela grāmata, bet centīšos atbildēt iespējami īsi.

Pirmais iebildums ir pret atzinumu, ka nepārtrauki un visā frontē ofensīvs var būt tikai tas, kam milzīgs spēku pārsvars. Šī atzinuma nepareizības pierādīšanai N. Lideks norāda uz vācu ofensīvu rietumu frontē 1940. gadā un t. s. 6 dienu kaŗu starp Izraēlu un arabu valstīm 1967. gadā. Visprīms, godīgi atzīstos, ka minētais izteiciens nav mans atradums, bet laika tecējumā izkristallizējies kaŗa mākas atzinums. No tā atvasināti kaŗa mākas principi: spēku taupība, spēku sakopošana, smagpunkta izvēle un pārsteigums. Savstarpējus pārpratumus viegli var radīt vārdu „nepārtraukti un visā frontē" dažāda izpratne. Manā izpratnē vācieši 1940. gadā neuzbruka nepārtraukti un visā frontē. Viņi vispirms okupēja Dāniju, Holandi un Norvēģiju, pēc tam pārgrupējās un sakopoja spēkus galvenajam uzbrukumam, kas arī nenorisinājās visā frontē, bet samērā šaurā joslā. Arī Izraēla 6 dienu kaŗā neuzbruka visā frontē vienlaicīgi; Sīrijai tā sāka uzbrukt tikai tad, kad Ēģipte jau bija pieņēmusi pamiera noteikumus. Izraēla joti baidījās, ka Sīrijai spēku trūkuma dēļ vispār nevarēs uzbrukt un ieņemt pierobežas augstienes.

Tāpat pārpratumus var radīt dažāda pieeja spēku samēra izskaitļošanā. Šai ziņā joti rakstuvīgs ir Izraēlas 6 dienu kaŗš. Arabiem territorijas un iedzīvotāju skaita ziņā ir milzīgs pārsvars, bet tas pareizi neizteic spēku samēru cīņā. Aiz Izraēlas stāvēja un stāv žīdu kapitāls (kuŗa lielumu mēs pat neapjaušam), sabiedriskās domas un politisko lēmumu ietekmēšanas iespējas. Visa žīdu tauta bija sagatavota kaŗam, bet arabiem tikai niecīga daļa, pie tam vāji. Izraēlas vadība izpratnē modernos ieročus un kaŗavīri prata tos apkalpot un izmantot, bet arabiem tie bija un ir vēl šodien kaut kas svešs. Starp lidmašīnu vai tanku un kamieli vai zirgu ir liela starpība, kuŗu var pārvarēt tikai pāraugot. Runājot par 6 dienu kaŗu, atļaušos izteikt savu ieskatu: žīdi gan spīdoši uzvarēja atsevišķas kaujas, bet kaŗš nav uzvarēts vēl šobrīd..

Daudz nopietnāks otrs iebildums pret manu izteicienu: „Dzīves pieredze rāda, ka līdz šim nevienai tautai bez palīdzības no ārienes nav izdevies sagraut komūnistisko iekārtu, kur tā nostiprinājusies." Atzīstos paviršībā, ka šo izteicienu lietoju, nerunājot par komūnisma nostiprināšanās veidu. Laikam vienkārši izjutu, ka mēs visi to zinām. Latvijā un visās apspiestajās tautās komūnisms nostiprinājies, pateicoties sarkanarmijas durkļiem. Pievienojos N. Lidekam, ka sarkanarmija un čeka ir īstie komūnisma varas uzturētāji; ja tie izvāktos, tautas izkārtotu savu nākotni arī bez palīdzības no ārpuses. Bet tie ir tur un paliks tur, vismaz tuvākajā nākotnē. Tā ir nežēlīga dzīves īstenība, kuŗa jāievēro, ja domājam par Latvijas atbrīvošanu.

Mana atzinuma nepareizību N. Lideks cenšas pierādīt ar ungāru sacelšanos 1956. gadā. Manuprāt, Ungārijas notikumi visasāk izcēla, ka pašreizējos apstākļos neviena maza tauta nevar atbrīvoties no komūnisma bez palīdzības no ārienes. Manā izpratnē ungāru liktenī 1956. gadā noteicēja loma bija ASV. Tagad zinām ka Pad. savienība raustījās un taustījās, nedrīkstēdama ņemt pasākt, pirms ASV nebija pateikušas, ka neiejauksies. Bez palīdzības no ārienes ungāru sacelšanās nogrima tautas asarās un asinīs.

Mans nolūks, lietojot abus minētos atzinumus, bija bridināt to mūsu jaunatnes daļu, kas sapņo par Latviju, neaizrauties no bezatbildīgi izmestām **varonības** frazēm un mudināt izprast nežēlīgo dzīves īstenību. Tikai tā dēļ arī rakstu šīs rindas, ne lai tie bija un ir vēl šodien kaut kas svešs. Starp ieročus un karavīri prata tos apkalpot un izmantot, bet arabiem tie bija un ir vēl šodien kaut kas svešs. Starp lidmašīnu vai tanku un kamieli vai zirgu ir liela starpība, kuŗu var pārvarēt tikai pāraugot. Runājot par 6 dienu kaŗu, atļaušos izteikt savu ieskatu: žīdi gan spīdoši uzvarēja atsevišķas kaujas, bet kaŗš nav uzvarēts vēl šobrīd..

Daudz nopietnāks otrs iebildums pret manu izteicienu: „Dzīves pieredze rāda, ka līdz šim nevienai tautai bez palīdzības no ārienes nav izdevies sagraut komūnistisko iekārtu, kur tā nostiprinājusies." Atzīstos paviršībā, ka šo izteicienu lietoju, nerunājot par komūnisma nostiprināšanās veidu. Laikam vienkārši izjutu, ka mēs visi to zinām. Latvijā un visās apspiestajās tautās komūnisms nostiprinājies, pateicoties sarkanarmijas durkļiem. Pievienojos N. Lidekam, ka sarkanarmija un čeka ir īstie komūnisma varas uzturētāji; ja tie izvāktos, tautas izkārtotu savu nākotni arī bez palīdzības no ārpuses. Bet tie ir tur un paliks tur, vismaz tuvākajā nākotnē. Tā ir nežēlīga dzīves īstenība, kuŗa jāievēro, ja domājam par Latvijas atbrīvošanu.

Mana atzinuma nepareizību N. Lideks cenšas pierādīt ar ungāru sacelšanos 1956. gadā. Manuprāt, Ungārijas notikumi visasāk izcēla, ka pašreizējos apstākļos neviena maza tauta nevar atbrīvoties no komūnisma bez palīdzības no ārienes. Manā izpratnē ungāru liktenī 1956. gadā noteicēja loma bija ASV. Tagad zinām ka Pad. savienība raustījās un taustījās, nedrīkstēdama ņemt pasākt, pirms ASV nebija pateikušas, ka neiejauksies. Bez palīdzības no ārienes ungāru sacelšanās nogrima tautas asarās un asinīs.

K. Augstkalns

☆

PĀPENS NEBIJA VIENĪGAIS, KURU NEPAKĀRA!

Mans vectēvs mēdza sacīt: „Netici visam, kas avīzēs rakstīts... Izlasot „Latvija Amerikā" 10. maija numurā rakstu „Miris Francis fon Pāpens", nācu pie pārliecības, ka vectēvam taisnība vien bijusi.

Pagājuši tikai nepilni 23 gadi, kopš Nirnbergā, Rietumvācijā, beidzās t. s. lielā nacionālsocialistu kaŗa noziedznieku prāva 1946. gada 1. oktobrī. Savā laikā tā bija liela sensācija gan pašā Vācijā, gan arī tajās pasaules daļās, kuŗās preses brīvība nebija galīgi aizliegta. Tolaik Vācijā dzīvodams, sekoju šai prāvai ar lielu interesi, jo tiesājamo vidū taču bija arī mūsu t. s. Ostlandes augstākais kungs Alfreds Rozenbergs, kuŗu ieraugot vien, mūsu pašu latviešu kungiem muguras metās kūkumā. Šīs prāvas norise un iznākums tādēļ manā atmiņā ir „gruntīgi nosēdies", kā būtu teicis mans vectēvs, un šī iemesla dēļ nevaru būt vienās domās ar raksta autoru, pareizāk — atzīstu viņa rakstīto par aplamību.

Raksta autors, droši vien, tai laikā nebūs atradies Vācijā, nebūs arī ne tolaik, ne vēlāk lasījis par šīs prāvas iznākumu, kuŗā uz apsūdzēto sola otra pasaules kaŗa uzvarētāji amerikāņi, briti, franči un krievi bija nosēdinājuši 24 Hitlera režīma vadītājas personas, Franci fon Pāpenu ieskaitot, reizē tiesājot arī vairākas nacionālsociālistu organizācijas. Kā gan citādi raksta autors varētu apgalvot, ka „Nirnbergas kaŗa tribunālā kopā ar citiem varasvīriem, **kuŗus pakāra**, H. Gēringam **noindējoties** pašam, Pāpens bija **vienīgais**, kuŗu, par spīti padomju prokurora iebildumiem, **nenotiesāja**, jo nevarēja pierādīt, **ka viņš būtu** plānojis uzbrukumu **kaŗu**".

Visus tiesājamos, Pāpenu ieskaitot, bet izņemot fon Bolenu — Krupu, apsūdzēja **par piedalīšanos** šādos **noziegumos:** 1) par plānotu noziegšanos pret mieru; 2) par specifiskiem noziegumiem pret mieru, plānojot, sagatavojot un uzsākot uzbrukuma kaŗu; 3) par kaŗa noziegumiem; 4) par noziegumiem pret cilvēcību. Pāpenam nevarēja pierādīt piedalīšanos nevienā no šīm apsūdzībām. Bet nepareiz ir raksta autora apgalvojums, ka Pāpens bija **vienīgais**, kuŗu šai prāvā nenotiesāja. Fakts ir, ka nenotiesāja arī divus citus apsūdzētos. Tāpat apgalvojums, ka citus pakāra, neatbilst patiesībai, jo 7 apsūdzētos sodīja tikai ar cietumsodiem.

Lai tādēļ atļauts raksta autora informēšanai un nepareizās ziņas labojumam, varbūt arī lasītāju atmiņas atsvaidzināšanai vispār pakavēties pie šīs prāvas faktiem. Vispirms jānorāda, ka apsūdzēto bija 24, bet Bormans nebija apcietināts un vēl joprojām atrodas „nezināmā prombūtnē", t. i. par viņa likteni īstas skaidrības nav. R. Leijs savukārt apcietinājumā, iekām viņa lieta nonāca tiesnešu priekšā, izdarīja pašnāvību, bet fon Bolenu—Krupu fiziskas un garīgas neveselības dēļ šai prāvā netiesā ja, to atliekot uz vēlāku laiku. Tā apsūdzēto solā praktiski sēdēja tikai 21 tiesājamais: Gērings, Hess, Kaltenbrunners, Rozenbergs, Funks, Friks, Neurāts, Širachs, Ceiss—Inkvarts, Streichers, Jodls, Dēnics, Zaukels, Špērs, Šachts, Ribentrops, Pāpens, Keitels, Rēders un Frīče.

Gēringu, Ribentropu, Keitelu, Rozenbergu un Jodlu atzina par vainīgiem visos 4 apsūdzības punktos, Kaltenbrunneram, Zaukelam, Frankam un Bormanam pierādīja nodarījumus pret 3. un 4. punktu, Friku un Ceisu Inkvartu notiesāja par 2., 3. un 4. punktā minētajiem noziegumiem, bet Streichera vainu atzina tikai 4. punktā. Šos 12 apsūdzētos tad arī notiesāja uz nāvi, bet pakāra tikai 10, jo Bormans, kā teikts, nebija notverts, bet Gērings starplaikā starp spriduma paziņošanu un izpildīšanu paguva izdarīt pašnāvību.

Uz mūžu ieslodzījumā notiesāja Hesu (1. un 2. punktā), Funku (2., 3. un 4. punktā) un Rēderu (1., 2. un 3. punktā). — Uz 20 gadiem cietumā notiesāja Širachu (4. punktā) un Špēru (3. un 4. punktā). — Uz 15 gadiem cietumā notiesāja Neurātu, piekrādot viņa vainu visos 4 apsūdzības punktos, bet atzīstot mīkstinošus apstākļus. — Uz 10 gadiem cietumā notiesāja Dēnicu par 2. un 3. punktā minētajiem noziegumiem. — Šai prāvā attaisnoja Pāpenu, Šachtu un Frīči.

Tātad — 10 apsūdzētos pakāra, 1 noindējās, 7 piesprieda cietumsodu un 3 attaisnoja.

Tā kā Pāpenu un Hesu tiesāja tai pašā prāvā, raksta autors pats nonāk pretrunās, rakstot, ka visi pakārti, izņemot Pāpenu, bet nobeigumā pakavējoties pie Hesa dzīves Špandavas cietumā.

(Nobeigums 6. lpp.)

SANDRA LAZDIŅA

Sirds jaunajās gaitās

STĀSTS

(4. turpinājums)

Šēners juta pie sava kakla tādus kā aukstus pirkstus:

„Ak, nav vēl mirusi? Bet tad jau... Ja sirds tik brīnišķīgi stipra, kā tu saki, tad, varbūt, vēl varētu jauno meiču izvilkt..."

„Nē, nav ko domāt un nav arī ko mēģināt!" kliedza atkal Veingartens. „Viņa sadragāta viscaur, galvas kauss ielauzts, smadzenes bojātas.... Nāc līdz! Tur pie viņas sēž tēvs un māte, jādabū atļauja izņemt sirdi. Un — kas zina, kā melnie domā par šīm lietām? Varbūt negrib dot? Un diviem dakteŗiem, varbūt, izdosies tos vieglāk pārliecināt gadījumā, ja viņi iespītējas."

**

Kad abi chirurgi iegāja mirējas istabā, tās māte sēdēja uz gultas malas, pārliekusies pār nelaimīgās augumu, un šņukstēja. Tēvs, cienīga izskata nēģeris, pavisam baltiem sprogainiem matiem, kas krasi atdalījās no ļoti melnās ādas, sēdēja krēslā taisns un stīvs, kā apmāts raudzīdamies savas meitas sejā, kuŗā nu jau nāve ņirdza, bet kuŗa vēl šai pašā rītā bija jautri smaidījusi dzīves priekā.

Šēners noliecās pār meiču, lai izklausītu viņas sirdi, bet Veingartens tūlīt nāca klajā ar savu prasību:

„Mister... mister... kā bija jūsu vārds? Nu, vienalga, tas nav svarīgi. Vai jūs būtu ar mieru atdot mums savas meitas sirdi?"

Šķita, ka melnā tēva dzeltenie acu āboli jūtami izvalbījās uz āru, kad viņa skatiens it kā izbrīnā iegrima mazā dakteŗa drudžainajās acīs. Viņš, lai arī melns, nedzīvoja primitīvi Afrikas džungļos. Viņš lasīja avīzes, skatījās televīzijas raidījumus un zināja, kādi laiki pienākuši, kad ar sirdīm kravājas kā ar malkas pagalēm. Viņam, bez šaubām, nebija nekādu iebildumu pret tādu lietu, ja ar to varēja izglābt cilvēkus no nāves. Bet... bet... cik pavisam citādi tas liekas, ja pats esi iejaukts, kad jādzird vaicājums: „Vai jūs gribat atdot mums savas meitas sirdi?"

Tēvs nodrebēja, un viņa melno ādu bakstīja ledainas adatas. Baltie cilvēki to sauc par zosādu, bet viņš sevi zosij vis nevarēja pielīdzināt, jo zosij taču nav melnas ādas. Nu, tas jau šai traģiskajā notikumā nav izspriežams, kam līdzinās melna āda, kad tā baigos brīžos kļūst salta un pumpuļaina.

Tā nu melnā tēva āda pēkšņi sāka salt, kad sīkais dakteŗītis ar izkaltušo balto ādu prasīja viņa bērna sirdi. Ak mūžs, cik tas drausmīgi izklausījās! Tēva acis atkal aizgriezās uz mirēju. Viņa izmisušajā prātā ieplaiksnījās doma:

— Ja nu šo trako jauno laiku pētniecība atrastu veidu, kā var pārvietot, pārstādīt arī galvas, vai tā nebūtu debesu laime, ja kāds cita tēvs būtu ar mieru atdot sava nomirušā bērna galvu manai meitiņai, lai tā varētu dzīvot? Nu, jā — ne jau visu galvu. Citu seju savam bērnam es vis negribētu. Nē, to nevarētu! Bet citas, nesaskaidītas smadzenes un jaunu, neiedragātu pakausi, vienalga, kādi būtu mati. Tik vai tā mana meita tāpat kā daudzas citas šai trakajā jaunmodes laikā nemīl vairs mūsu īstos, sprogainos matus, bet staipa tos taisnus kā diegus, krāso brūnus un sarkanus, arī blondus, tā kā bieži vien viņas izskatās kā kaut kādi nenoteicami ērmi, nevis pēc kārtīga un pieklājīga nēģeŗa. Jā, vienalga, kādi būtu mati, kaut tikai manam bērnam varētu iedot citu pakausi un smadzenes! Kas tā gan būtu par laimi! —

Sirmajam tēvam pār melnajiem vaigiem sāka ritēt asaras. Un šajā savas dzīves visbriesmīgākajā stundā viņš nu arī iedomājās kristīgā cilvēka bausli: „Mīli savu tuvāko kā sevi pašu." Citiem vārdiem: „Dodi otram to, ko tu gribi, lai tev dotu!"

Viņš noslaucīja asaras un pavēra jau biezās lūpas, lai sacītu nejaukā izskata baltajam „brīnumdakteŗim": „Labi, ņem manas meitas sirdi!" Bet tad griezīgi iebrēcās viņa sieva, mirējas māte:

„Ko? Ko jūs teicāt? Manas meitas sirdi? Jūs gribat manas meitas sirdi? Kas jums nāk prātā! Viņa taču vēl ir dzīva, mana meita un viņas sirds."

„Kundze!" izbrīnā pavisam auksti atsāka Veingartens. „Protams, viņa ir vēl dzīva. Bet viņa dzīvos vairs tikai īsu laiciņu: varbūt dažas stundas, varbūt tikai dažas minūtes. Es, pats par sevi saprotams, sirdi ņemšu ārā tikai tad, kad jūsu meita būs mirusi, kad sirds vairs nepukstēs."

Tēva āda atkal sapumpuļojās aukstumā. Dieva, cik šausmīgi izklausījās šādi vārdi no ārsta mutes! Bet māte pielēca mazajam dakteŗa briesmonim pavisam tuvu klāt un kliedza tieši viņa sejā:

„Par tādu lietu var runāt tikai tad, kad slimnieks ir jau miris, nevis, kad sirds vēl strādā! Jūs prasāt no vecākiem, lai viņi jau izdāļā gabalus no sava bērna ķermeņa, kad viņš vēl ir dzīvs. Vai jūs esat cilvēks vai kāds monstrs? Vai jūs Dieva nemaz nebīstaties? Un vai jūs nemaz nemēģināsit nelaimīgās dzīvi pagarināt? Neesmu redzējusi, ka jūs būtu devis kādu iešļircinājumu šim nolūkam. Vai tas nav jūsu pienākums, nevis tielēties pēc dzīva cilvēka sirds?"

Māte savilka delnas dūrēs un tā vien šķita, ka viņa klups ar tām virsū dakteŗim. Veingartens atkāpās soli, un tēvs satvēra savas sievas rokas:

„Mērij, Mērij! Rimsties! Atgūsti saprašanu un uzklausi mani! Mūsu Sallija nav glābjama ne ar kādām injekcijām. Viņas galva ir sadragāta. Vai tu neredzi? Šādi nevar uzbrukt dakteŗim. Sallija mirs kuŗu katru brīdi, un es domāju, ka mums ir jāatdod viņas sirds. Tu taču zini, ka ar sirdīm glābj citus cilvēkus no nāves."

„Sallijas sirdi... atdot... citam? Nē! Nemūžam! Nemūžam!" kliedza māte un krampjainās raudās sabruka atkal pār mirstošo meitu.

Veingartens tūlīt pēc vecās nēģerietes pārmetumiem bija sagatavojies injekcijai un nu tuvojās gultai ar šļirci rokā. Māte uzreiz atžilba no lielās raudāšanas un nelabā balsī kliedza savam vīram:

„Nelaid! Nelaid viņam to darīt! Viņš tagad grūdīs Sallijas dzīslās indi, lai ātrāk nomirst, lai viņš ātrāk dabūtu viņas sirdi."

Šēners bija atkāpies no pacientes gultas un mēmi noraudzījās veco nēģeŗu pārdzīvojumos. Viņš bija veicis nu jau daudzu siržu pārstādīšanas, bet nekad nebija klāt bijis pie atļaujas izprasīšanas no tuviniekiem. Tas neietilpa viņa interesēs, nedz pienākumos. Šī bija pirmā reize, un tā patiešām bija satriecoša aina.

Tēvs pieņēma nenovēršamo ar savaldību un apsvēra sirds atdošanas problēmu kā intellektuālis vai arī kā kristīgs cilvēks. Bet māte... Jā, ar mātēm, laikam, nekad nav tik vienkārši un viegli. Par sirdslietām sievietes jau palaikam domā un jūt citādi.

(Turpinājums sekos)

Apstiprināts Gaŗezera vasaras darbības plāns

PAR NOMETNĒ VEIKTO DARBU SADALITAS 34 AKCIJAS

Gaŗezera šāgada pirmajā padomes sēdē 3. maijā, kuŗas uzdevums bija izvērtēt aizvadītā gada darbību un pieņemt vadlīnijas turpmākajam darbam, jaunais valdes priekšsēdis un nometnes vadītājs māc. V. Vārsbergs ziņoja, ka šāgada pirmajos 4 mēnešos ieņemti nedaudz vairāk par 10.000 dol., no tiem 4400 dol. par akcijām, bet pārējo summu veido ziedojumi un ienākumi par pārdotajām iebraukšanas zīmēm, bērnu reģistrāciju skolā un nometnē. Līdz 1. maijam vasaras vidusskolai bija pieteikti 15 skolēni, bet nometnei 41 bērns. Lielākos ziedojumus devuši Dr. O. Evaldsons ar dzīvesbiedri Detroitā (500 dol.) un Zelma Zaķe Saginavā, kuŗa savā mūžībā aizgājušā vira Pēteŗa Zaķa piemiņai atdāvinājusi vasaras vidusskolas vajadzībām pērnā gada Gaŗezera loterijā laimēto apbūves gabalu 1500 dol. vērtībā. Pārējo ziedotāju vārdi un devumi minēti „Gaŗezera Ziņu" 2. numurā. Visiem ziedotājiem padome izteica pateicību. Pagājušā gada loterija devusi 11.000 dol. atlikumu.

V. Vārsbergs padomi iepazistināja arī ar šīs vasaras darbības plānu. Laikā no 26. jūnija līdz 6. jūlijam Gaŗezerā notiks kristīgās jaunatnes kursi, kuŗu vadītājs būs māc. I. Gaide no Klīvlendas, bet administrators māc. V. Vārsbergs. Piedalīšanās maksa par 10 dienām paredzēta 45 dol., bet dalībnieki pieteicami vēlākais līdz 10. jūnijam māc. I. Gaidem (17614 Fries Ave., Lakewood, Ohio 44107, U.S.A., tālr. 216-228-2763). Kursos aicināti piedalīties ASV un Kanadas latviešu ev.-lut. draudžu jaunieši, sākot ar 16 gadu vecumu.

No 6. jūlija līdz 16. augustam Gaŗezerā darbosies vasaras vidusskola ar 3 klasēm, bet 3. klasi jau beigušajiem paredzēti paidagoģiskie kursi. Skolas nauda par pirmajām divām nedēļām ir 70 dol., par abām nākošajām 60 dol., bet par abām pēdējām 40 dol. Ja skolas naudas lielums kādam rada grūtības, lūgts par to ziņot Gaŗezera administrātoram V. Vārsbergam. Paidagoģisko kursu nolūks ir sagatavot audzinātāju palīgus vasaras nometnēm un palīgskolotājus latviešu skolām. Piedalīšanās maksa kursos tāda pati, kā vidusskolā. Par vidusskolas un kursu direktoru šai vasarā darbosies Milvoku plkv. Kalpaka latviešu skolas pārzinis Arvīds Bolšteins.

Laikā no 6. — 20. jūlijam darbosies arī mājmācības skola, kuŗā uzņems audzēkņus 7—11 gadu vecumā, kas prot latviski runāt un kuŗus paši vecāki iemācījuši lasīt un rakstīt, lai viņbs nostiprinātu mājās mācīto vielu. Skolotāja būs Biruta Abula.

Šīs vasaras bērnu nometne Gaŗezerā būs laikā no 6. jūlija līdz 31. augustam, iedalot nometnotājus grupās 9—11 un 12—14 gadu vecumam. Mazajiem nometnotājiem vecumā no 6—8 gadiem būs īpašs audzinātājs vai palīgs katrā kabinē. Šai grupai nometnošana paredzēta no 6. — 20. jūlijam, bet no 20. jūlija līdz 3. augustam tikai tad, ja būs pieteikti vismaz 6 zēni un 6 meitenes. Piedalīšanās maksa par 5 dol. nedēļā vairāk nekā lielākajiem bērniem.

Latviskā mantojuma seminārs paredzēts jauniešiem, sākot ar 15 gadu vecumu. Programmu lielā mērā noteiks pašu jauniešu vēlmes, tādēļ svarīgi dalībniekiem pieteikties nekavējoties, lai būtu iespējams sameklēt lietpratējus semināra mācībām.

Padome šo V. Vārsberga izstrādāto darbības plānu apstiprināja. Kļūt par Gaŗezera biedriem-akcionāriem izteikušas vēlēšanos vairākas draudzes un organizācijas — Mineapoles - St. Paulas latviešu ev.-lut. draudze, Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudze, Linkolnas latviešu ev.-lut. Sv. Jāņa draudze, Čikagas latviešu baptistu kopa Gaisma un Čikagas latviešu strēlnieku kopa. Padome uzņemšanas lūgumam piekrita. Kā ziņoja V. Vārsbergs, Gaŗezera dalībniekos uz sēdes dienu bija 34 latviešu ev.-lut. draudzes, draudžu apvienību ieskaitot, 1 katoļu kopa (Detroitā), 1 baptistu kopa (Čikagā) un 25 laicīgas organizācijas, kopā 61. Par iemaksāto naudu padome piešķīra 49 akcijas, reizē ar to pārdoto akciju skaits uz sēdes dienu 1204 no kopskaitā paredzētajām un atļautajām 2000 pajām.

Gaŗezera hipotēkārais parāds bankā vēl ir 45.000 dol., bet īsterminā aizdevumi 15.000 dol. V. Vārsbergs norādīja, ka visi parādi būtu nokārtoti un iecerētais darbs veiktos daudz sekmīgāk, ja draudzes un organizācijas iegādātos vēl atlikušās 796 akcijas. Sēdē izskanēja cerība, ka, iedzīvinot Linkolnas konferencē pieņemto lēmumu par draudžu sistēmatisku ziedojumu vākšanu Gaŗezera akciju iegādei, būs iespējams atbrīvoties no parādiem. Reizē ar to būtu arī stiprināta draudžu piederības Gaŗezerā.

Pēc speciālās komisijas priekšlikuma padome piešķīra 34 akcijas par darbu pagājušajā vasarā, kas veikts, izbūvējot zēnu kabīnes vidusskolas vajadzībām. Tā 9 akcijas saņēma Grand Havenas latviešu ev.-lut. draudze (strādājuši A. Rieksts, J. un V. Lazdiņi), 8 akcijas — Grand Rapidu ev.-lut. Vienības draudze (A. Rumbergs un K. Rozenbergs), ik pa 4 akcijām — DV apvienība Kalamazū (Ž. Balcers, P. Ozoliņš, R. Jankavs, M. Jansons un K. Roze) un Ansis Bērzkalns ar dēliem, kuŗi novēlējuši 2 akcijas Detroitas katoļu kopai un Tērvetes skautu vienībai, 3 akcijas — Kalamazū latviešu ev.-lut. draudze (J. Kalniņš, J. Zuika un F. Ritums), 2 akcijas — Kalamazū ev.-lut. Sv. Jāņa draudzei (J. Baškers un N. Riekstiņš), bet pa 1 akcijai — Lansingas skolas fondam (H. Špīlbergs un J. Gailītis), Vasaras skolas fondam (Ed. Avots), Čikagas ev.-lut. Ciānas draudzei (A. Švānfelds un A. Kramēns) un Čikagas baptistu kopai Gaisma (O. Cakars). Bez tam padome izteica pateicību talciniekiem St. Rudovicam (Edmontonā, Kanadā), kas nostrādājis vairāk nekā 100 darba stundu, A. Intsonam, māc. M. Ķirsonam, māc. V. Vārsbergam, E. Butneram, G. Sprennem un J. Amatniekam, kā arī visiem pārējiem darbu veicējiem.

Padome apstiprināja zvērinātā grāmatveža sastādīto aizvadītā gada financiālo pārskatu un bilanci, sabalansētu aktīvā un pasīvā uz 148.362 dol. Še jāpiezīmē, ka bilancē uzrādīta zemes un ēku pirkšanas summa, kamēr pašreizējā Gaŗezera vērtība notaksēta uz 192.000 dol. Ēkas amortizētas par 8415 dol., bet inventārs par 6300 dol. Nometnes darbībā un ziedojumos pērn kopā ieņemti 36.592 dol. Darbības programmas īstenošanai, remontiem, uzturam un zēnu kabīņu būvei kopā izdoti 44.855 dol. Parādi deldēti un iztrūkums segts no līdzekļiem, kuŗi iegūti par akcijām un loterijā.

Darbības budžetu šim gadam pieņēma 87.000 dol. apmērā. Administrācijas vajadzībām un īpašuma uzturēšanai paredzēti 53.400 dol., jaunceltnēm un uzlabojumiem (labierīcībām Dzintaros, dziesmu dienas laukuma izbūvei, automašīnu novietošanas laukuma iekārtošanai, deju un basketbola laukuma cementēšanai) — 16.000 dol., bet parādu deldēšanai 18.500 dol. Nometnes vadība plānojusi ieņemt par darbības programmu, bērnu vasaras nometni, viesiem un speciāliem sarīkojumiem 41.900 dol., ziedojumos un loterijā 23.000 dol. un ar akciju pārdošanu 23.000 dol.

Nometnes vadība iecerējusi uzlabot brīvdabas dievkalpojumu vietu, altāri un kanceli plānojot arch. G. Birkertam. Šim projektam paredzētas visas vasaras iksvētdienu dievkalpojumu kollektes. Ja līdzekļi ienāktu vairāk nekā paredzēts, pastāv nodoms rudenī iekārtot apkuŗi vecajā un jaunajā vidusskolas ēkā, lai tās varētu lietot visu gadu konferencēm un saietiem.

Gaŗezera nometnes atklāšanu ar dievkalpojumu, kuŗu vadīs māc. V. Vārsbergs, paredzēja piektdien, 30. maijā, plkst. 11 dienā. Tās pašas dienas vakarā notiks koncerts. Par šādu izkārtojumu vienojās, lai 31. maijā nekavētu Raiņa lugas „Pūt, vējiņi" izrādi tuvējā Kalamazū. Pēc piektdienas vakara koncerta tālā ceļa braucējiem būs iespēja Gaŗezerā pārnakšņot. Kā tuvākie nākošie sarīkojumi minami Jāņu vakars 21. jūnijā un Čikagas Piecīšu viesizrāde 5. jūlijā. Bez tam 3. augustā Gaŗezerā notiks ASV DV šaušanas meistarsacīkstes, tādēļ līdz tām jāpabeidz izbūvēt šautuve.

Padome vienojās Gaŗezera akcionāru sapulci sasaukt 7. jūnijā pl. 2 pēcpusdienā Gaŗezerā. Saskaņā ar statūtiem šai gadā pārvēlami 3 padomes locekļi — V. Treimanis, J. Turks un P. Golts. Padome vēlēšanām atkal nominēja visus trīs, bet P. Golts savu kandidatūru atsauca, ieteicot nominēt A. Artmani, kam padome arī piekrita. Revīzijas komisijā pārvēlams viens loceklis. Par kandidāti izraudzīja Annu Zepi no Sv. Jāņa draudzes Milvokos.

E. B.

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS KONGRESĀ FILADELFIJA

Augšā: Pie delegātu reģistrācijas galda kongresa darbinieces (no kreisās) I. Brunava, G. Jurjāna, A. Berķe, G. Dzelzgalve, M. Detlava, L. Brovna un G. Grūbe. — Apakšā: Delegāti reģistrējas (no kreisās) — G. Zeidenbergs no Pokipsijas, Z. Bērzups no Ročestras, Z. Stūrītis no Siraküzām, I. Bērziņš no Ņujorkas, G. Ozols no Pokipsijas, tālāko ceļu braukušais J. Skujiņš no Sanfrancisko un A. Zāģeris no Vašingtonas.

Foto: Bruno Rozītis

Daritāji pārvērtē spēkus

(Pārr esums no 1. lpp.)

gām izplatīto karšu skaits būs lielāks.

Pārrunas izraisīja arī kongresa vadības vēlēšanas. J. Vilciņš no Čikagas aicināja ALAs valdes locekļus nekandidēt uz kongresa prezidiju, bet F. Hervarts no Bostonas aizrādīja, ka tā būtu diskriminācija. Pēc debatēm par kongresa vadītāju ar aklamāciju ievēlēja prof. P. Lejiņu no Vašingtonas, par goda viceprieksšēžiem J. Smitchenu no Filadelfijas un V. Hazneru no Ņujorkas kā kaŗavīru pārstāvi, bet par viceprieksšēdi Dr. J. Skujiņu no Sanfrancisko kā tālāko ceļu braukušo delegātu. Par kongresa sekretāriem izraudzīja V. Klīvi, A. Baidiņu un U. Kariņu.

Pirmais darbs radās arī balsu skaitītājiem, kad aizklātā nobalsošanā no 7 kandidātiem nācās ievēlēt 4 nominācijas komisijas locekļus. Delegātu vidū paudās zināms pārsteigums, kad visi 4 ievēlētie izrādījās vidējās paaudzes pārstāvji — G. Meierovics, J. Peniķis, V. Vītols un J. Cālītis. No ALAs valdes puses šai komisijā nozīmēja A. Puķīti, bet no revīzijas komisijas A. Lejiņu.

ALAs valdes priekšsēža darbības pārskatu un revīzijas komisijas ziņojumu atlika uz kongresa otru dienu. Sekoja paneļdiskusijas un referāti, pie kuŗiem pakavēsimies mūsu laikraksta turpmākajos numuros.

Vakarā kongresa dalībnieki no Franklina viesnīcas autobusā devās uz Brīvo latvju biedrības namu, kur bija rīkotas vakariņas. To laikā BLB pr-ks A. Rudzis norādīja, ka šis biedrības nams ir vecākais latviešu īpašums ASV un ka biedrība darbojas jau 77 gadus. No šīs ēkas nākuši vīri, kuŗi ASV prezidentam prasījuši Latvijas de jure atzīšanu. Klīvlendas latviešu biedrības pr-ks Ieviņš pasniedza ALAs valdes pr-sēdim P. Lejiņam savas biedrības goda biedra karti.

Še kongresa dalībniekiem arī bija iespēja noskatīties inž. A. Jekstes sagatavoto Latvijas 50 gadu filmu pirmajā rediģējumā. Filma sākas ar 1918. gadu, attēlo Latvijas atbrīvošanas cīņas, Latvijas neatkarības laiku, Pad. savienības iebrukumu, vācu okupācijas gadus un otra pasaules kaŗa beigas ar latviešu tautas daļas izklīšanu svešās zemēs un tur gūtajiem panākumiem. Šai daļā skatāma Longailendas svētdienas skola Ņujorkā, baznīcas iesvētīšana, dzīvojamo ēku celšana un citi trimdinieku veikumi.

Ap pusnakti kongresa dalībnieki atgriezās viesnīcā. Ar to kongresa pirmā diena bija beigusies.

—be

PĀRDOMAS VASARSVĒTKOS

(Pārnesums no 1. lpp.)

kas pie viņiem pievelk — garīgās sadraudzības gars. Aloška ir varonis, un viņu dzimts nav izdeldējama!

Tie ir atrodami arī sarkanajā Ķīnā. Policija pārtrauca kristiešu dievkalpojumu, un sarkanie pionieri izvilka ielas vidū draudzes vadītāju (mācītāja nebija), piespieda to nomesties uz ceļiem un tā palikt. Garāmgājējiem pavēlēja iet klāt un spļaut virsū. Kad 70-gadīgais vīrs salima aiz noguruma un nevarēja uz ceļiem ilgāk notupēt, pionieri viņu bakstīja ar kārtīm, kamēr vīrs pilnīgi sabruka nesamaņā, un tā to aiztransportēja prom; kur, neviens nezina, bet atpakaļ viņš neatnāca.

Kas notika? Brīnums! Nākošajā dienā viņa vietā turpat ielas vidū tupējuši uz ceļiem četri jauni vīrieši, brīvprātīgi apliecinādami savu solidāritāti ar veco draudzes vadītāju, kas dienu iepriekš bija padots „elles vārtu" vardarbībai. Ēkas var atņemt, cilvēkus var izklīdināt vai nonāvēt, bet garu nevar salauzt!

„Elles vārti" jo nikni cīnās pret kristīgo draudzi, bet tāda joprojām pastāv pat tur, kur ir „sātana sēdeklis". Neuzvarēja kristīgo draudzi Romas imperātori vajāšanās, neuzvarēs sarkanie Kremļa vīri un Maocetunga pionieŗi.

Kristīgās draudzes sākums meklējams „debesīs", tās spēks ir ticība dzīvajam Jēzum Kristum, un tās nākotni ir garantējis pats mūžīgais Dievs. Kristīgās draudzes nesalaužamību ilustrē aizgājušie 19. gadsimti. Pasaule gan paliek sēkulārāka ar katru dienu, bet kristīgā draudze ir šajā sēkulārajā pasaulē un nebēgs prom. Kristīgās draudzes vieta ir sēkulārajā pasaulē. Tā ir privilēģija piederēt par locekli pie kristīgās draudzes, bet šī privilēģija prasa no mums uzticību draudzei, kas pamatojas nelokāmā pārliecībā, ka draudzes „Galva" ir neviens cits kā Jēzus Kristus, dzīvā Dieva Dēls.

Vasarsvētki ir tas laiks, kad varam vislabāk padomāt par šīm lietām.

DĀNIJAS KAROGA JUBILEJA

Dānija ir ne tikvien vecākā monarchija Eiropā, bet tai ir arī pasaules vecākais karogs — dannebrogs, sarkans ar baltu krustu. Karoga izcelšanos pavada interesanta leģenda: Karalim Valdemāram Uzvarētājam krusta kaŗa gājienā Baltijas telpā draudējusi sakāve, kad 1219. gada 15. jūnijā viņa kaŗapulkam pie debesīm parādījusies zīme — mīnētais krusts. Ar šo zīmi dāņi kaŗā uzvarējuši. Vecākais dokuments, kuŗā Dānijas karogs parādās lauvas ķetnās, ir 1397. gadā parakstītais Skandinavu apvienības līgums. Otra pasaules kaŗa laikā Libekā iznīcināts dannebrogs, par kuŗu valdīja uzskats, ka tas bijis līdz šim vecākais karoga eksemplārs — iegūts 1427. gada kaujā kā vācu kaŗa laupījums.

Kā vecākais skandinavu karogs dannebrogs ņemts parauga, izgatavojot arī Zviedrijas (zils ar dzeltenu krustu), Norvēģijas (sarkans ar baltu, kuŗa vidū vēl ir zils krusts), Islandes (balts ar sarkanu un zilu), Somijas (balts ar zilu) un jaunāko — Faro salu karogu, līdzīgu iepriekšējiem. Šāgada 15. jūnijā dannebrogs svinēs savu 750. pastāvēšanas gadu. Minētajā dienā dāņi parasti atzīmē sava karaļa Valdemāra piemiņu.

SAVIENOTAJĀS VALSTIS

FILADELFIJA

● DV apvienība Filadelfijā 10. maijā gadskārtējās draudzības sacensībās šaušanā sacentās ar Longailendas latviešu mednieku klubu, kuŗa sastāvā gan iztrūka teicamākais pārstāvis Herberts Dancis. Abus kluba dāvinātos celojošos kausus izcīnīja filadelfieši: sacensībā ar kaŗa šauteni kausu pirmo reizi ieguva Nikolajs Rītiņš, bet sacensībā ar mazkalibra šauteni trešo gadu pēc kārtas uzvarēja Vilis Ābrams, iegūstot kausu personīgā īpašumā. Gados jaunākais dalībnieks Ikars Beinikis, kas pārstāvēja DV apvienību, saņēma pārsteiguma balvu māla baložu šaušanā. Atsevišķo sacensību rezultāti bija šādi: šaušanā ar kaŗa šauteni uzvarēja N. Rītiņš (DV) ar 88 punktiem, 2. V. Ābrams (DV) ar 87 punktiem un 3. I. Plotnieks (DV) ar 85 punktiem. Šaušanā ar mazkalibra šauteni uzvara piekrita V. Ābramam ar 113 punktiem, 2. I. Plotnieks ar 108 punktiem un 3. Z. Blumbergs (L) ar 98 punktiem. Sacensībā ar mazkalibra sporta šauteni pārākais bija Z. Blumbergs ar 91 punktu, 2. P. Tūlis (DV) ar līdzīgu punktu skaitu un 3. V. Ābrams ar 90 punktiem. Māla baložu šaušanā nepārspēti palika mednieki: 1. Ž. Nīcis ar 41 balodi, 2. A. Pūliņš ar 35 baložiem un 3. V. Ābrams. Pēc sacensībām dalībnieki pulcējās draudzīgai sadzīvei viesmīlīgajās V. Ābrama mājās, kur DV apvienības pr-ks V. Šmitchens uzvarētājiem pasniedza balvas.

A. T.

LOSANDŽELOSA

● Māc. E. Caune 30. aprīli no Dienvidkalifornijas latviešu ev.-lut. baznīcas pēdējā gaitā izvadīja 73 gadu vecumā pēkšņi mirušo draudzes locekli Jāni Rupeiku, kas, ejot uz gleznošanas stundu, bija salimis uz ielas. Aizgājējs bija vainodietis, Latvijā strādāja par veikalnieku, bet pēc ieceļošanas ASV sākumā dzīvoja Čikagā, bet pēdējos 10 gadus Dienvidkalifornijā. Savā testamentā aizgājējs daļu atstātā mantojuma novēlējis draudzei, kļūdams pirmais draudzes locekļis, kas to darījis. Izvadīšanas ceremonijā solo dziedāja Z. Ūfere—Galviņa, bet ērģeles spēlēja Daira Cilne, bet pie kapa draudzes kapos Rose Hill Vaitjērā (Whitier) atvadījās draudzes pr-ks Ā. Abele, dāmu komitejas pr-ce L. Ercuma un DV apvienības pr-ks E. Leimanis.

● DV apvienība Dienvidkalifornijā 4. maijā bija rīkojusi Kurzemes cietoksņa atceri, kuŗā inž. Kārlis Dakteris stāstīja par cīņām cietoksnī, kapitulāciju un personīgo izkļūšanu brīvībā, kuŗa ilgusi turpat pusotra gada. Vanadzes bija gādājušas par kafiju un maizītēm. Pie azaida galda klātesošie godināja zvēr. adv. Ludvigu Žagaru, kam tieši šai dienā piepildījās 75 mūža gadi. Jubilārs kā virsnieks piedalījās pirmajā pasaules kaŗā un Latvijas atbrīvošanas cīņās, demobilizētā kapteiņa dienesta pakāpē un vēlāk vadīja savu advokātu firmu Rīgā. L. Žagars ir korporācijas Frat. Lettica filistrs un Losandželosā saimnieko savā dzīvokļu namā.

M. V.

MINEAPOLE

● Mineapoles-St. Paulas draudzes bēru fonda gada sapulci, piedaloties 14 dalībniekiem, atklāja un vadīja fonda pr-nieks Konrads Vīgants, bet protokolēja sekretāre un kasiere M. Milenbacha. Pēc darbības ziņojumu noklausīšanās par fonda priekšnieku ievēlēja līdzšinējo K. Vīgantu, bet mirušā J. Lindemaņa vietā par valdes locekli V. Plēsumu. Aizvadītajā gadā miruši 15 fonda dalībnieki, tikpat daudz izstājušies vai izslēgti, bet jaunpienācēju nav bijis. Pašreiz fondā ir 520 dalībnieku, no tiem 499 pieaugušie, 13 jaunieši un 8 bērni. Pagājušajā darbības gadā pabalstu kontā ienākuši 5886,25 dol., pabalstos izmaksāti 5525 dol. Fonda rīcībā uz sēdes dienu bija 14.995,61 dol.

ROČESTRA

● Jau agrāk Ročestras pilsētas bibliotēkai dāvinātajām grāmatām „Total Terror" un „The Profit of Slavery" žurnālists Aleksandrs Vilks tagad pievienojis vēl trešo — rakstu krājumu „Res Baltica", kas veltīts Latvijas sūtņa Vašingtonā Dr. A. Bīlmaņa piemiņai. Sed.

DV organizācijas vārdā delegātus Amerikas latviešu apvienības kongresā Filadelfijā sveic DV delegācijas vadītājs prof. Jānis Peniķis.

Foto: Bruno Rozītis

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Beach rajonā: Atsevišķa 10 istabu divu dzīvokļu dubultķieģeļu māja, ūdens eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $6.900, atlikums uz vienu atklātu 10 g. obligāciju.

Danforth — Broadview: 7 istabu dubultķieģeļu māja, moderna apkure, 2 vannas istabas. Cena $25.500, iemaksa $3.000-.

Willowdale: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar izbūvētām 2 telpām pagrabā. Privāts iebraucamais ceļš un liels dārzs.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVELE VISĀ PILSETĀ.

Gada apgrozījums Rotā 28.000 dol.

LATVIEŠU KARA INVALIDU APVIENIBAS ASV GADA SAPULCE

Latviešu kara invalidu apvienības ASV gada sapulcē veterānu atpūtas mītnē Rotā 3. maijā valdes pr-sēdis R. Ancāns ziņoja, ka t.s. Brāļu kapu izbūve turpinās un aizvadītajā gadā izveidota tā saucamā tautas platforma, iecementēti celiņi un iesētu zālāji, kā arī uzlikti 8 kapakmeņi un ap 20 urnu piemiņas plāksņu, kas izmaksāja 6300 dol. Kopā ar iepriekšējos gados paveikto un ieskaitot zemes pirkšanu, kapu izbūvē jau ieguldīti vairāk nekā 30.000 dol. Par kapu vietām un urnu novietnēm aizvadītajā gadā ieņemti 4000 dol., bet dažādi ziedojumi ienākuši ap 1000 dol. apmērā.

Šovasar paredzēts „apšūt" t.s. tautas platformu ar kaļķakmens plāksnēm, kas varētu izmaksāt 8000 — 10.000 dol., izveidojot 40 nišu 200 urnu novietošanai. No līdzšinējām 100 urnu novietnēm altāra platformā aizņemtas vai aizrunātas jau ap 70. Altāra sienās iespējams piestiprināt piemiņas plāksnes kritušajiem vai bez vēsts pazudušajiem tautiešiem. Pirmās plāksnes jau izgatavotas; pasūtinājumus pieņem Rotā (Elka Park, N.Y. 12427) pret ziedojumiem, sākot ar 50 dol.

Aizvadītajā gadā par Rotas telpu iznomāšanu ieņemti vairāk nekā 5000 dol., klubs devis 3000 dol. peļņu. Visa gada apgrozījums bijis 28.000 dol., neskaitot ēdienu galdu, kas iznomāts atsevišķi. Pabeigti vecās mājas remonti, izbūvētas meža mājas sabiedriskās telpas ar kamīnu un bibliotēku. Atmaksāti arī kārtējie 1000 dol. no aizdevuma Amerikas latviešu palīdzības fondam, vēl atliekot 9000 dol. maksājumam. Vasaras vidū vairākas nedēļas Rotā bija iznomātas visas 30 istabas; viesu skaits pērn pieaudzis. Smagi cietušajiem invalidiem paredzēta divu nedēļu brīva uzturēšanās Rotā, pārējiem puscena. Rotā atpūtušies arī kara invalidi no Vācijas un Kanadas. Katru gadu vienam kara invalidam no Eiropas sedz ceļa izdevumus, un uzturēšanās laikā viņš ir Rotas viesis. Pērn to izmantoja LKIA centrālās valdes pr-sēdis L. Gūtbergs no Vācijas. Īslaicīgi Rotā uzturējās arī neredzīgais R. Zeidemanis, arī no Vācijas.

Kopš pērnā gada septembŗa Rotā dzīvo kara invalids A. Sviķis, kas 14 gadu pavadījis nervu slimnīcā, bet tagad uz valdes galvojumu no tās atlaists, veicot mītnē dažādus vieglus darbus. Rotā pastāvīgi dzīvo 4 veterāni un saimniecības vadītāja Erna Vēja.

Ziemsvētku ziedojumu akcija devusi vairāk nekā 7500 dol., bet no šīs summas jāatskaita žurnāla „Kara Invalids" izdevumi. Atlikums izlietots svētku veltēm un organizācijas mērķu sekmēšanai, kā arī Rotas tālākai izbūvei. Turpmāk ziedojumus vāks tikai ar žurnālu „Kara Invalids", bet ne vairs ar ziedojumu sarakstiem un karvītēm. Par žurnālu paredzēti ziedojumi, sākot ar 3 dol. Apmierināti visi kara invalidu palīdzības lūgumi.

Apvienības skaņu studija. Balsis mākslinieciskais vadītājs J. Princis ziņoja, ka jūlijā iznāks divas skaņu plates ar operas „zelta laika" dziedoņu iedziedājumiem un kora vai dubultkvartetu dziesmām. Abas kopā maksās 9 dol. Sagatavošanā citas plates.

Pelnu urnu novietošanai 31. maijā plkst. 1. dienā māc. V. Rolles vadībā pieteikts apmēram ducis urnu, to vidū O. Krolla, J. Konopora, kalpakieša J. Jumiķa un viņa dzīvesbiedres. Pēc tam plkst. 5 pēcpusdienā notiks Kurzemes cietokšņa atcere. Tradicionālie Līgo svētki Rotā paredzēti 21. jūnijā, priekšnesumos saskaņojoties ar Latviešu preses biedrības rikoto Jāņu vakara uzvedumu Nujorkas latviešu ev.-lut. īpašumā.

Revizijas komisijas pr-sēdis L. Apelis ziņoja, ka kases grāmatas un grāmatvedība atrasta labā kārtībā. Gada sapulci vadīja P. Kurbe ar palīgu J. Andersonu, bet protokolēja K. Grīnvalds. Sapulcē piedalījās 40 biedru. AN

Ieva Jēkabsone

Foto: J. Līgers

Riga - Otava - Toronto

Kādā no sarīkojumiem Latviešu namā Toronto dejotāju pulkā pamanīju tumšmatainu meiču, labi noaugušu, kuŗa vijīgās kustībās slīdēja pa dejas grīdu un palaikam savam partnerim pamācija jaunus soļus. Brīdi vēlāk radās iespēja ar viņu iepazīties un noskaidrot, ka Ieva Jēkabsone tikai nesen ieradusies Toronto un Kanadā vispār nodzīvojusi tikai divus gadus — kopš iebraukšanas no dzimtenes.

Ir tikai dabīgi, ka avīžnieks šādā gadījumā tūlīt ir ieinteresēts jautājumos un atbildēs noskaidrot, kā iet un kā patīk jaunajā dzīvē, tāpat arī to, ko sarunu biedre var pastāstīt par viņas vecuma jaunietēm dzimtenē salīdzinājumā ar Toronto latviešu jaunatni.

„Tieši piecus gaŗus, nervozēšanas pilnus gadus gaidīju uz izceļošanas atļauju, kamēr beidzot pienāca brīdis, kad visas bezgaligās formālitātes bija galā un varēju sēsties līdmašīnā, lai dotos pie sava tēva Kanadā, ar gala mērķi Otavu," stāstīja 25 gadus vecā Ieva Jēkabsone. Jāpiezīmē, ka uzzinot viņas vārdu, tūlīt arī noskaidrojās, ka labi pazīstu viņas tēvu — skautu vadītāju un sabiedrisko darbinieku Egonu Jēkabsonu, kas, agrāk dzīvojot Niagarā, vairāk nekā 10 gadu bija rosīgs jaunatnes audzinātājs, izveidojot paša vadīto Sv. Katrīnu-Niagaras skautu vienību (Jelgavas) par vienu no priekšzīmīgākajām ne tikai Kanadas latviešu skautu jendā, bet arī visā apkārtnē, jo „jelgavnieki" kļuva labi pazīstami arī kanadiešu skautu aprindās.

Tālākajā sarunā noskaidrojās, ka Ieva Jēkabsone pēc ģimnazijas beigšanas, pati saviem spēkiem strādājot un gaādājot par ikdienu, uzsākusi studijas mākslas akadēmijā, turpinot ās līdz brīdim, kad pienāca laiks kārtot izceļošanas dokumentus uz Kanadu. Savās avīžnieka gaitās pēdējo gadu laikā esmu ticies ar vairākiem atbraucējiem no dzimtenes, kuŗi pārceļušies uz dzīvi pie saviem piederīgajiem Kanadā. Tie pa lielākai daļai vienmēr tomēr bijuši vecāka gadagājuma cilvēki, kuŗu pirmos iespaidus un spriedumus par preču bagātību šejienes veikalos jau labi zinu. Bet pie visa ātri pierod, un atbraucēji mēģina jaunajā dzīvē iekārtoties, iekļauties sabiedriskajā un mājas dzīvē. Taču ne visiem tas izdodas. Vecajiem ļaudīm, kad ģimenes piederīgie aiziet savos ikdienas darbos, gaidot tos atgriežamies, stundas liekas bezgala gaŗas. Ieslēdzot radio, parasti atskan ķērkstoša mūzika vai izkliegti raklāmu saukļi; nesaprotamā valodā, arī televīzijā redzamās kustības vien dod maz. ja valoda paliek nesaprasta un spēles saturs reizē ar to nezināms. Tā paliek tikai vakara stundas un nedēļu nogales, kad var pabūt savējo vidū un apmeklēt latviešu sarīkojumus vai dievkalpojumus. Taču mazos latviešu centros vai vietās, kur latviešu ģimenes dzīvo stipri izkliedēti, šī „iedzīvošanās" problēma ir vēl grūtāka.

Citādi ir ar Ievu Jēkabsoni. Stāstot par saviem pirmajiem soļiem Kanadā un dzīvi galvaspilsētā Otavā, gan arī viņa atzina, ka neklājās viegli. Vispirms bija valodas grūtības, tomēr tām, cītīgi mācoties, viņa tika ātri pāri. Staigājot pa Otavas ielām, sākumā neparasta likusies milzīgā satiksme, daudzo automašīnu rindas un plašie autoceļi. Licies, ka cilvēki kājām nemaz vairs negribot staigāt. Viņa domāja, ka tieši tādēļ Kanadā sastapusi tik daudz resnu un „apvēlušos" cilvēku kā nekur citur. Pāvisam neparasts sākumā bijis skats pie augļu veikaliem: lielas kastes, pilnas banānām, apelsīniem un citiem gardumiem, bet neviens stāvētājs rindā, lai tos steigā izpirktu. Ja, piemēram, Rīgā vai citā Latvijas pilsētā kādā veikalā pienāktu šādu augļu sūtījums, rinda tūlīt izveidotos līdz nākošās ielas stūrim, un tādā gadījumā vienmēr līdznēsātais iepirkumu tīkliņš nebūtu velti paņemts līdz. Nekad jau nevar zināt, varbūt pie kāda veikala uzsmaida laime... Taču jaunieši dzimtenē par šīm uztura problēmām visumā daudz nedomājot, jo paēduši un apģērbušies esot.

„Dzīve Kanadā man liekas visai raiba un trauksmaina," atzinās Ieva Jēkabsone. „Man šķiet, ka še arī daudz lielākas iespējas nekā dzimtenē. Ja es brauktu atpakaļ uz Latviju, tad tikai pavadīt atvaļinājumu, satikt draugus un redzēt vecās vietas. Kanadā aizvadītie divi gadi man devuši pavisam citu ieskatu par dzīvi šai zemē nekā iepriekš biju lasījusi vai dzirdējusi." Otavā Ieva Jēkabsone sāka strādāt pazīstamajā Artura Mureja deju studijā par skolotāju, tad tomēr izšķirusies pārcelties uz Toronto, kur rosīgi pulsē latviešu sabiedriskā dzīve, bieži notiek dažādi sarīkojumi un koncerti, kuŗus viņa labprāt apmeklē.

„Mana vieta ir latviešu vidē!" uzsvēra Ieva Jēkabsone. Arī Toronto viņa pagaidām vēl strādā deju studijā, bet nākotnes nodomos ir izmantot savas krievu valodas zināšanas un strādāt kādā iestādē par tulci vai līdzīgā darbā. Protams, viņa domā arī par savas vispārējās izglītības turpināšanu.

Pabeidzot sarunu, jautāju, kā ir ar „garmatainajiem" dzimtenē. — „Nē, tādus, kas tikai staigā pa ielām, nestrādā un demolē skolas, neesmu redzējusi. Latviešu jaunatne dzimtenē tomēr labprāt pulcējas kopā, padzied, padejo, arī mūsdienu modernās dejas vairs nav svešas, kaut daudz mērenākā tempā," bija Ievas Jēkabsones atbilde. J. Vairdotis

Noraidāms vienpusīgums

(Pārnesums no 2. lpp.)

visa dāņu flote bez traucējumiem būtu aizmukusi atklātā jūrā. Ar saviem kuģiem kurši varēja piekļūt pie dāņu kuģiem, izsist pretiniekiem ieročus no rokām un pievākt kara laupījumu. Tas bija kuršu iesāktās pretestības pēdējais posms. Piebilstams, ka recenzents nav pareizi sapratis manus vārdus par vīkingu un kuršu kuģu lomu jūras akcijās.

Archibīskaps Ansgars 852. gadā bija Dānijā. Viņš še no Horicha I ceļojumam ieguva ķēniņa zīmi un par pavadoni ķēniņa sūtni, kas veda vēstījumu zviedru ķēniņam Olovam. Archibīskaps pievienojās tirgotājiem, kas pavasaŗa navigācijas sākumā pirātu dēļ ar kuģu karavānu devās gar Zviedrijas krastu uz ziemeļiem. Rimberts raksta, ka viņš bijis ceļā apmēram 20 dienu. Tātad, archibīskaps vasaras sākumā ieradās Zviedrijā. Sūtns tur nodeva Horicha vēstījumu ķēniņam Olovam, pēc tam pats Ansgars apspriedās ar ķēniņu. Otrkārt, sakarā ar to archibīskaps 852. gada oktobrī nepiedalījās Maincas nacionālkoncilā. Kā recenzents pats norāda, nav vērts spriedelēt par notikumu gadiem.

Noraidāms ir recenzenta apgalvojums (LA Nr. 15), ka avotos nav apstiprinājuma tam, ka Dānijas baznīcās ļaudis lūguši Dievu, lai pasarga no kuršiem. Tā laika dāņu baznīcas grāmatās bija vārdi, kuŗi tulkojumā skan: „Kungs, no kuršiem mūs pasargi." Man tie bija arī tā laika dāņu valodā, bet, kā visas manas grāmatas, tā arī kartīte ar šiem vārdiem, diemžēl, kaŗa mutuļos gāja zudumā. Šos vārdus jau ap 1922. gadu minēja mūzeja direktors M. Siliņš un vairākkārt savās grāmatās piemin prof. A. Svābe. Ļoti žēl, ka A. Kursis grib ierindoties to vidū, kas tūlīt visu uzskata par nepareizu, ko paši nezina.

Kā redzams, recenzents nav iedziļinājies jautājumos, kur gāja kuģu maršruti un kad tie mainījās. Diez' vai tādēļ viņš nav pārsteidzies, rakstot (LA Nr. 15), ka kuršiem nav dominējuši Baltijas jūras dienvidaustrumu daļā? Pēdējo neapšauba pat viens otrs cittautu zinātnieks.

Recenzentam, cik noskārstams, ir labas iespējas savākt visas ziņas par kuršiem, kuŗas vien atrodamas normaņu rakstos. Diemžēl, viņš, rakstīdams (LA Nr. 14.) par Hokonu, nemaz nesniedz tādus jaunus datus, ar kuŗiem varētu papildināt vārdus, kas tiešā stāsta par kuršu pašu soļiem pret norvēģu jarlu. Tas mums ir pats svarīgākais. Visā gaŗajā A. Kuršas vārdu tirādē atrodams tikai tas, ko var izmantot kuršu vēsturē par dekorāciju papīrīšiem un ko katrs var viegli pabīdīt uz vienu vai otru pusi.

Pārejot pie notikumiem Ēlandes salā, diemžēl jāsaka, ka recenzents nav iegaumējis to, kā Saksis Gramatiķis ieguva ziņas par cīņām šajā salā un kā tās ieguva Knītlinga sāgas autors. Saksis vairākreiz apzīmē dāņu kareivjus, kas tur cīnījās, ar vārdiem „mūsu" un „mūsējie". Šie vārdi un arī pats apraksts rāda, ka autors stāvējis tuvu šīs vides locekļiem un ieguvis ziņas tieši no akcijas dalībniekiem. Tādēļ viņa apraksts ir gaŗš un smalki niansēts. Saksis daudz raksta par kuršu cīņu. Viņa raksts ir viens no labākajiem kuršu sāgu aprakstiem. Saksa vēstījumam ar to ir primāra vērtība. Visā gaŗajā recenzenta teikumu virknē (LA Nr. 15) par Saksi pašu nav nekā tāda reāla, kam sakars ar notikumiem Ēlandē. Turpretim Knītlinga sāgas autors ieguva ziņas no starpniekiem. Viņa apraksts tādēļ ir īss un visai vāji detalizēts. Ka kuršiem laiduši darbā ieročus pret dāņiem, to viņš nemaz nemin. Knītlinga sāgai Ēlandes lietā ir sekundāra vērtība.

Aplūkosim, kādā nozīmē Saksis Gramatiķis lieto vārdu „estones". Viņš saka, ka „estonum" sardzes vīrs vairāk gribējis bēgšus aizmukt atklātā jūrā nekā sabiedrotajai flotei nodot ziņojumu par redzēto. Tātad, autora ieskats ir, ka sardzes vīram vajadzējis paziņot flotei ar ziņojumu. No tā secināms, ka Saksis vārdu „estones" lieto citā nozīmē: nevar nekādā ziņā vēlēties, lai sveszemnieks igaunis pakalpo dāņu flotei, kuŗa pēdējam šai gadījumā būtu ienaidniece. Viduslaikos Baltijas jūru sauca par Austrumu jūru; dāņi — Estmere. G. Gerulis raksta „Der Name Estum, Eastum (D. Pl.) ist natürlich von ags. east ‚Osten' umgeändert" (Baltische Völker, Reallexikon). Saksis Gramatiķis Baltijas jūras telpas iedzīvotājus pabieži sauc par austrumniekiem — „orientales". No saknes „est-" ir darināts vārds „estones". Saksis vārdu „orientales" še aizstājis ar vārdu „estones", kam ir tā pati nozīme. Tātad, viņš ar vārdu „estones" apzīmē austrumniekus, kas dzīvoja Ēlandes salā. Pirātu akciju laikā arī šie austrumnieki izlika sardzi. No austrumnieka, kas bija sardzē, Saksis varēja vēlēties, lai viņš ar ziņojuma nodošanu pakalpo dāņu flotei, kuŗa savukārt arī austrumniekiem bija „socia classis". Knītlinga sāgas autors, saprotams, varēja iegūt citāda rakstura ziņas par kuģi, kas aizbrauca jūrā. Recenzents nav iegaumējis gramatisko konstrukciju, kuŗā iesaistīts vārds „estonibus", tādēļ recenzijā teikuma pirmās daļas interpretācija nav pareiza. Saksis nesaka, ka igauņi kopīgi ar kuršiem sirojuši ostā, kā pretstatā tam raksta recenzents. Ja A. Kuršas rakstītais būtu pareizi, tad dāņu kareivji nebūtu žēlojuši arī igauņus. Saksa niansētajā aprakstā turpretim nav pat niecīgākā norādījuma, ka dāņi būtu krustojuši ieročus ar divu tautu kareivjiem. Ja būtu bijusi ciņa pret divu tautu spēkiem, tad par šo svarīgo notikumu būtu rakstījis arī Knītlinga sāgas autors.

A. Kursis pat neieminas par kuršu kaujas taktiku, nostiprinājumu, ciņām un citu. Turpretim viņš vēstī, ka vienkāršos dāņu kareivjus apraka Ēlandes salā, bet dižo līķus ielika sālī un aizveda uz dzimteni. Tam nu gan kuršu vēsturē nav nekādas nozīmes. Recenzents kuršu skaita aplēšanai par pamatu ņēmis tālo vikingu laivas. Vajadzēja turpretim par pamatu ņemt tuvo kaimiņu sāmsaliešu kuģus. Chronists Indriķis min trīs sāmsaliešu pirātu kuģus, kur katrā bija 30 vīru.

Jāatzīmē, ka recenzents A. Kursis būtu mazāk iedragājis savu reputāciju, ja būtu licis mierā P. Dreimani, kas tuvojas jau 90 mūža gadiem un bez izlēcieniem kaipojis mūsu vēsturei. Nobeigumā vēl piebilstams, ka brīvajā pasaulē grūti būs atrast līdzīgu recenziju, kuŗa tik ļoti piebārstīta ar paralogismiem, vienpusīgi apskatot kādu darbu un pat apšaubot vadmotīvu.

Mag. hist. V. Biļķins

Redakcijas piezīme: Ar šo autora iebildumu publicēšanu izbeidzam tālāku polemiku par V. Biļķiņa grāmatu „Kursa un kuršu ciņas".

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

29. maijā, pl. 8 vakarā Latviešu namā Pārdomu vakars par tematu „Jēzus Kristus vakar, šodien tas pats", māc. R. Ekšteins; dziedās baritons P. Geistauts.

31. maijā — plkst. 6 vak. TLTA ģimnazijas 13. izlaiduma akts Latviešu namā.

7./8. jūnijā — Jaunatnes un sporta svētki Sidrabenē.

21. jūnijā — Sidrabenē Jāņu gadskārtējais sarīkojums ar balli.

27. septembrī — Latviešu nama 5 gadu jubilejas sarīkojums ar koncertu un balli.

1. novembrī — DV namā DV Toronto nod. gadasvētki ar latviešu kaŗavīra daudzinājumu.

KIČENERA

31. maijā — pl. 7 vak. DV nodaļas vanadžu kopas rīkotais vīru koŗa Viesturs koncerts un Ceriņu balle ar karalienes vēlēšanām Hungarian Home Club telpās pie Voterlū - Velingtonas lidlauka. Spēlēs Zakuļa kapella.

SV. KATRĪNAS

14. jūnijā — pl. 3 p.p. Tradicionālās zušu makšķerēšanas sacīkstes rīko Sv. Katrīnes mednieku un makšķernieku klubs, ar spininga mešanas sacīkstēm Niagaras upē. Sapulcēšanās parastā vietā pie Niagaras upes publiskajā parkā. Beigas plkst. 12 naktī.

NIAGARA

26. un 27. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

OTAVA

24. maijā — plkst. 7.30 vakarā Royal Canadian Legion zālē, Trafalgare House, 110 Argyle Ave. Daugavas Vanagi rīko Tulpju balli ar mūzikāli-vokālā ansambļa „Ceļinieki" priekšnesumiem.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.,

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr. Mrs. Miss .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa $2.00 par 1 m ēn., $5.50 par 3 mēn., $10.00 par 6 mēn., $18.00 par gadu.

LATVIEŠU NAMS
491 College St. Toronto 4
izīrē
telpas
sarīkojumiem ■ viesībām
■ Kāzu viesību galdus ■
Tel. 922-2931

MĒS IESPIEŽAM
- Lculību un iesvētību ielūgumu kartes
- Vizītkartes
- Dokumentus biedrību vajadzībām
- Koncertu programmas
- Sarīkojumu biļetes
- Plakātus, dziesmu lapiņas
- Vēstuļu veidlapas, aploksnes
- Grāmatas, žurnālus

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
Latvija Amerikā
491 College St., Toronto 4, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

Steidzamos gadījumos sūtiet
MŪSU ĀTROS
GAISA PASTA SAIŅUS
UZ LATVIJU
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICAS SAIŅUS NODAĻĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKAS KVALITĀTES AUTOMAŠĪNAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
1969. GADA JAUNIE MODEĻI
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

J SAVUS IPASUMUS!

6 istabu dubultkieģeļu bungalovs
m pagrabā. Privāts iebraucamais

NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ
LIELĀ IZVELĒ VISĀ PILSETĀ.

usigums

ņas no starpniekiem. Viņa ap-
raksts tādēļ ir īss un visai vāji
detalizēts. Ka kurši laiduši darbā
ieročus pret dāņiem, to viņš ne-
maz nemin. Knītlinga sāgai Elan-
des lietā ir sekundāra vērtība.

Aplūkosim, kādā nozīmē Saksis
Gramatikis lieto vārdu „estones".
Viņš saka, ka „estonum" sardzes
vīrs vairāk gribējis bēgšus aiz-
mukt atklātā jūrā nekā sabiedro-
tajai flotei nodot ziņojumu par
redzēto. Tātad, autora ieskats ir,
ka sardzes vīram vajadzējis pa-
kalpot flotei ar ziņojumu. No tā
secināms, ka Saksis vārdu „esto-
nes" lieto citā nozīmē: nevar ne-
kādā ziņā vēlēties, lai svešzem-
nieks igaunis pakalpo dāņu flotei,
kuŗa pēdējam šai gadījumā būtu
tenaidniece. Viduslaikos Batlijas
jūru sauca par Austrumu jūru; dā-
ni — Estmere. G. Gerulis raksta
„Der Name Estum, Eastum (D.
Pl.) ist natürlich von ags. east
Osten' umgeändert" (Baltische
Völker, Reallexikon). Saksis Gra-
matikis Baltijas jūras telpas ie-
dzīvotājus pabieži sauc par aus-
trumniekiem — „orientales". No
saknes „est-" ir darināts vārds
„estones". Saksis vārdu „orienta-
les" še aizstājis ar vārdu „esto-
nes", kam ir tā pati nozīme. Tā-
pēc viņš ar vārdu „estones" ap-
zīmē austrumniekus, kas dzīvoja
Ēlandes salā. Pirātu akciju laikā
arī šie austrumnieki izlika sar-
dzi. No austrumnieka, kas bija
sardzē, Saksis varēja vēlēties, lai
viņš ar ziņojuma nodošanu pakal-
po dāņu flotei, kuŗa savukārt arī
austrumniekiem bija „socia clas-
sis". Knītlinga sāgas autors, sapro-
tams, varēja iegūt citāda rakstu-
ra ziņas par kuģi, kas aizbrauca
jūrā. Recenzents nav iegaumējis
gramatisko konstrukciju, kuŗā ie-
saistīts vārds „estonibus"; tādēļ
recenzijā teikuma pirmās daļas
interpretācija nav pareiza. Saksis
teksta, ka igauņi kopīgi ar kur-
šiem sirojuši ostā, kā pretstatā
tam raksta recenzents. Ja A. Kur-
sa rakstītais būtu pareizi, tad dā-
ņu karaviji nebūtu zēlojuši arī
igaunus. Saksa niansētajā aprak-
stā turpretim nav pat niecīgākā
norādījuma, ka dāņi būtu krusto-
juši ieročus ar divu tautu karavi-
iem. Ja būtu bijusi cīņa pret di-
vu tautu spēkiem, tad par šo sva-
īgo notikumu būtu rakstījis arī
Knītlinga sāgas autors.

A. Kursis pat neieminas par
kuršu kaujas taktiku, nostiprināju-
mu, cīņām un citu. Turpretim
viņš vēsti, ka vienkāršos dāņu ka-
reivjus apraka Ēlandes salā, bet
lielos līkus ielika sālī un aizveda
uz dzimteni. Tam nu gan kuršu
vēsturē nav nekādas nozīmes. Re-
cenzents kuršu skaita aplēšanai
par pamatu ņēmis tālo vikingu
laivas. Vajadzēja turpretim par
pamatu ņemt tuvo kaimiņu sāmsa-
lešu kuģus. Chronists Indriķis min
trīs sāmsaliešu pirātu kuģus, kur
katrā bija 30 vīru.

Jāatzīmē, ka recenzents A. Kur-
sis būtu mazāk iedragājis savu
reputāciju, ja būtu licis mierā P.
Dreimani, kas tuvojas jau 90 mū-
ža gadiem un bez izlēcieniem kai-
rojis mūsu vēsturei. Nobeigumā
tēl piebilstams, ka brīvajā pasaulē
drūti būs atrast līdzīgu recenziju,
kuŗa tik ļoti piebārstīta ar paralo-
ģismiem, vienpusīgi apskatot kā-
du darbu un pat apšaubot vadmo-
tīvu.

Mag. hist. V. Biļķins

Redakcijas piezīme: Ar šo auto-
ra iebildumu publicēšanu izbei-
zam tālāku polemiku par V. Bil-
ķina grāmatu „Kursa un kuršu
gadi".

Modris Lorbergs

GLEZNOTĀJA ATZIŠANĀS

Draugs gleznotājs,
Slāpēs tik lielās
Kā Sahāras tuksnesis,
Atzinās,
Ka šajā brīdī
Atdotu pudeli sīvā,
Ja būtu,
Lai tikai varētu
Uz brīdi atsēsties
Mazajā Vērmaņa parkā
Zem plaukstošām kastaņu svecēm
Remdināt slāpes
Ar glāzi
Auksta ūdens —
Pēc tam es celtos un ietu,
Viņš teica,
Lai nekad
Vairs neciestu slāpes,
Kuŗās šeit noslīkšu
Kā kastaņu sveces
Rīgas debesīs.

Valters Nollendorfs

1800 stundu gaŗš Spridītis

ANNAS BRIGADERES LUGA „SPRIDĪTIS" ANGLISKI

Viskonsinas universitātē Mediso-
nā 29. un 30. aprīlī notika četras
Annas Brigaderes pasaku lugas
„Spridītis" izrādes angļu valodā,
kuŗas sava maģistres darba veik-
šanai bija iestudējusi Aināra Dan-
kere-Vaildere (Wilder).

Latviešu skatītājiem — un tādu
Medisonā nebija daudz — bija jā-
aprod ne vien ar neparasto valo-
du, bet arī ar kostīmiem, dekorāci-
jām, mūziku, stilu un vispārējo
noskaņu. Šis nebija latvisks „Spri-
dītis", bet tūlīt jājautā, vai tīri
latvisks „Spridītis" būtu varējis
saistīt amerikāņu bērnus, kuŗi gal-
venokārt veidoja skatītāju pulku.

Vispirms jau valodas problēma:
kā latvisko priekšstatu pasauli pa-
darīt skaidru un saprotamu angļu
valodā? Kur tulkot latvisko salīdzi-
nājumu tieši, kur lietot anglisko
aizstājēju? „Izsalcis kā vilks" vai
„Hungry as a bear"? Ja pieejam
ar mērauklu, ka tulkotajam tek-
stam jābūt labi saprotamam un
tuvam skatītāju priekšstatu pasau-
lei, tad „Spridīša" tulkojums atzis-
tams par izdevušos. Rezultātā,
protams, zudis daudz kas no Briga-
deres, tā arī latviešu valodas īpa-
tībām. Tas it īpaši sakāms par
folkloristiskiem elementiem. Tul-
kojumā paturēti latviskie vārdi
Spridītis, Lienīte, Zeltīte, īpati at-
risinot locījumu problēmu: uzrunās
lietota latviskā uzrunas forma, ci
tur — nominātīvs. Šis ir viens
veids, kā tulkojumā paturēt latvis-
ko elementu, tai pašā laikā neradot
grūtības ar izpratni.

Pie tulkojuma visvairāk laika
pavadījusi pati režisore. Pirmā
tulkojuma meta sagatavošanā pali-
dzējuši Inese Auziņa, Jānis un Mā-
ra Tupeši, Valdis Zeps un Valters
Nollendorfs. Par iespējām tulkoju-
mu publicēt Ainārai Dankerei-
Vailderei neesot bijis laika do-
māt, bet pirms šāda iespēja rodas,
viņa vēl cer pie teksta piestrādāt.
Versija, kuŗa sagatavota maģis-
tres darbam, jau stipri vien at-
šķiroties no izrādes versijas.

Ja auditorijas valodas kultūrai
piemērots teksts ir nepieciešamība,
reizē ar ko piedodamas brīvības
oriģināla tulkošanā, tad kostīmi
un dekorācijas neprasās pēc „tul-
košanas". Te nu būtu bijusi iespē-
ja izcelt latviskos elementus, skatī-
tāju acu priekšā uzburt vēl nere-
dzētu latvisku pasauli. Bet tas,
diemžēl, nebija noticis.

Kostīmi bija ļoti dažādi. Spridī-
tis un Lienīte — it kā no Tiroles
kalniem nākuši, Meža māte — it kā
no Parīzes pavasaŗa modes ska-
tes. Princese Zeltīte bija tērpu-
sies latviskā tautas tērpa atdarinā-
jumā, bet apkārusies ar poliskām
lentēm. Izdevies bija karalis —
it kā no latviskajām spēju kārtīm;
izdevušās bija arī maskas, it se-
višķi milzis Lutausis un ragana.

Latvisko elementu nebija arī de-
korācijās. Tās bija lielāko tiesu
vienkāršas, piemērotas mazajai
eksperimentālā teātŗa skatuvei.

„Ar kostīmu gatavotāju man bi-
ja lielākās galvassāpes," nopūtās
Aināra Dankere-Vaildere nesenā
sarunā. „Viņa Spridītim gribēja
pat likt valkāt ādas bikses! Ma-
nus tērpa uzmetumus viņa pārvei-
doja pēc savas gaumes. Nekā ne-
līdzēja arī tautas tērpu ilustrācijas.
Piemēram, tās lentes pie prince-
ses Zeltītes tērpa! Kur viņa tās
dabūja? Beigās bija jāizšķiras,
vai kostīmu dēļ vērts atcelt izrādi,
un es izšķīros par izrādi. Ar de-
korācijām negāja daudz labāk."
Daļa grūtību ar kostīmiem un de-
korācijām, protams, meklējama
apstāklī, ka šī bija eksperimentā-
la izrāde ar stipri ierobežotu bu-
džetu.

Aināras Dankeres-Vailderes do-
ma, ka kostīmi un dekorācijas vis-
labāk var izcelt latvisko gaisotni,
ir pareiza, un būtu jāvēlas, kaut
turpmākajām angliskā „Spridīša"
izrādēm būtu iztapīgākas tērpu ga-
tavotājas un dekorātori. Palīdzētu,
varbūt, arī pilnīgi tērpu zīmējumi
un dekorāciju uzmetumi. Te nu gan
vienmēr būs jāsastopas ar indivi-
duālo dekorātoru gaumi, taču jā-
cer, ka profesionāli teātŗa ļaudis,
kas parasti ļoti cenšas ievērot pe-
rioda un tautas īpatības savos me-
tos, negribēs par katru cenu radīt
latvisko pasauli no visas pasaules
sastāvdaļām.

Derētu padomāt arī par mūzikas
pavadījumiem. Aināra Dankere-
Vaildere sūdzas, ka nav varējusi
dabūt Jāņa Mediņa komponētās
„Spridīša" operas notis.

Pati izrāde noritēja raiti, ainai
mainoties ar ainu uz eksperimen-
tālā teātŗa trim skatuvēm. Izrā-
de ilga nepilnas divas stundas ar
vienu starpbrīdi. „Tā kā bērnu te-
ātrī svarīgi saistīt uzmanību, dabū-
ju vietumis tekstu saīsināt izrā-
des vajadzībām," stāsta režisore.
Ja vērtē no amerikāņu bērnu vie-
doklja, tad režisorei iestudējums iz-
devies, jo mazie izrādei sekoja ar
lielu uzmanību.

Šī pieeja bērnu teātrim ir vese
liga, jo nav nekā garlaicīgāka par
ilgiem starpbrīžiem un lēnu izrā-
des tempu, kas palaikam raksturī-
gi mūsu trimdas ansambļu iestu-
dējumiem. „Spridītī" ir daudz li-
risku vietu, kas tempu tiecas palē-
ināt, ja tās vai nu nesaīsina vai
necenšas ar nolūku tajās tempu
paātrināt. Spridīša monologs me-
žā ilga tikai pāris minūšu Medisо-
nas izrādē; lirisko uzsvērot, tas
viegli varētu ieilgt pāri piecām
minūtēm. Ir dīvaini, bet grūtības
ar lirisko tekstu tulkošanu bija
daļēji palīdzējušas paātrināt izrā-
des tempu, jo režisore bija nereti
izlīdzējusies ar saīsinātiem prozas
tulkojumiem un parafrazējumiem.

Latviešu izrādēs parasts arī lie-
lāks uzsvars uz didaktiskajiem ele-
mentiem nekā Medisonas izrādē.
„Spridīša" morāle, protams, nebi-
ja nolikta pie malas, bet to nepa-
smiedza ar pārliecīgu nopietnību.
Izrādē dominēja uzsvars uz hu-
moru kā teksta iztulkojumā, tā
arī tēlojumā. Šis visumā bija
vieglāks, jautrāks „Spridītis" ne-
kā tas pie mums parasts. Pašu
kalngalu humoristiskā ievirze, lie-
kas, sasniedza karaļa tēlā, kas at-
gādināja no latviskajām spēļu kār-
tīm izkāpušu karikatūru.

Ainara Dankere-Vaildere izsa-
kās atzinīgi par saviem tēlotājiem,
kuŗu vairums bija universitātes
studenti, daudzi no tiem pirmo
reizi uz skatuves. Trīs no bērnu lo-
mu tēlotājām bija latviešu meite-
nes Anda, Inga un Māra Zīle.

Ja ievēro grūtības, ar kuŗām
angliskajam „Spridītim" savās
pirmizrādēs bijis jāsastopas — tek-
sta tulkošana, nepiedzīvojuši tēlo-
tāji, stūrgalvīgs techniskais perso-
nāls, ierobežots budžets, maza ska-
tuve, ierobežots laiks, tad par gala
rezultātu jābrīnās. Par spīti trū-
kumiem (un lielākā tiesa uzskatā-
mi par tādiem tikai no latviskā
viedokļa), šī bija labi iestudēta,
saistoša izrāde, kuŗā režisore pie-
rādīja savas spējas un zināšanas.

Bet tas viss prasījis daudz dar-
ba.. Pēc Aināras Dankeres-Vailde-
res aprēķina lugas tulkošanai, ie-
studēšanai un tezes pabeigšanai
būs izlietotas savas 1800 stundas.
Tas ir 225 darbienas vai gandrīz
vesels gads. Tā kā šo darbu uzsā-
ka pagājušā gada oktobrī, tad
skaidrs, ka talkā ņemtas arī nak-
tis un nedēļu nogales.

„Bērnu lugu tulkošana un iestu-
dēšana bijis mans sapnis jau no
seniem laikiem," stāsta režisore.
„Bērnu teātris mani interesē. Lat-
viešiem ir labas bērnu un jau-
natnes lugas — citādas un svaigas.
Amerikāņu repertuārs ir samērā
nolietojies un ierobežots, to der
atsvaidzināt ar latviešu lugās sa-
stopamo veselīgo dzīves uzskatu,
morāli un humoru."

Un nākotnes plāni? — „Gribētu
pētīt latviešu drāmu doktores gra-
dam. It sevišķi Brigaderi. Gribu
turpināt tulkot un iestudēt bērnu
lugas. Būs jau grūtības, jo nav
ne piemērotu kursu, nedz arī spe-
ciālistu. Būs lielāko tiesu jāstrādā
pašai uz savu roku. Esmu jau sā-
kusi vākt materiālus par Brigade-
ri, bet tas nav viegls darbs."

Aināras Dankeres-Vailderes aka-
dēmiskā karjēra sākusies 1950. gadā Kalamazū kolledžā. Sešas kol-
ledžas, astonpadsmit gadu un di
vus bērnus vēlāk viņa ieguvusi
savu B.A. gradu Stīvenspointa
(Stevens Point) valsts universitātē
Viskonsinā. Studijas Medisona nav
vieglas, jo ģimene dzīvo 200 jūdžu
attālumā Reinlenderā (Rhinelan-
der). Bet iesāktais darbs turpinās,
un — kas zina? — pēc nedaudz ga-
diem Anna Brigadere, varbūt, būs
pazīstama lugu rakstniece arī
amerikāņu bērniem.

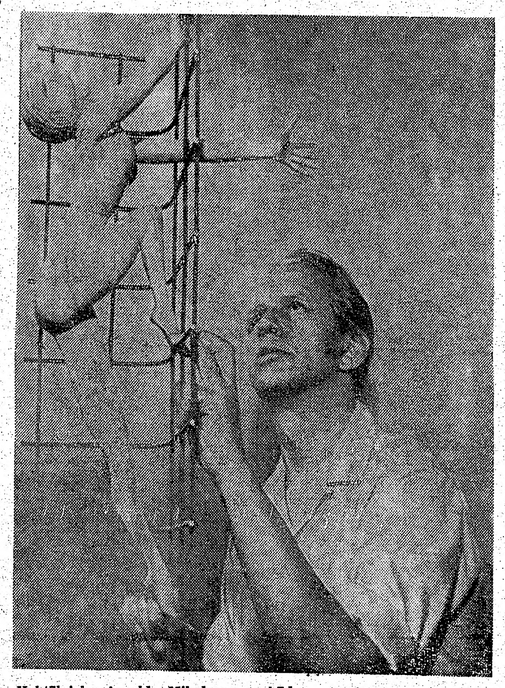

Koktēlnieks Arnolds Miķelsons ar kādu no saviem daudz apbrīnotajiem darbiem.

LATVIEŠU KOKTĒLNIEKS - TŪRISMA ATRAKCIJA

Britu Kolumbijas tūrisma vei-
cināšanas departaments četrreiz
gadā izdod žurnālu „Beautiful
British Columbia", kuŗā krāsu
uzņēmumos un īsos rakstiņos
rāda provinces skaisto dabu, kā
arī ievērojamas vai interesantas
vietas pilsētās, iepazīstinot arī
ar vienu otru izcilu Britu Kolum-
bijas pilsoni. Minētā izdevuma
pavasaŗa burtnīcā ievietota in-
tervija ar latviešu koktēlnieku
Arnoldu Miķelsonu. Rakstu ilus-
trē vairākas lappuses uzņēmu-
mu, rādot panākumiem bagātā
mākslinieka pievilcīgos darbus,
no kuŗiem dažus, kā stāsta inter-
vētājs, varot ieslēpt saujā, ka-
mēr lielākais — fantazijas putns
— sasniedzot 12 pēdu augstumu
un uzstādīts mākslinieka dārzā.

Arnolds Miķelsons Kanadā ie-
ceļojis no Anglijas, kur viņš pēc
otra pasaules kaŗa darbojies
par zīmētāju Royal Crown Der-
by uzņēmumā, kuŗā vēl tagad
pēc viņa metiem izgatavo dažus
porcelāna izstrādājumus. Kana-
dā viņš darbojies architektu uz-
ņēmumos, zīmēdams metu daļas
vairākām, lielām celtnēm Britu
Kolumbijā. Ar dzīvesbiedri Ma-
riju, kuŗa Britu Kolumbijā iece-
ļoja no Ungārijas pēc sacelša-
nās 1956. gadā, viņš apmeties
Vaitrokā (White Rock), atvērot
studiju, kuŗas nosaukums „Gara
un matērijas galerija", kā arī iz-
stādītie darbi pievelk interesen-
tus no tuvienes un tālienes.

Koktēlnieka A. Miķelsona dar
bu vairums ir no dzīvnieku un
putnu pasaules, stilizēti, reizēm
simboliski ekspresīvi, slaidā, vi-
jīgā kustībā pasvītrojot lēcienu
vai lidojumu. Tie saista ar iz-
teiksmīgi tīrajām līnijām un
samtaini gludo pulējumu, dari-
nāti gan ciedru, valriekstu un
magoņkokā, gan tīka vai kļavas
kokā. Lielākā piekrišana esot vi-
ņa darinātajiem ibisiem, kuŗus
bieži iegādājoties dāvanām topo-
šām mātēm. Bet uzmanību un
pat kontroversālas pārrunas iz-
raisījuši vairāki lielāka apmēra
tēli. Viens no tiem ir „Iekāre" —
stilizēts ērglis, lidojumā pret ze-
mi izstieptiem nesamērīgi lie-
liem nagiem, savā alkatībā gan-
drīz atbaidīgs, bet ar dīvaini kon-
centrēto it kā izdzisušo skatienu
neviļus izraisot arī pārdomas
par visa saraustā nīcību un ne-
pastāvību... Līdzīgi spēcīga iz-
teiksmē ir kāpjošās sievietes fi-
gūra, rokai ar laupītājputna asa-
jiem nagiem it kā sniedzoties
pēc panākumu vainaga.

Bet Britu Kolumbijas latviešu
mākslinieks darina arī „nesim-
boliskus" brīnumjaukus putnu
un dzīvnieku tēlus, kas saista
aci ar skaisto apdari un veidolu,
vai arī kādu slaidu, atsperīgu
sievietes figūru, saulei pretim
paceltām rokām. Aplūkojot uz-
ņēmumus žurnālā, mostas vēlē-
šanās kaut Arnolda Miķelsona
tēlus būtu iespējams vairāk ska-
tīt arī latviešu mākslas izstādēs
—S.

ROTAS MEITENES DZIED ČIKAGĀ

Hamiltonas latviešu jaunatnes
pulciņa Rota meiteņu kvintets,
kas labi pazīstams ne vien Ka-
nadā, savā koncertu turnejā pa
ASV diriģentes Almas Skudras
—Kārkliņas vadībā dziedāja arī
Čikagas latviešiem. Plašajā kon-
certa programmā bija E. Melngaiļa, J. Graubiņa, V. Bērzkalna,
J. Ciruļa, A. Feila un pašas kvin-
teta vadītājas A. Skudras—Kārk-
liņas tautmelodiju sabalsojumi.
Minēto autoru populārās tautmelodiju apdares jauktiem ko-
riem diriģente bija pārkārtojusi
sieviešu balsīm, dziesmām daudz
nezaudējot no harmoniskā ska-
nīguma, jo paplašinātā kvinteta
septiņas balsis bija diezgan no-
turīgas, sevišķi pirmajos soprā-
nos un otros altos. Starp tām
minamas divas solistes — Dace
Kārkliņa un Skaidrīte Darkēvi-
ca. Vairums programmas dzies-
mu gan bija trīsbalsīgas, A.
Skudras—Kārkliņas iekārtojumā.

Kā pirmo koncertā dzirdējām
viņas harmonizēto „Kad es būtu
zinājusi". Tās iekārtojums at-
bilst senam tautas dziesmu dai-
nošanas veidam. Rūpīgi iestudē-
tais priekšnesums guva dzīvu at-
saucību. Tas pats sakāms par nā-
košo A. Skudras—Kārkliņas sa-
balsojumu — „Stāvēju, dziedā-
ju". Tajā raksturīga balsu sa-
saukšanās, pievilcīgi izceļoties
skanīgajiem pirmajiem soprā-
niem.

No retāk dzirdētām melodijām
saistīja „Ej projām, ledutiņ",
un skaisti nianšētā „Aijā, Ancīt"
ar vijīgo Skaidrītes Darkēvicas
soprāna solo.

Skaidrā dikcijā ar paciļātu
vieglumu aizsalca „Skaisti dzie-
di, lakstīgala". Tāpat gaišu iz-
skaņu sniedza vairākas piedevās
dziedātas dziesmas, to vidū „Es
adiju raibus cimdus", „Andžiņš",
„Ai, zaļajā līdaciņa", „Nāks ru-
dentiņš" un citas, kuŗās labs bal-
su sakārtojums, kas atskaņoju-
mā guva dzīvu atsaucību klausī-
tājos.

No E. Melngaiļa populārajām
jaukta koŗa dziesmām, pārkār-
totām sieviešu balsīm, dzirdējām
„Svešajā zemē" ar soprāna solo
un plašu nobeigumu finālā, „Kū-
ko, mana dzeguzīte", reti dzirdē-
ta melodija, un „Kade pārnāksi,
bāleliņ".

Plašāki dziedājumi solistēm Da-
cei Kārkliņai un Skaidrītei Dar-
kēvicai bija J. Graubiņa no jauk-
tā koŗa dziesmas pārkārtotai „Ai,
saulīte, mīļā baltā". Dzidrās so-
lobalsis labi atbalstīja ansambļa
pavadījuma dziedājumi. Brašā
izskanēja tā paša autora „Aiz
krūmiņa, aiz vējiņa" ar Daces
Kārkliņas pievilcīgo solo dziedā-
jumu.

Priecīgu noskaņu sniedza divi
A. Feila dziesmu atskaņojumi —
„Div' plaviņas es nopļāvu" un
„Aiz ezera augsti kalni". Sevišķi
pēdējā saistīja ar varīto meldi-
ju soprānos un altos. Labs fra-
zējums bija arī J. Ciruļa dzies-
mai „Dižens puisis".

Sekoja daudzas piedevas. Čak-
lās dziedātājas un kvinteta vadī-
tāja A. Skudra—Kārkliņa saņē-
ma jūsmīgus sumināJumus un
ziedus. Tas bija jauks apliecinā-
jums mūsu jaunatnes pašdarbī-
bai.

Eduards Ramats

Pēteris Aigars

NEMIRSTĪGAIS NEMIERS

ROMĀNA „ATKUSNIS SĀKĀS OKTOBRĪ" II DAĻA

(1. turpinājums)

It kā atminējis Česlava domu gaitu, Imre, atspie-
dies uz elkoņa, piecēlās pussēdus guļavā un vaicāja
draugam:

„Mēnesnīcā tu meklē ceļu uz mājām? Nemeklē,
neatradīsi. Ceļš uz mājām var būt tikai kopīgs visai
tautai, ne atsevišķiem gājējiem. Paklausies, ko rak-
sta dziļdomīgais un reizē nelaimīgais revolūcijas ideo-
logs Buchārins, kuŗu revolūcija apēda kā odze savu
pēcteci, iekāms viņa atrastā patiesība spēja dzīt pir-
mos asnus. Klausies uzmanīgi. Visas kļūdas, kuŗas
ir pieļautas pagātnē, vairs nedrīkst atkārtoties nā-
kotnē. Mūs nesakāva tik daudz padomju tanki, kā
pašu neziņa, ko iesākt ar uzvaru, kad tā likās jau
taustāma. Buchārins raksta:

— Īstenībā proletāriāta diktatūra ir šķiru iznīcinā-
šanas procesa iesākums. Proletāriāta diktatūra, kas
pirmsākumos saistīta ar kapitālistiskās šķiras sagrā-
vi, pēc zināma līdzsvara iestāšanās kļūst atkal cilvē-
cīgāka... — Šeit viņš alojies, diktatūra nekad nespēj
kļūt cilvēcīga, bet tas nav pats svarīgākais," piemetinā-
ja Imre un turpināja: „Varas sagrābšanas brīdī
arī proletāriāts pārkārtojas, tas zaudē savu specifisko
svaru. Izzūd vispār šķiru specifiskais svars. Proletā-
riāta diktatūra, būdama koncentrēta vara, iznīcina ne vien šķiras, bet arī sagatavo valsts organisma
bojā eju Cīnīdamās par savu eksistenci, tā galā iznī-
cina pati sevi."

„Tas nav nekas jauns," pagriezies pret Imri, ie-
saucās Česlavs sapīcis. „Pirms divsimt gadiem to daudz
poētiskāk ir formulējis Žans Žaks Ruso, nekā amū-
ziskais varas maniaks Buchārins. Ruso saka, ka katras
varas dzimšana glabā sevī šīs varas organisma nāves
cēloņus. Likumība ir neapšaubāma, tikai, diemžēl mūsu
organisms ir padots tiem pašiem likumiem; arī katra
cilvēka dzimšana jau glabā viņa nāves iedīgļus, kas
slēpti šūniņu kodolos. Es agrāk domāju, ka idejas
pārveido pasauli, bet tagad zinu, ka tas viss ir apla-
mība, cilvēks padodas tikai par tik doktrīnu ietek-
mei, cik to pieļauj viņa smadzeņu šūniņu uzbūve. Ne-
viens nevar uzņemt lielāku tilpumu savās smadzenēs
nekā to atļauj dzimšanas brīdī noteiktie ārējo ie-
spaidu uzņemšanas apmēri. Mēs varam ar savām gud-
rībām, savām atziņām palīdzēt cilvēkiem orientēties
notikumu līkločos, palīdzēt tos saprast, bet mūsu spē-
kos nav šos notikumus novērst, tāpat kā nespējam
novērst zobu augšanu un izkrišanu. Varbūt viss tas,
kas tagad notiek, visa necilvēcība, bija nepieciešama
kādas jaunas ēras sagatavošanai. Es saku — varbūt,
bet man nav tās ticības, kuŗa, manuprāt, ir akla, kas
piemīt tev..."

„Česlav, es jau sen no tevis gaidīju šo atzīšanos;
klusībā jutu, ka tā tevī lēni nobriest, saindē tavu or-
ganismu kā lēni iedarbīgas nāves zālcs. Īstenībā jau
toreiz, kad satikāmies, manī radās tumšas nojautas
par to, vai esi dzimis uzdevumam, kuŗu gribam veikt.
Mana nojauta, diemžēl, nav vīlusi. Tevī ir par
daudz tā dēvētā rietumu humānisma, kuŗš paradis,
ka arvien kāds cits tam velk ceptus kastaņus no kar-
stiem pelniem. Bet tādi laiki nav bijuši, kad arvien
kāds cits lēja asinis par kādas nevienam nevajadzī-
gas civilizācijas saglabāšanu, kuŗa dibinās uz apla-
mas labklājības pamatiem. Mēs nekad neesam gaidī-
juši palīdzību no tās puses," viņš pacēla roku ar ga-
rajiem mezglainajiem pirkstiem pret logu un rādīja
uz rietumiem pāri mēnesnīcas apņemtajam ezeram.
„Es arvien brīdināju lētticīgos, kas veltīgi raudzījās
uz rietumiem un pūlējās tur saskatīt pie apvāršņa
lidmašīnu armādas, kuŗas atvedīs revolūcijas glābē-
jus. Tikai tas var cīnīties ar vilkiem, kam pašam ir
vilka daba; tikai tas var gāzt proletāriāta diktatūru,
kas pats ir šīs diktatūras skolā gājis; tikai tas spēj
cīnīties džungļos, kam asinīs džungļu tikumi; tikai
tas nenosals Sibirijas sniegos, kam šie sniegi dod
aizsegu. Viss cits ir tikai medū mērcēti vārdi vai vē-
jā palaisti degoši pelavu spieti, kas nākošā mirklī no-
dzisīs. Pārmaiņu likumība ir nežēlīga, daudz nežēlī-
gāka kā proletāriāta diktatūras moku kambaŗi. Un
tikai mēs, kas esam paši savām rokām un savām acīm
taustījuši šo nežēlību, zinām, kā ar to cīnīties. Es
tev nepārmetu. Tu neesi gļēvulis. Gļēvuļi nepalika
ar mums, bet tu neesi kauls no mūsu kaula, un mēs
nevaram gaidīt, lai tu kļūtu par mūsu organisma sa-
stāvdaļu. Dzīvs organisms, arī apspiesta tauta ir tāds
dzīvs pretestības organisms, atgrūž svešķermeņus.
Mums nav vajadzīgs nepiedienīgs balasts. Tu pats
esi klausījies muļķīgos raidījumus, kuŗus mums ta-
gad sniedz kā baldriāna pilienus, lai samierināmies,
lai saglabājam ticību. Paldies! Neviens neticīgais ne-
var iedot otram ticību. To, diemžēl, nevar arī tie, kas
raksta raidījumu scēnarijus, kas dvēselei liek kāpt
pāri lūpām, lai apmierinātu mūs. Viņi nevar mums pa-
līdzēt, nevar mūs mierināt. Mums pašiem ir viss, kas
nepieciešams ielenkta cietokšņa karavīriem. Mums ir
sava ticība, savas cīņas metodes, savas rezerves, kas
ar katru gadu kļūst lielākas. Bet mēs necīnāmies tā-
dēļ, mēs neliekam savu dzīvību ķīlā, lai viena kolo-
niālisma vietā sabiedrotos ar otru, mazliet maigāku
izmantošanas sistēmu. Mūsu cilvēcīgais un nacionā-
lais gods to nepieļauj. Revolūcijas vadītāji nedrīkst
ielaisties nekādos kompromisos, sevišķi ar tiem, kuŗi
vēlas savu interešu labā, lai mēs samazinām sava sle-
penā trieciena jaudu. Šie notikumi, kuŗi risinājās
pērngad, ir mūsu augstskola, dārga augstskola, bet
lētas skolas nekad nedod vajadzīgās zināšanas. Mēs
saprotam tos, kam rūp pašu dvēseles miers un pašu
labklājība. Mēs viņus neapskaužam, drīzāk nožēlo-
jam. Viņi nekad nav bijuši un nevar būt mūsu sabied-
rotie, jo viņu mērķi un mūsu ir pilnīgi pretēji. Viņi
vēlas pirkt mieru par mūsu tautas nedienām, bet mēs
šai veikalā nepiedalāmies, mēs esam nabagi, bet tai
pašā laikā gana lepni, lai šādus priekšlikumus pie-
ņemtu. Tu nemaz visu nezini, kas starplaikā noticis,
kādas sarunas vestas un kas viss solīts, lai kļūstam
paklausīgi. Bet mēs esam puštas vilki un tādi palik-
sim līdz galam."

Česlavu satrieca šie vārdi. Kaut ko līdzīgu viņš
nebija gaidījis no drauga. Viņš atkāpās no loga tum-
sā. Seja, kuŗu apspīdēja mazās eļļas spuldzītes vājā
gaisma, bija bāla, izmocīta, sīkiem bārdas rugājiem
apaugusi. Atbildi parādā viņš nepaliks. Bet ko teikt,
lai neapvainotu Imri, lai nepadarītu vēl smagāku jau
tā pretrunu piesātināto gaisotni, kad kuŗu katru
mirkli varēja izšķelties atklāta naida zibeņi.

„Imre, tu esi kļuvis anarchists," Česlavs iesāka lē-
ni, klusā balsī, it kā baidīdamies par savu vārdu pa-
reizību. „Ne anarchists savos pamatuzskatos, bet tu
labprāt liktu lietā anarchistu metodes, tev tagad lie-
kas, ka mērķis attaisno līdzekļus. Bet mēs taču neva-
ram uzcelt labāku pasauli, ja lietojam tikpat rupjus,
pat noziedzīgus līdzekļus kā mūsu pretinieki..."

(Turpinājums sekos)

Ačkups iziet pasaulē...

DEJU UN DZIESMU SPĒLE „DZINTARJŪRAS PIEKRASTĒ" MONTREALĀ

Esmu stāvējusi kūmās pie Ačkupa šūpuļa, sekojusi tā likloču ceļiem, klausījusies veiksmēs un neveiksmēs, bet vienmēr palikusi dzijā pārliecībā, ka šī Montrealas jauniešu tautas grupa pastāvēs.

Jau 1962. gadā, kad Ačkupa pirmās valdes sēdes nereti notika mūsu dzīvoklī, es iepazinos ar tā dibinātājiem Pēteri un Juri Zilkalnu, Jāni Spurmani, Viju Baltiņu, Andri Gūtmani, Veltu Dreijeri, tagadējo Gūtmani, Ainu Kalniņu u. c. Toreiz tā bija pašu jauniešu tikko organizēta deju grupa bez nosaukuma, bez techniskā un mūzikālā vadītāja, bez zināšanām tautas mākslā, bet „pielādēta" ar dejas prieku un dziņu pulcināt vienkopus Montrealas latviešu jaunatni. Tika domāts, spriests, vērtēts, prasīti padomi, meklēti skolotāji, darināti tautas tērpi. Bez tautas tērpiem nevar būt tautas deju grupas, — tas bija viens no pirmajiem atzinumiem, tāpat kā noteikums, ka grupas sanāksmēs jālieto tikai latviešu valoda. Tautas tērpus darināja arī zēniem, bet par svešvalodas lietošanu sanāksmēs bija noteikta soda nauda. Jaunajai deju grupai vajadzēja vārda. Es minēju — Ačkups. Valdei to nodeva mana Aija. Tā radās Ačkups. Kaut arī grūtāk izrunājams cittautiešiem, tomēr kā tautas deja piemērots nosaukums dejotāju grupai.

Kādu laiku varēja likties, ka Ačkups administrātīvi darbosies Montrealas latviešu biedrības paspārnē, bet jaunieši vēlējās patstāvīgu vienību. Tā arī notika. Tomēr Montrealas latviešu biedrības valde ieskaitīja Ačkupa dalībniekus bezmaksas biedros, aicināja savos sarīkojumos demonstrēt sasniegumus un diskusiju vakaros izteikt jaunatnes viedokli nacionālos jautājumos. Pirmo Kārļa Lazdiņa piemiņas balvu Montrealas latviešu biedrība piešķīra Ačkupam.

Ačkupa pirmais tautas deju skolotājs bija Alberts Caune, bet valdes priekšsēdis Pēteris Zilkalns. Pašreiz priekšsēdis ir Juris Zilkalns, bet dejas māca Maija Siliņa.

Kaut ar deju priekšnesumiem Ačkups jau pazīstams visus šos gadus, durvis uz plašāku auditoriju tas sev atvēra nupat ar savu pirmo patstāvīgo izrādi — deju un dziesmu spēli „Dzintarjūras piekrastē". 11. maija vakarā Lajola universitātes zālē bija ieradušies 600 liecinieku, lai noskatītos, kā Ačkups iziet pasaulē. Un, to sakot, es nepārspīlēju, jo izrāde turējās tādā līmenī, it kā profesionāla režisora roka vadītu rūdītus aktierus. Gandrīz ikviena etniskā grupa rāda starptautiskai sabiedrībai savus sasniegumus savā valodā, no sava kultūras pūra Ačkups ar šo izrādi, kas ir vairāk nekā viss cits, dziesmu un deju spēle, var atvērt durvis ikvienam skatītājam, un es nešaubos, ka vērtējums būs augsts salīdzinājumā ar to, ko nācies redzēt citu etnisko grupu izvēlē. Šī izrāde ir interesantāka tieši ar dziesmu un deju dominanci pār saturu.

„Dzintarjūras piekrastē" teksts sarakstījis montrealietis Juris Mazutis. Viņš ir profesionāls inženieris, bet blakus savam darbam radiofonā studē „rakstīšanas mākslu" Amerikas rakstnieku apvienības korespondences kursā. Viņa studiju mērķis ir rakstīt tekstus (libretus) televīzijas raidījumiem.

Pēc tam, kad esmu lasījusi (un labojusi) Juŗa Mazuša sabiedriski - politiskus rakstus ļoti sarežģītā un smagā teikumu uzbūvē, bieži satura ziņā ar neskaidru domu, ir tikai jāpriecājas par īsi un veikli veidotajiem dialogiem „Dzintarjūras piekrastē", pie tam šos dialogus autors nav rakstījis skatuviskās spēles dēļ vien, bet tajos ielicis arī daļu pārliecības par mazas tautas un trimdinieku problēmām. Šoreiz nopietni nacionālā nozīmē, tomēr respektējot laika un ar to saistīto pārmaiņu jēdzienus. Skatuviski ļoti labi spēlē ietilpināts visas dejas un dziesmas, kā arī citas tēlotāju izrīcības, sevišķi simpatiskas tāpēc, ka reducētas līdz minimālai nepieciešamībai. Iespējamos mīļas skatos nav ne apkampšanās, ne zvērestu, tikai sarunas, galvas pagriezieni, lepnums, atturība un viena „solida" deja. Puišiem un meitām, sievām un vīriem — katram ir kas sakāms, bet tikai nepieciešamais, lai uzveduma spēle ritētu raiti, lai dabīgais deju un dziesmu prieks netiktu aizkavēts. Man ir zināms, ka, tekstu rakstot, lomas jau bijušas sadalītas, un autors J. Mazutis tekstu rakstījis zināmai personai. Teksts arī vairākkārt uz līdzspēlētāju vēlēšanos papildināts. Materiāls par latviešu zemniekiem senās muižas pagalmā arī ir tik bagātīgs, ka ar teksta paplašināšanu autoram nevarēja būt nekādu grūtību. Par to J. Mazutim pienākas atzinība, tāpat par labi pārdomāto un veikto režiju, kaut režijā savi nopelni būs arī Jurim Zilkalnam un Jānim Spurmanim. Bet J. Mazutim nevajadzētu pārkāpt savu spēju robežas un „taisīt" mūziku. Viņa „komponētā" dziesma „Saule teica man" ir vājākā izrādes „glezna".

Mūzikālo daļu — tautas dziesmu un deju instrumentāciju, kā arī orķestrantu sagatavošanu ar teicamām sekmēm veicis Makgilla universitātes mūzikas fakultātes absolvents Andris Gūtmanis. Viņam tiešām sekmējies, un nelielais orķestris Gūtmapa vadībā skanēja kā labi noskaņots instruments. Gūtmanis pats spēlēja otru vijoli, Ilze Gaŗā pirmo vijoli, Baiba Dindzāne klavieres, Andris Caunītis ģitaru, Juris Mazītis basu, Juris Tiltiņš bungas. Ilze Gaŗā un Baiba Dindzāne, tāpat kā Andris Gūtmanis, savus instrumentus pārvaldīja ar mūzikālā izglītībā iegūtu prasmi.

Dejas, par cik tas bijis vajadzīgs, choreografējusi un iestudējusi Maija Siliņa. Neapšaubāmi, šai darbā viņai palīdzējusi dejas skolā attīstītā fantazija, iemācītās dejas tūres, soļi un taktis, kā arī zināšanas latviešu tautas folklorā. Tāpat kostīmu plānotāja un zīmētāja Ingrida Mazute, pēc pašas stāsta, pamatīgi iepazinusies ar literatūru, kas rāda un apraksta 19. gadsimta tērpus. Tādēļ dejas bija bez kļūdām un tērpi rūpīgi saskaņoti un skaisti. Nebija paviršību, pieliktās rūpes un darbs patika.

Galvenās lomās bija Kārlis Miezis (barons), Ingrida Gaŗā (viņa meita Irmgarde) un Jānis Spurmanis (Fricis Oga). Reti jau gadās, ka labs tēlotājs ir arī labs dejotājs vai dziedātājs. Šai ziņā Ačkups ir soli priekšā pat pazīstamiem teātŗa ansambļiem, jo viss izrādes ansamblis dejo, skaisti dejo. Arī tēlotāju izturēšanās skatuvē bija brīva un dabīga, pati spēle autora un režisora zīmēto tipu robežās. Irmgarde tiešām bija skaista un lepna, Fricis Oga „švits" un manierīgs (bet ne karikēts) un pārliecībā šaudīgs, abu solodeja bija cēla, barons tēlots bez īpaša jaunuma, bet stingrs. Ja vēl ievēro, ka Ingrida Gaŗā un Kārlis Miezis tēloja pirmo reizi, tad nav jāskumst par mūsu jauniešu skatuviskajām dotībām. Jānis Spurmanis jau ir „skolojies Berlīnē" un visvairāk patika, ka viņš skatuvē jūtas kā mājās.

Pārējie tēlotāji bija I. Bisenece, D. Lukstiņa, L. Paliepa, L. Dekmeiere, M. Māldere, A. Plūme, S. Gārne, I. Mazute, V. Plūme, I. Grīnberga, I. Paliepa, M. Siliņa, A. Sprince, B. Dindzāne, P. Brauns, G. Klaiše, V. Miķelsons, Dz. Tomsons, R. Grīnbergs, R. Klaiše, J. Poruks un J. Zilkalns. Arī vairāki no viņiem parādīja teicamus aktiera datumus, lai pieminam tikai P. Brauna un R. Grīnbergu.

Zēnu un meiteņu koŗu skanēja labi, tāpat kā Juŗa Zilkalna solodziesmas Andŗa Gūtmaņa orķestŗa pavadījumā. Duetu dziedāja Baiba Dindzāne ar J. Zilkalnu. Par skatuves iekārtu bija rūpējušies Dz. Tomsons un L. Dēdelis, par gaismām Dz. Tomsons un J. Kaniņš. Liekas tomēr, ka vislielāko darbu uzveduma tapšanā veicis Ačkupa un izrādes organizātors un atbildīgais vadītājs Juris Zilkalns, kas ar savu veikumu tuvojies Ačkupa sākotnējiem mērķiem — vienot kopīgā darbā latviešu jaunatni.

Varu apgalvot, ka par Juŗa Zilkalna, Juŗa Mazuša, Andŗa Gūtmaņa un visu 30 ansambļa dalībnieku labo veikumu Montrealas latviešu organizāciju un sabiedriskās dzīves vadītāji bija tā pārsteigti, ka aizmirsa savās kabatās sīknaudiņu rožu ziediem, kuŗus reizēm dala pat par loterijas ložu pārdošanu. Bet gandarījumu saņēma latviešu skolas vadītāji, jo visi uzveduma dalībnieki, izņemot divus, bijuši Montrealas latviešu skolas audzēkņi.

Elvira Leja

Kanadas latviešu skautu un gaidu kopīgajai nometnei „Spēkavots" vasarā gaidas jau izraudzījušas savas nometnes vadību: priekšā no kreisās — priekšnieces vietniece N. Pulciņa, komandante A. Treimane un nometnes priekšniece G. Upīte; aizmugurē — pasta pārzine I. Majoriņa, saimnieces palīdze A. Siliņa un nometnes saimniece S. Ozola.

Foto: M. Budrēvica

Otavā zied tulpes un ceribas

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO OTAVAS

Par spīti nelāgajam gaŗās nedēļas nogales aukstajam un lietainajam laikam, tūkstošiem tūristu tomēr iegriezās Otavā, lai apriecātos par gadskārtējā tulpju festivāla ziedu jūru. Otavas tulpju festivāls ir jau kļuvis par tradīciju, un ar katru gadu tas izvēršas krāšņāks un plašāks.

Lieliskajai ziedu parādei savā laikā pamatu lika Holandes karaliene Juliāna, kad viņa pateicībā par Kanadas parādīto viesmīlību kaŗa laikā, atgriezusies atkal Holandē, nosūtīja Otavai 12.000 tulpju sīpolu. Šogad Otavā jau zied vesels miljons tulpju. Festivālu, klātesot Holandes sūtnim, šogad atklāja Trudo valdības ministrs Maršāns. Droši vien, Holandes karalienes pārstāvis, tāpat kā daudzie Otavas pilsoņi, bija pārsteigts par to, ka Maršāns šogad „tulpju karalienes" kroni svinību ievadījumā uzlika galvā nēģerietei, kuŗa tikai nesen ieradusies Kanadā. Acīm redzot, festivāla rīkotāji ar to gribējuši uzsvērt liberālās valdības liberālo rasu politiku. Daži kritizētāji gan norāda, ka daudz pareizāk būtu bijis, ja par tulpju karalieni kronētu kādu glītu pašas Kanadas meiču. Izvēloties kādu Kanadas indiāņu skaistuli, rīkotāji būtu vismaz spēruši pirmo soli diskriminācijas nolīdzināšanai, kuŗa pretēji valdības apgalvojumiem, diemžēl, vēl pastāv iepretim vienīgajiem īstajiem kanadiešiem.

Tulpju ziedu ielenktajā parlamentā pēc nedēļām ilgām debatēm Trudo valdība beidzot „izvedusi cauri" tā devēto „omnibusa likumprojektu", t.i. pārgrozījumus Kanadas krimināltiesību kodekā. Tieslietu ministrs Terners preses pārstāvjiem tūlīt steidzās apgalvot: „Ar šī likumprojekta pieņemšanu paveikts svarīgs solis ceļā uz taisnīgu sabiedrību. Likumprojekta svētību izjutīs ikviens Kanadas pilsonis." Vai tas tiešām tā, par to ir jāšaubās.

Vēlēšanu laikā Trudo apliecināja: „Valstij nav vietas pilsoņu guļamistabās." Omnibusa likumprojekta vairāk nekā 100 dažādo technisko pārgrozījumu vidū vissvairāk diskutētā daļa bija tā, kuŗa attiecās uz homoseksuālitāti un abortiem. Kāds konservatīvo partijas deputāts preses pārstāvjiem izteicās: „Kad tulpes būs noziedējušas, valdība būs sagatavojusi augļīgu zemi 'melnās neļķes' uzplaukšanai visā Kanadā." Citiem vārdiem, legālizētās homoseksuālitātes rezultātā var rēķināties ar šī netikuma izplatīšanos. Tieši omnibusa likumprojekta pieņemšanas priekšvakarā presē bija lasāma ziņa, ka Sadberijā kādā viesnīcas guļamistabā mežonīgi noslepkavota pusaudža nāvē par vainīgu atzinies kāds „nelaimīgs" homoseksuālis.

Kad vēlēšanu laikā Trudo sauca: „Valstij nav vietas pilsoņu guļamistabās!", konservatīvo līderis Roberts Stenfīlds, norādot uz aktuālo dzīvokļu krizi, ieteica Trudo saukli pārveidot uz: „Valstij ir jāceļ pilsoņiem vairāk guļamistabu!" Aizvilkusi priekškaru tam, kas notiek pilsoņu guļamistabās, valdība, diemžēl, par Stenfīlda ieteikumu cēlt jaunus mājokļus Kanadas pilsoņiem nav daudz domājusi.

Pašreiz parlamentā spriež par divvalodu likumprojektu, un kad tas, droši vien, tāpat kā omnibusa likums, būs pieņemts, varēs atkal šaubīties, vai Kanadas pilsoņi tad gavilēs lēks gaisā pašā Otavā, Torontō, Edmontonā, Vinipegā vai citā valsts malā. Trudo cienītāji vēl arvien cer, ka ministru prezidents sāks skatīt dzīves īstenību atvērtām acīm. Liekas, ka šīm ceribām ir zināms pamats, jo beidzot valdība sākusi runāt arī par svarīgo inflācijas apkaŗošanas jautājumu. Kādi soļi tai padomā, tas vēl nav zināms. Šīs parlamenta sesijas nobeiguma posmā paredz finanču ministra Bensona paskaidrojumus par valsts kases stāvokli, kas patiesībā būs valdības jaunā budžeta atklājums. Jāšaubās, vai ar iespējamiem sašaurinājumiem pilsoņu labklājības veicināšanas programmās, bērnu naudas izmaksas pārkārtojumiem, nepietiekamām pensijām vecajiem ļaudīm un ar neizbēgamiem atklātiem vai apslēptiem jauniem nodokļiem Trudo popularitāte vairosies. Lai cik nepopulāri arī valdības soļi būtu, jācer, ka Trudo rīkosies tā, kā valsts intereses prasa.

Šonedēļ Stokholmā beidzot sākās Kanadas valdības pilnvaroto sarunas ar sarkanās Ķīnas diplomātiem, lai īstenotu Trudo vēlēšanos panākt vienošanos par Pekingas diplomātisko atzīšanu. Sarunas notiek lielā slepenībā, bet Otavas diplomātiskajās aprindās norāda, ka Pekinga diktēs un Kanadas ārlietu ministrs Sārps, droši vien, akceptēs visas Maocetunga prasības. Tā kā Trudo pagaidām vēl aizņemts svarīgajā ministru prezidenta posteni, tad zināmas grūtības radīsies arī ar vispiemērotākā pirmā Kanadas sūtņa izvēli Pekingai.

Tulpju festivāla priekšvakarā parlamentā notika arī kādas nepārastas svinības. Atceroties bijušā ministru prezidenta Džona Difenbēkera parlamentā pavadītos 29 gadus, visas partijas īpašā bankетā godināja šo ievērojamo Kanadas valstsvīru. Difenbēkera godināšanas mielastā 700 viesu vidū bija arī astoņi Trudo valdības ministri. Pats ministru prezidents, atrazdamies kādā propagandas izbraukumā Ņubransvikā, personīgi Difenbēkera godināšanā nepiedalījās, bet atsūtīja viņam veltītu skaņu lentē uzņemtu vēstījumu. Tajā Trudo norādīja, ka viņam vairākārt bijis jāapsveŗ priekšlikums par Difenbēkera iecelšanu senāto ra amatā. Ja Difenbēkers tomēr līdz šim senātora amatā nav iecelts, tad tas darīts tikai tādēļ, ka parlaments nevar iztikt bez viņa klātienes. Godināšanas nobeigumā Difenbēkers apliecināja, ka viņam nav nodoma aiziet atpūtā un viņš cerot vēl daudz gadu kā parlamentārietis kalpot Kanadai.

Sēžo uz parka soliņa un priecājoties par Otavas tulpēm, laikrakstā lasiju ziņu, ka gala vārds vēl nav teikts pretrunīgās Toronto tiesneša Bika pašrocīgi iznīcinā. tās filmas „Revolūcijas ceļā" lietā. Kā zināms, šai filmā kāda nacionāla amerikāņu organizācija savā uztverē rādīja, kur meklējami radikālo nemiernieku terrora aktu cēloņi. Filma cita vidū norādīja, ka nemierus ar ieročiem un propagandu atbalsta komūnistu sazvērnieki. Lai iepazīstinātu arī Toronto policistus ar dumpinieku metodēm, filmu par 175 dol. iegādāja pilsētas policijas vadība. Tas kļuva zināms dažiem superliberāliem žurnālistiem, un tie sacēla lielu brēku, apgalvojot, ka filma esot „bīstama, maldinoša amerikāņu labā spārna politisko fanātiķu ražistu propaganda". Policijas komisijas priekšnieks tiesnesis Biks gan sākumā šos pārmetumus noraidīja, bet tad 10. aprīlī, padodoties presē saceltajam troksnim, personīgi ar cirvi publiski iznīcināja iegādāto filmu. Tagad pacēlies jautājums, vai par nodokļu maksātāju naudu iegādātu filmu pašam policijas priekšniekam nepierādītu apgalvojumu dēļ bija tiesības iznīcināt.

Es iedomājos, kas ar mani būtu noticis, ja es, piemēram, mēģinātu publiski sasist soliņu, uz kuŗa pašreiz esmu atlaidies, vai arī izrautu no dobēm sarkanās tulpes, kuŗas man gadījuma dēļ varētu nepatikt. Es tomēr neiedrošinos cerēt, ka Edmunda Burkes sabiedrības ierosinātā prasība saukt pie atbildības tiesnesi Biku nodokļu maksātājiem piederošas filmas launprātīgā iznīcināšanā atradīs taisnīgu atrisinājumu. Bet minētā sabiedrība tiesnesi ir apsūdzējusi, un tas vien paveŗ iespējas parauzdzīties, kāda „taisnīgā sabiedrība", kuŗa tagad pēc omnibusa likumprojekta pieņemšanas ir sākusi plaukt, īsti izskatās.

Starplaikā es vēl neesmu izšķīries smieties vai raudāt par laikrakstā lasīto ziņu, ka Kanadas lielākā baznīca — United Church — svētdienas skolas bērniem sākusi rādīt filmas par sarkanās Ķīnas diktātoru Mao, kuŗās tas rādīts kā ķīniešu tautas glābējs. Ja baznīca bērniem sāk mācīt Kristus vietā mīlēt asiņainu komūnistu diktātoru, tad jājautā: kurp mēs ejam? Liekas, ka šīs baznīcas vadītāju prātiņš izgājis pastaigāties. Atliek tikai cerēt, ka agri vai vēlu arī šie baznīcas tēvi tomēr skatīs lietas skaidrākām acīm.

Alfons Rūsa

Kalamazū drāmatiskās kopas dalībnieki pēc kāda „Pūt, vējiņi" mēģinājuma: no kreisās — Mirdza Paudrupe, Baiba Šinta, Richards Rollis, Liesma Krautmane, Anete Znatnaja, Jānis Šverns, Rūta Mazkrista, Jānis Baškers, Zile Zuika un Regīna Skrupškele; trūkst režisore Helēna Sildega un Raimonds Ziemelis.

Foto: Antons Sildegs

TORONTO ZIŅAS

● Jaunatnes pulciņa Staburags gada sapulcē 30. maijā plkst. 9 vakarā Latviešu namā ievēlēs jaunu valdi un apspriedīs turpmāko darbību, pārrunājot arī kā segt 80 dol. iztrūkumu, kuŗu radījis pulciņa nesen rīkotais koncerts. Tajā gan bija ap 100 apmeklētāju, taču tikai ap 50 maksāja 2 dol. ieeju, jo pulciņa biedriem un bērniem tā bija brīva. Patiešām jānožēlo, ka labi noorganizētais un interesantais koncerts guvis tik mazu atsaucību, it sevišķi vēl tādēļ, ka sabiedrība prasa no jauniešiem aktīvitāti „latviskajā laukā", bet, kad jaunieši sasparojas un iedrošinās kaut ko lielāku pasākt, viņi paliek bez atsaucības un reizē ar to atbalsta... Izdevumus pulciņam prasa arī izdot pasākt tais žurnālitis „6K", visai interesants saturā. Sākot ar nākošo, t. i. 3. numuru, šo izdevumu varēs abonēt visi interesenti, pasūtinot žurnālīti pie pulciņa valdes vai tā redaktora Alberta Upeslāča (158 Willowdale Ave, Willowdale, Ont., tālr. 221-8959).

● Latvijas aviācijas pulka piederīgie 7. jūnijā atzīmēs sava pulka dibināšanas 50. gadadienu. Sarīkojuma vieta un pulksteņa laiks vēl nav zināms, bet tas noteikti notiks Toronto. Visi bijušie pulka karavīri šai sakarā aicināti pieteikties pie A. Bambera (225 Quebec Ave, Toronto 9, Ont.; tālr. 762-1848).

● DV Toronto nodaļas jaundibinātā makšķernieku sekcija 10. maijā bija rīkojusi pirmo izbraukumu uz Trentas kanāli un Vellera ezeru, piedaloties 11 dalībniekiem R. Puriņa un A. Kvēpa vadībā, gūstot teicamus zušu un līdaku lomus.

● Kanadas DV valdes, LNJAK un LSAK kopīgi rīkojamo jaunatnes un sporta svētku rīcības komitejas sēdē 14. maijā pr-dis E. Ozols informēja par līdz šim veiktajiem priekšdarbiem, uzsverot nepieciešamību sarīkojumu reklāmēt un jo plašā mērā piesaistīt jaunatni. Balvu sagādāšanu dažādajām sacensībām uzņēmās P. Rudzītis, rīcības komitejai šai vajadzībai atvēlot 50 dol. Šaušanas sacensību vadītājs K. Deklavs informēja, ka svētku pirmajā dienā 7. jūnijā sacensības sāksies plkst. 10 rītā un tajās varēs piedalīties kā pieaugušie, tā jaunieši, bet otrā dienā tikai jaunieši, sākot ar 12 gadu vecumu. Šaušanas sacensību vadītāja palīgs būs A. Taube no Kičeneras. Svētku galvenā kasiera pienākumus veiks Kanadas DV valdes kasieris R. Brītāls.

● Igauņu skauti un gaidas norīējuši divas lidmašīnas lidojumam uz gaidu organizācijas 50 gadu jubilejas nometni Ašafenburgā pie Frankfurtes, Rietumvācijā, kur tā notiks 1970. gadā laikā no 24. jūlija līdz 2. augustam. Vienā lidmašīnā ir vēl vairākas brīvas vietas, kuŗas igauņu skauti piedāvā latviešiem, kas šai laikā vēlētos lidot uz Vāciju. Lidmašīna atstās Torontō 23. jūlijā un izlidos atceļam no Frankfurtes 15. augustā. Biļetes cena 290 dol. Tuvāku informāciju sniedz Helgi Rosen (tālr. 222-3832).

„Uz tālām sapņu mājām aizlidojam..."

RAIŅA „PŪT, VĒJIŅI" 81. MAIJA KALAMAZŪ

Jau vairāk nekā gadu Kalamazū teātrinieki gatavojuši Raiņa populārāko lugu „Pūt, vējiņi". Dzejnieks to rakstījis Šveicē, un luga pirmo reizi izrādīta ārpus Latvijas — Pēterpils latviešu biedrībā.

Šāgada februārī pagāja 55 gadi kopš „Pūt, vējiņi" premjēras Jaunajā teātrī Rīgā, kur pavasara sezonā tā piedzīvoja 30 izrāžu, atzinīgas kritikas (Zeltmatis, Fricis Bārda, Jānis Jaunsudrabiņš) un skatītāju jūsmīgo atsaucību. Tā spēlēta pirmā pasaules kaŗa laikā latviešu bēgļu apmetnēs Krievijā, Rīgas teātŗos Latvijas neatkarības laikā un pēc otra pasaules kaŗa Eslingenas un Lībekas teātŗos Vācijā. — „Pūt, vējiņi" ir trimdinieka Jāņa Raiņa sapnis par mājām, par Latviju: „No dziesmām laivu, skaņām vēju taisām,/ Ar ilgu brāļiem kopā sasēduši,/ Uz tālām sapņu mājām aizlidojam..."

Kalamazū drāmatiskajā kopā ir vairāki rutinēti teātŗa spēlētāji, bet daudz arī jaunu seju — studenti, vidusskolēni. Ar rūpīgu un neatlaidīgu darbu Helēna Sildega, lugu iestudējot, viņus visus saliedējusi organiskā vienībā.

Mēnešiem ilgi mācoties un klausoties ritmā rakstītos „Pūt, vējiņi" tekstus, jaunieši pamazām iepazinuši un iemīļjuši lugas autoru. Pati jaunākā ansambļa dalībniece Zile Zuika saka: „Kad esmu norunājusi abas savas nelielās lomas, sēžu un klausos. Un allaž mani pārņem sajūta, it kā es lugu skatītos pašu pirmo reizi. Tā es to pārdzīvoju."

Regīna Skrupškele studējusi pasaules literatūru, labi pazīst arī latviešu rakstniecību. „Pūt, vējiņi" izrādē viņa tēlos Ortu. „Manuprāt, Rainis mums tikpat nozīmīgs kā angļiem Šekspīrs," viņa saka. „Ar patiku esmu mācījusies savu lomu, klausījusies izrādes fragmentus. Tas mani ierosinājis domāt par lugas daudzplākšņaino veidojumu, tās jēgu un simboliku."

Kalamazū kolledžas Daltona teātris ir jauns un moderns, apgādāts visādām techniskām ierīcēm. Dekorātors Arnolds Sildegs ar skatuves meistaru R. Gendrikovu še izplānojuši sarežģītas būves. Rekvizītes pagatavojis Antons Sildegs bet dekorāciju radīšanā piedalījušies A. Bērziņš, K. Sedlinš, R. Ķeņģis, H. Paudrups, L. Skrupškelis, F. Ritums un apmēram ducis Kalamazū jauniešu pulciņa talcinieku.

Izrāde notiks 31. maijā Kalamazū kolledžas Daltona teātrī plkst. 6.30 vakarā. Ieeja 2,50 dol., studentiem 1,50 dol.

A. Zaļinskis

ALEKSANDRA KĀNBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

Toronto latviešu kreditsabiedrība
Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto 4, Ont.
Telef. 924-2775
maksā
5¼% par noguldījumiem
Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, pieņem maksājumus par telefonu, elektrības, gāzes un ūdens lēsēm, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.
REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRIBA IZDARA DZIVIBAS APDROŠINĀŠANU LIDZ $2000.00 vai $5000.00.
Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā,
sestdienās no pl. 9 — 1 dienā.

TO ZIŅAS

gs līdniekiem R. Puriņa un A. Kvē-
9 pa vadībā, gūstot teicamus zušu
ēs un līdaku lomus.
rp- ● Kanadas DV valdes, LNJAK
rī, un LSAK kopīgi rīkojamo jau-
ru natnes un sporta svētku ricības
is komitejas sēdē 14. maijā pr-dis
00 E. Ozols informēja par līdz šim
50 veiktajiem priekšdarbiem, uz-
na sveŗot nepieciešamību sarīkoju-
rī- mu reklāmēt un jo plašā mērā
o- piesaistīt jaunatni. Balvu sagā-
is dāšanu dažādajām sacensībām
u- uzņēmās P. Rudzītis, ricības ko-
a- mitejai šai vajadzībai atvēlot 50
m dol. Šaušanas sacensību vadī-
t, tājs K. Deklavs informēja, ka
e- svētku pirmajā dienā 7. jūnijā
t, sacensības sāksies plkst. 10 rī-
n tā un tajās varēs piedalīties kā
s pieaugušie, tā jaunieši, bet otrā
- dienā tikai jaunieši, sākot ar 12
e- gadu vecumu. Šaušanas sacensī-
, bu vadītāja palīgs būs A. Taube
- no Kičeneras. Svētku galvenā
kasiera pienākumus veiks Kana-
das DV valdes kasieris R. Bri-
a tāls.
● Igaunu skauti un gaidas no-
irējuši divas lidmašīnas lidoju-
mam uz gaidu organizācijas 50
gadu jubilejas nometni Ašafen-
burgā pie Frankfurtes, Rietum-
vācijā, kur tā notiks 1970. gadā
laikā no 24. jūlija līdz 2. augus-
tam. Vienā lidmašīnā ir vēl vai-
rākas brīvas vietas, kuŗas igau-
ņu skauti piedāvā latviešiem,
kas šai laikā vēlētos lidot uz Vā-
ciju. Lidmašīna atstās Toronto
23. jūlijā un izlidos atceļam no
Frankfurtes 15. augustā. Biļetes
cena 290 dol. Tuvāku informāci-
ju sniedz Helgi Rosen (tālr.
222-3832).

mājām aizlidojam..."

31. MAIJĀ KALAMAZŪ

studenti, vidusskolēni. Ar rūpīgu
un neatlaidīgu darbu Helēna Sil-
dega, lugu iestudējot, viņus vi-
sus saliedējusi organiskā vienī-
bā.

Mēnešiem ilgi mācoties un
klausoties ritmā rakstītos „Pūt,
vējiņi" tekstus, jaunieši pama-
zām iepazinuši un iemīļojuši lu-
gas autoru. Pati jaunākā ansam-
bļa dalībniece Zile Zuika saka:
„Kad esmu norunājusi abas sa-
vas nelielās lomas, sēžu un klau-
sos. Un allaž mani pārņem sajū-
ta, it kā es lugu skatītos pašu
pirmo reizi. Tā es to pārdzīvo-
ju."

Regīna Skrupskele studējusi
pasaules literatūru, labi pazīst
arī latviešu rakstniecību. „Pūt,
vējiņi" izrādē viņa tēlos Ortu.
„Manuprāt, Rainis mums tikpat
dzīvīgs kā angļiem Šekspīrs,"
viņa saka. „Ar patiku esmu mā-
cījusies savu lomu, klausījusies
izrādes fragmentus. Tas mani ie-
pazinājis domāt par lugas daudz-
slāņaino veidojumu, tās jēgu
un simboliku."

Kalamazū kolledžas Daltona
teātris ir jauns un moderns, ap-
rīkots visādām techniskām ierī-
cēm. Dekorātors Arnolds Sil-
degs ar skatuves meistaru R.
Hendrikovu še izplānojuši sareži-
ģītas būves. Rekvizītes pagata-
vojis Antons Sildegs bet dekorā-
ciju radīšanā piedalījušies A.
Cērziņš, K. Sedlinš, R. Ķeņģis,
J. Paudrups, L. Skrupskelis, F.
Ozoliņš un apmēram ducis Kala-
mazū jauniešu pulciņa talcinie-
ku.

Izrāde notiks 31. maijā Kala-
mazū kolledžas Daltona teātrī
plkst. 6.30 vakarā. Ieeja 2,50 dol.,
studentiem 1,50 dol.

A. Zalinskis

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited
229 College St., Toronto 4, Ont.
Telef. 924-2775
maksā
6% par noguldījumiem

Kreditsabiedrība izdara visas pa-
rastās banku operācijas, izsniedz
aizdevumus, pieņem maksājumus
par telefonu, elektrību, gāzes un
citus lēsēm, izdara naudas pār-
skaitījumus un izsniedz ceļotāju
čekus.

VISI ĀR NAUDAS NOGULDI
JUMU VAI AIZDEVUMU IZ-
MAKSĀŠANU KREDITSABIED-
RĪBĀ IZDARA DZĪVĪBAS AP-
DROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00
vai $5000.00.

Durvis atvērtas darbdienās no pl.
9 līdz 12 — 8 vakarā,
sestdienās no pl. 9 — 1 dienā.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO

RŪPIGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

A. EGLĪTIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE78-1401

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkales
VALDE
Aldonas ĶIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W. Toronto 4 Ont., tālr. 533-2837.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Kanadas DAUGAVAS VANAGU nams
125 Broadview Ave., Toronto 250, tel. 465-5225
SESTDIEN — 24. MAIJĀ, pl. 7 vak. licencētā kluba
„Jautrais Ods"
viena gada darbības atceres sarīkojums abos stāvos.
Spēlēs ARRO populārais orķestris.
Visus laipni ielūdz
„JAUTRAIS ODS"
Uz redzēšanos JAUTRAJĀ ODĀ!

IEPRIECINIET SAVUS PIEDERĪGOS,
PIRMS DODATIES
VASARAS ATVAĻINĀJUMĀ!

*Imanta parcel service piedāvā augstākās kvalitātes dā-
ņu pārtikas produktus, tekstilijas, apavus, angļu un
Šveices audumus par mērenām cenām ar visātrāko
piegādi.*

Piem. MŪSU PAVASARA IZPĀRDOŠANAS SAINIS:
1 pāris dāmu vai kungu kurpes, melnas ar ādas zoli ($14.90),
1 komp. džempers un jaka vai sporta pulovers norvēģu rak-
stiem, dāmu vai kungu ($15. 50), 1 itallešu nailona lietus mē-
telis, dāmu vai kungu ($10.90), 2 pāri dāmu vai kungu zeķes
(ā 1.95), 1 šifona lakats ($1.85), 200 cigaretes ($2.65).
Licence $9.30, piemaksas $2.50.

Faktiskā cena $61.50
Pasūtinot līdz 7. jūnijam $50.00

*Sakarā ar licenču izsniedzēju firmas atvaļinājumu, pa-
sūtījumiem jābūt mūsu rokās jūnija pirmajā nedēļā.
Mūsu atvaļinājuma dēļ apgāds un saņņu nodaļa būs
slēgta no 1. jūnija līdz 1. augustam.*

IMANTA
Mosekaeret 6, Copenhagen 2880 Bagsvaerd, Denmark

KAS? KUR? KO? TORONTO

OLD COUNTRY DELICATESSEN
2800 Dundas St. West, pie Keele, tālr. 769-8640
Emilija un Georgs DUMPE

UNO MANKIN REALTOR
KONST. KĀRKLIŅŠ
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114, mājās 691-3873

ALFRED STIKUTS REALTOR
A. STIKUTS, FRI.
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
2889 Dufferin St., Toronto, 789-2611
1363 Wilson Ave., Downsview, 248-0101
1851 Lawrence Ave. E. Scarboro, 752-1770

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas
un desu veikals - darbnīca
1095 QUEEN ST. E. 466-5152

PAVASARA LE 1-7353
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

8
KRĀSU UN MELNBALTAS FILMAS
attīstīšana ■ palielinājumi ■ dublikāti ■
■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide ■
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

Daugavas Vanagu
Grāmatnīcā
491 College ielā,
Toronto 4
Zigfrīda Jurševska
un
Hertas Jaunzemes
KERAMIKA

Ed. Ošiņa
ĀDAS UN KOKA
IZSTRĀDĀJUMI

Kārļa Pakrastiņa
SVECTURI

Jāņa Zālīša
un
Gunara Buša
ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI

Antona Pastara
ŠĶIVJI

M. Zichmaņa
TAUTAS TĒRPU ZĪMĒJUMI

Otīlijas Mežules
un
Veras Lubes
TAUTISKAS LELLES

E. Engeles
un
V. Užules
AUDUMI un PRIEVĪTES
JOSTAS — GRĀMATZĪMES

LATVIEŠU SKAŅU PLATES
un
LATVIEŠU GRĀMATAS

LAIKRAKSTA
LATVIJA
AMERIKA
ATSEVIŠĶI NUMURI
PERKAMI TORONTO

Broadview Delicatessen
105 Danforth Ave.
Baliant Newspaper
272 Spadina Ave.
Eric's Delicatessen
375 Broadview Ave.
Esto Meat Products
691 Mt. Pleasant Rd.
Lidums Meat
363 Roncesvalles Ave.
Lotus Florists
782 Bathurst St.
Parkway Delicatessen
731 Broadview Ave.
Pavasars Delicatessen
361 Roncesvalles Ave.
Pokos Meat
376 College St.
Venus Florists
231 Roncesvalles Ave.
West Ark — Gift Shop
2282 Bloor St. W.
HAMILTONĀ
O. Andersons
26 Market St.

Northland Grocery
120 Barton St. E.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā
iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
AR VĀRĪŠANAS IESPĒJĀM —
pazemes dzelzceļa tuvumā.
Zvanīt Toronto HO 6-1481

ESTD 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS
BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7 954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru mājās.

„ROTA" VASARĀ KALPO
TIKAI VASARNIEKIEM!
NO KANADAS BRAUCOT PA THRUWAY

★ Tikai 120 jūdzes pirms Nujorkas, bet Katskillu kalni jau nodro-
šina vēsas naktis
★ Latviska vide, viesmīlība un sabiedrība. Daudzi sarīkojumi un
gleznu skates. Sestdienās „ROTAS" klubā deju vakari
★ Ievērojami zemas cenas: istaba ar siltu un aukstu ūdeni $6 vie-
nai pers., un $8 divām pers. dienā, $30.- 1 pers. un $40.- 2
pers. nedēļā, vai pilnā pansijā $60.- 1 pers., $100.- 2 pers.
Istaba visai vasarai $200.- (pašam iespējama ēdienu gatav.).
★ Bagātīgs ēdienu galds: 3 maltītes dienā $5, nedēļā $30 (bēr-
niem zem 10 gadiem — puscena)
★ Daudz mežu un ūdeņu — peldēšanās, makšķerēšana un kalnos
kāpšana.
★ Neapgrūtināsim radus un draugus viņu mājā, bet satiksimies
„ROTĀ", kur bez 30 izīrējamām istabām ir vēl sarīkojumu
zāle, klubs, bibliotēkas telpa un 2 kamīni.
★ Speciāls piedāvājums klusuma mīlotājiem — „MEŽA MĀJA"!
REZERVĒJIET JAU TAGAD!

Pieteikšanās rakstot: Mr. A. Līcis, „ROTA" Elka Park, N.Y. 12427,
vai zvanot: 518-589-9878.

■ Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas ■
■ attīstīšanai un kopēšanai ■
■ DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 174, Ont.

ZIGFRĪDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8123
Vienu bloku uz austrumiem no Dundas West pazemja pieturas
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ●

VALD. BEBRIS
759 — 0266

Cik maksā
labs padoms?
Īstā brīdī — nesamaksājams
un citās reizēs tas pasarga no
„dārgas maksāšanas" neziņas
vai vieglprātīgas taupības dēļ.
Lietpratīgs padoms, vairāk ne-
kā 18 gadu pieredzes asināts,
bezmaksas nāk līdzi un vien-
mēr pavada katru apdrošinā-
šanas darījumu, ko Jūsu labā
nokārtojis

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Latviskas rotas bagātīgā krājumā
sudrabā un zeltā.
Darbnīcā — 25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont., tel. 444-4033

BRIGHTON MAKŠĶERNIEKU PARADĪZĒ
4 istabu māja (ziemas)
ar pagrabu, eļļas apkuri, ūdens, vannas istaba, elektrība, etc.
Dubults apbūves gabals — iespēja celt otru māju. Cena $10.900.-,
534-8447 Bērziņš Realty

DV Kičeneras - Voterlū nodaļas vanadžu
kopa rīko vīru koŗa
„Viesturs" KONCERTU
un
CEŖINU BALLI
ar karalienes vēlēšanām
1969. g. 31. maijā Ungāru kluba telpās,
3 jūdzes ziemeļos no Hespelleras
(pie Waterloo - Wellington aerodroma).
KONCERTA SĀKUMS PLKST. 7 VAK.
Pēc koncerta DEJA. Spēlēs E. ZAKULA orķestris.
PILNA BUFETE UN VAKARIŅAS.
Ieeja: Koncertam un dejai $3.00 no personas. Studentiem puscena.
Bērniem līdz 12 g. brīva.

Sarīkojuma vieta viegli atrodama, braucot pa 401. lielceļu līdz 24.
ceļam, uz kuŗa nogriezties ziemeļu virzienā. Iebraucot Hespellerā,
pagriezties pa kreisi pie satiksmes ugunīm un turpināt braucienu
pa 24. ceļu apm. 2 jūdzes līdz pirmajam ceļam, kas nogriežas pa
kreisi, ceļa zīmēm rādot „W—W— airport". Nogriezties pa šo
ceļu, apm, pēc 1 jūdzes ceļa labajā pusē liels nams ar uzrakstu
Hungarian Home Club. Tā ir sarīkojuma vieta.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

L. Zariņa — Sarkanā migla, atm.	$7.50
G. Janovskis — Ēnu menuets, rom.	$4.00
V. Toma — Sērdienes spēks, dzejoļi	$4.00
K. Pētersons — Pasaule paveŗas, ceļojumi	$10.00
No Kalpaka priedes līdz Minsterei — Pulkvedim V. Janu-mam veltīti raksti	$3.00
V. Ģinters — Karogi senajā Latvijā	$4.25
R. K. Masijs — Nikolajs un Aleksandra	$9.00
Dz. Kiršteins — Kaliet sirdis akmeņi, brāļi!	$5.00
I. Grebzde — Sērmūkšļu pagasta ļaudis	$3.20
Dr. A. Ziedonis — The religious philosophy of Rainis	$6.80
Angelika Gailīte — Rītausmā	$4.00
T. Zeltiņš — Zvaigznes egles zarā	$4.20
P. Kļāns — Karsta dzelzs	$12.00
Ed Salna — Cerību cietumā	$4.00
K. Kundziņš — Atmiņas	$4.00
A. Eglītis — Bezkaunīgie veči	$5.80
J. H. Vigmans — Viens no miljoniem	$4.00
J. Babre — Meditācijas	$3.95
Z. Maurina — Pasaules vārtos	$5.00
„ Dzīves apliecinātāji	$3.50
A. Runģis — Tik pie Gaujas, tik pie Gaujas	$4.20
Ed. Freimanis — Apēstie	$3.00
Ed. Sūna — Negātivais stils	$12.50
P. Aigars — Sarkanais vilciens	$2.25
Kā to sauc	$6.00
Sveiki, vāverīt	$3.50
J. Grīns — Redaktora piezīmes	$5.25
J. Kronlins — Dieva druva	$4.50
Ingrida Vīksna — Un gājiens neapstājas, dzej	$4.20
A. Irbe — Vientuļa laiva ir nošu zīme, dzej.	$4.00
I. Bērziņa — Nopietnības laiks, dzej.	$3.00
G. Ārvaldis — Māksla un dzīve, traktāts	$6.00
Aspazija simts gados	$7.80
K. Ulmanis — Klausaities vēstures solos	$2.00
V. Bērzkalns — Latviešu dziesmu svētku vēsture	$12.00
V. Bērzkalns — Latviešu dziesmu svētki trimdā	$12.00
Latvijas skatu albums	$7.50
Elza Klaustiņa — To nevar aizmirst	$4.50
T. Zeltiņa sakārt. — Ciruļu zvani, dzeja	$7.50
Ed. Dunsdorfs — Trešā Latvija	$4.25
Astride Ivaska — Ziemas tiesa, dz.	$4.00
A. Ķeniņš — Zvaigžņotā junda, dzejoļi	$4.00
S. Lazdiņa — Mana vaina, rom.	$5.00
A. Dziļums — Aizaugušās drupas	$4.80
M. Egļītis — Rotaļa, stāsti	$3.00
A. Niedra — Atkal Eiropā, rom.	$4.50
Latviešu vēsture dzejā un gleznās 2. gr. Asinis un ugunis	$6.80
„ Svešos ceļos un pajumtē	$6.80
Ceļi, rakstu krājums XIII	$3.20
Latviešu tautas teikas un pasakas 10. gr.	$7.80
K. Dzelzītis — Pasaules krustceļos, dzej.	$3.20
A. Vilnis — Rājiens sirdij, dz.	$3.80
„ Lauru vainags, dz.	$3.25
„ The Laurel wreath (angļu val.)	$2.75
„ In Memory (velt. J. F. Kennedy)	$2.00
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, rom.	$4.80
P. Jēgere-Freimane — Es apliecinu tevi	$4.20
A. Daugule — Sadedzinātie tilti, rom.	$3.00
K. Ķezbers — Daktera Applebija kalpi, st. un nov.	$4.00
E. Lūkins — Meditācija par Mendelsonu - Bartoldiju	$2.00
V. Ramons — Putekļi sarkanā rietā, rom.	$4.50
Turģēnevs — Dūmi, rom.	$3.85
L. Dombrovska-Larsena—Uz darbnīcas alleķšņa, pārdomas	$4.50
Danno — Domu atomi, aforismi	$0.50
J. Kronlins — 379 dienas	$9.60
Jānis Rozentāls —	$24.00
K. Ķezbers — Brencītis, pasaka	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas — 8. gr.	$7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas — 9. gr.	$7.80
I. Vīksniņa — Saules sala, rom.	$4.50
G. Saliņš — Melnā saule, dzej.	$4.00
B. Grunde un M. Kovaļevska — Meža bērni	$4.00
H. Loftings — Doktors Dūlitls un viņa zvēri	$4.00
Ventiņ puse	$3.60
P. Karells—Sadedzinātā zeme, kauja starp Volgu un Vislu	7.00
P. Rabris — Baltic Youth under Communism	$5.95
Čenču Jezups — Piters Vylāns, rom. latg. val.	$7.00
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerlefa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHĪVS VII sējums, raksti par zīmātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
Latviešu sinonimu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
P. Jurevics — Idejas un stenība	$6.00
J. Kļāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Slīņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hirša — Rigas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apaļonāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.56
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

Pasūtināšanai zvaniet Tālr. 921-7121

DV GRĀMATNĪCĀ
491 College Street, Toronto 174, Ont. Canada.

Profesora Valda briniškais miera plāns

tiņas uz Vietnamas konflikta izbeigšanu. Vienalga, cik punktos izteiktas Vašingtonas vai Hanojas receptes mieram Vietnamā, komunistu agresoru pamatprasības nav mainījušās. Vietkongu 10 punktu miera priekšlikums patiesībā nav nekas cits, kā atkārtota prasība Vašingtonai pasniegt Hočiminam uz sudraba paplātes visu Dienvidvietnamu.

Prezidenta R. Niksona miera priekšlikums paredz abu pretējo pušu militāro spēku atvilkšanu no kara lauka, kara darbības pārtraukšanu un Dienvidvietnamas tiesību garantēšanu starptautiskas pārraudzības ietvaros brīvi izvēlēties pašai vēlamo politisko iekārtu.

Protams, pieņemot komunistu prasības un Vašingtonai bez noteikumiem kapitulējot, „miers" Vietnamā iekristu Niksona klēpī no skaidrām debesīm. Šāds Vietnamas kara nokārtojums tomēr ir pilnīgi izslēgts. Amerikāņu sabiedriskā doma lēnām sāk saskatīt to, ka, mieru Vietnamā pērkot par katru cenu, tiktu uzlieta jauna ejla komūnistu nākošajiem agresijas plāniem un rastos priekšnoteikumi vēl lielākiem militāriem konfliktiem.

Niksona miera plānu amerikāņu prese novērtējusi ļoti pozitīvi. Pat Lindona Džonsona Vietnamas kara lielākais kritizētājs — demokratu senātors Fulbraits kādā intervijā izteicies: „Esmu lepns uz prezidenta Niksona jauno miera plānu. Prezidents ar to ir apliecinājis, ka mums nav nekādu agresīvu mērķu. Viņa plāns paver jaunas iespējas taisnīgam un ilgstošam mieram Vietnamā."

Vēl zīmīgāka ir senātora Mala ārtija nostāja. Prezidenta priekšvēlēšanu laikā viņu ne bez pamata uzskatīja par visu amerikāņu „miera baložu" vadoni. Tagad Makārtijs apgalvo, ka nekad nav iestājies par priekšlaicīgu amerikāņu spēku izvākšana no Vietnamas.

Pazīstamais politiskais komentators Kenets Kraufords norāda, ka beidzot pienācis laiks, kad amerikāņu sabiedrība par pilnu vairs neņem kuŗa katra aušas sludinātās idejas un amerikāņi sākuši skatīt Istenību atvērtām acīm. Kraforda vārdi tēmēti uz Harvardas universitātes profesoru — Nobela prēmijas laureātu Džordžu Valdu, kas pēdējā laikā studentiem, kongresa locekļiem un zināmos periodiskos izdevumos apgalvo, ka visu nelaimju vienīgais cēlonis esot amerikāņu klātiene Vietnamas kaŗā. Vietnamas kaŗam izbeidzoties, dumpīgie studenti steigšus atgriezīsoties pie savām grāmatām, Vietnamas kaŗa izbeigšanai prof. Valdam ir ļoti vienkārša atrisinājums: amerikāņu kaŗaviriem nav jādara nekas cits, kā jākāpj kuģos un jābrauc mājup. Citiem vārdiem, „gudrais" profesors ieteic amerikāņiem pamest Dienvidvietnamu Hočimina žēlastībai. Kenets Kraufords norāda, ka sasēdināt amerikāņu kaŗavīrus kuģos nebūtu nekāda liela problēma, bet ir cits jautājums, kas notiktu tālāk Dienvidvietnamā. Vai prof. Valds nezinātu to, kas notika pašā Ziemeļvietnamā, kad to savā varā pārņēma Hočimins? Grūti pieņemt, ka augsti mācītais profesors nezinātu to, ka Hočimins jau savas valdīšanas pirmajā gadā noslepkavoja 50.000 Ziemeļvietnamas pilsoņu un uz koncentrācijas nometnēm aizsūtīja vismaz 100.000 citu aizdomās turētu politisko pretiniekus. Cik tūkstošiem nāves spriedumu pēc Dienvidvietnamas okupēšanas Hočimins jau tagad parakstījis un cik tūkstošiem būs jādodas uz cietumiem un koncentrācijas nometnēm, to viegli var iedomāties.

Par Vietnamas kaŗu šobrīd nebūtu jārunā, ja, pretēji Ženēvas nolīgumam, Hočimins nebūtu sācis iebrukumu Dienvidvietnamā un dienvidvietnamieši Hočimina terroru būtu uzņēmuši atplestām rokām. Dienvidvietnama, noraidot komūnistu totālitāro režīmu, Dienvidaustrumāzijas sabiedroto savstarpējās palīdzības un aizsardzības līguma ietvaros tomēr izšķirās lūgt sabiedroto atbalstu Hanojas amerikāņi tomēr nepievils to uzticību, kuŗi ar ieročiem izšķirējā brīdī grib sargāt savu brīvību un pretoties spēkiem, kas tos tiko iekalt komūnisma vergu važās.

Kad ieroči Vietnamā būs apklusuši, priekšķars pavērsies šī kaŗa beigu cēliena drāmatiskajiem notikumiem. Vai Vašingtonas un Hanojas politiskā dialoga nobeigumā pār Vietnamu spīdēs demokratiskas brīvības saule, vai arī pēc „koalicijas valdības" pārejas perioda beigām Hočimins Saigonai uzspiedīs sarkanos karogus, par to vēl pāragri spriest. Amerikāņu vienota nostāšanās aiz sava prezidenta, šķiet, ir vienīgā garantija Hočimina nodomu izjaukšanai. Vietnamas kaŗa beigu cēlienā tā galvenā loma piekritīs amerikāņu apņēmībai nepievilt tos, kas palīdzīgi tic varenās demokratijas taisnības un brīvības principiem.

Daži optimistiski politiski komentātori Niksona Vietnamas miera programmu paguvuši nodēvēt par Vašingtonas ģenerālmēģinājumu apslāpēt kaŗa liesmas Tālajos austrumos. Tie ir pārliecināti, ka viena gada laikā priekšķars Vietnamas drāmai nolaidīsies un amerikāņu tautai šai brīdī nebūs jāsarkst.

Pagājušajā svētdienā amerikāņi pasaulei deva iespēju noskatīties citā vēsturiskā ģenerālmēģinājumā — Apollo-X ceļojumā pasaules telpā. Šajā ģenerālmēģinājuma riņķojot ap mēnesi, amerikāņu astronauti šonedēļ izraudzīs vietu, kuŗā jūlijā cilvēka kāja spers pirmos soļus uz mēness. Lidojums, tāpat kā iepriekšējais, no jauna apliecinās amerikāņu varenos tehniskos sasniegumus. Ērti izlaidies televīzijas aparāta priekšā, caurmēra amerikānis pats savām acīm varēja sekot atstronautu ceļojumam un mirkli aizturēt elpu, kad kritiskos brīžos mazākā kļūme sekmīgo lidojumu viegli varēja pārvērst katastrofā. Bieži jautāts, vai lidojumus pasaules telpā televizijā pārraida tikai tādēļ, lai sabiedrība būtu aculieciniece vēs turiskajiem tehnikas progresa sasniegumiem. Varbūt, tas tā arī ir. Bet astronautu sasniegumu pārraidīšanai ir arī svarīga psiholoģiska nozīme. Caurmēra amerikānis, varbūt, to neapzinās, ka, apbrīnojot savus astronautus, pavisam nemanot, arī pats saņem krietnu devu paļāvības ticības stiprināšanai amerikāņu spējām un spēkam.

Skatoties televīzijā, miljoniem amerikāņu sirdsapziņā, droši vien, nostiprinājās pārliecība, ka valstij, kuŗas astronauti pēc diviem mēnešiem spers kāju uz mēness, būtu nepiedodami sekot Hočimina vai pašu zemes prof. Valda ieteikumam — kā nopērtiem kucēniem ar ievilktu asti kāpt kādā Vietnamas ostā kuģī un pār tā reliņiem iemest jūrā lepnību un taisnības principus, uzdodot brīvības sargposteni, kuŗu vēsture ASV uzticējusi.

Aleksandrs Ķegumnieks

SIKĀS ZIŅAS

⓫ Tenesijas pavalsts cietumā drošā apsardzībā atrodas ASV nēģeŗu mācītāja Dr. Kinga nogalināšanā notiesātais Džēms Irls Rejs. Cietuma apsardzība daudzkārt pastiprināta, jo tūlit pēc Reja atzīšanās tiesā ienākuma ticamas ziņas, ka gatavota sazvērestība, lai to cietumā nogalinātu.

⓬ Francijas prezidenta vēlēšanām kandidātu sarakstu slēdza 16. maijā ar prezidenta pagaidu aizstājēja Alaina Pohē iestāšanos sacensībā. Viņš ir centrisku kandidāts. Par prezidenta krēslu vēl sacensas gollisti, komūnisti, mērenie sociālisti un trockisti. Lielākie sāncenši ir centrists Pohē ar gollistu Pompidū.

⓭ Uz ASV flotes spēku parādi Atlantijas okeanā 17. maijā no Vašingtonas ar helikopteru izlidoja arī prezidents Niksons. Kad viņa helikopters nosēdās uz bazes kuģa „Saratoga" skrejceļa, atskanēja 21 salūtšāviens. Tai pašā laikā pie horizonta parādījās arī kāds padomju „zvejas kuģis" ar vairākiem novērotājiem uz klāja. Flotes parādē piedalījās amerikāņu 2. flotes 16 kaŗakuģu un 50 lidmašīnu, veicot savus divu stundu ilgos mēģinājumus 50 jūdžu attālumā no Virdžīnijas krasta.

⓮ AP aģentūra Tokio pārņēmusi Ziemeļkorejas oficiālā ziņu dienesta informāciju, ka Pad. savienības prezidents Podgornijs prasījis Korejas krasta tuvumā esošo ASV jūras spēku „izklīdināšanu". Podgornijs runājis kādā masu sanāksmē Pjongjangā, kur norādījis uz „nopietnām sekām", kādas var izraisīt ASV kaŗakuģu un lidmašīnu uzturēšanās Ziemeļkorejas jūrā. ASV esot jāsaprot, ka šādas spēku koncentrācijas izbeigšana Ziemeļkorejas tuvumā esot „ne vien Tālo austrumu, bet arī pašu ASV pilsoņu miera interesēs",

⓯ 50.000 ļieli ļaužu pūlis uzgavilējis Aleksandram Dubčekam, Ludvigam Svobodam un Smrkovskim, agrākajiem Čechoslovakijas reformistu vadītājiem, kādā gadskārtējā masu sanāksmē Terezīnā godinot otra pasaules kaŗa upuŗu piemiņu. Pūlis ignorējis Dubčeka piezīmes, kuŗās viņš izteicis nepieciešamību „normalizēt" attiecības ar Pad. savienību.

⓰ ASV augstākās tiesas tiesnesis Abe Fortas pēc dažādiem pārmetumiem par netīriem darījumiem beidzot iesniedzis prezidentam Niksonam atlūgšanos no amata. Viņu par augstākās tiesas locekli bija iecēlis personīgais draugs — iepriekšējais prezidents Džonsons, kas arī mēģināja viņu iecelt augstākās tiesas priekšsēža Irla Vorena vietā, kas aizlaidīs pensijā, bet senāts to aizkavēja

⓱ Izraēla pēc atlīdzības izmaksas 34 nogalināto amerikāņu kaŗa jūrnieku piederīgajiem tagad izmaksājusi atlīdzību arī 164 ievainotiem, kuŗi cietuši Izraēlas zemūdeņu uzbrukumā ASV izlūkkuģim „Liberty" 1967. gadā Izraēlas kaŗa laikā ar arābu valstīm. Uzbrukums amerikāņu kuģim noticis pārpratuma rezultātā. Abos gadījumos atlīdzība pārsniedz 3 milj. dolaru. ASV prasība par kuģa zaudējuma atlīdzību vēl nav izšķirta.

⓲ Pad. savienības ministru prezidents Kosigins un Somijas prezidents Kekonens 19. maijā uzsākuši sarunas Ļeņingradā. Iepriekšējās Pad. savienības un Somijas sarunas notika pērnajā oktobrī. Cik zināms, sarunu galvenais temats ir Maskavas ierosinātā Eiropas drošības konference, kuŗā Somija kā neitrāla valsts gatava uzņemties „namatēva" lomu.

⓳ Čechoslovakijas aizsardzības ministrija 19. maijā paziņojusi, ka Čechoslovakijas un Pad. savienības armijas vienības iesākušas kopīgus manevrus „valsts neatkarīgā apvidū". Manevri oficiāli apzīmēti par „komandējošā sastāva vingrinājumiem".

SPORTS

TORONTO LSK — JAUNATNES MEISTARS BASKETBOLĀ

Latvijas latviešu meistarsacīkstes basketbolā jau beigusās, bet vēl spēju atreferēšanu iznākusi aizkavēšanās. Tas notiek it bieži, sevišķi, ja laikraksts „cīnās" ar telpu trūkumu, kad cieš parasti sporta ziņas...

Sezonas pēdējā tikšanās Toronto LSK un Toronto latviešu YMCAS semoru vienību starpa sagadaja parsteigumu jo TLSK pirmo reizi pec daudzu gadu partraukuma izgaismaja YMCAs ceribas kvalificeties finalspelei par meistartitulu ar Toronto LV sporta kluba piecnieku. Kaut YMCAS ierinda iztruka dazu pamatsastava spēletaju, tacu laukuma tomer bija visi „puiši" — J. Zentiņš, A. Daugulis un P. Sprogis.

Sacensiba bija spraiga no sākuma lidz beigam, bet ari bagata sodiem. YMCA „nogrekojas" 33 reizes, no tam 25 jau pirmaja puslaika, bet TLSK 24 reizes, 1. puslaika — 16. Liekas, ka tiesi bagatigais sodu birums soreiz izmicinaja YMCAs izredzes uz uzvaru, jo, piemeram, J. Zentiņs jau pirmajas 9 spēles minutēs bija „salasijis" 4 piezimes un apsēdas rezervistu solā. YMCA to izjuta seviški smagi, jo tiesi J. Zentiņs bija vienības mugurkauls un precizākais bumbas raiditājs grozā, gandriz ikvienam metienam kļūstot par punktu ieguvumu. Ari A. Dauguiim, kuŗš šoreiz gan nebija seviški veiksmīgs iemetienos, 2. puslaika sākumā jau bija 4 piezimes, tāpat energiskajam E. Pilskalnietim. Otra puslaika beigās uz 5 minūtēm laukumā atgriezās J. Zentiņš, spēlēja ļoti iespaidigi un ieguva 8 punktus, tad 5. piezime izbeidza viņa gaitas šai spēlē. P. Akers 5. piezimi savukārt izpelnijās 5 minūtes pirms spēles beigām. Protams, daudzās piezimes uzmanīgākiem lika būt ari TLSK spēlētājiem, tacu viņu „priekšrocība' bija piezimju vienmērīgākais sadalijums uz visiem spēlētājiem. TLSK sastāvā šoreiz izcuis spēks bija J. Udrovs, kas 5. piezimi izpelnijās 2 minūtes pirms spēles beigām.

TLSK pirmo puslaiku beidza ar 9 punktu pārākumu. Spēles turpinājumā YMCA cinijās ļoti uzņēmīgi, cenšoties zaudēto atgūt, taču katru īslaicīgo ofensīvu apturēja TLSK pretuzbrukumi. Brīžiem likās, ka YMCAi izmēr izdosies punktu starpību izlīdzināt, bet TLSK mērķtiecīgā sadarbība šīs cerības arvien par jaunu izgaisināja. Tā YMCAi izdevās atgūt tikai divus punktus no 11 pusl. zaudējuma, spēlei beidzoties ar TLSK 89—82 (49—40) uzvaru. TLSK vienībā spēlēja un punktus guva: J. Udrovs 23, A. Lakstīgala 21, J. Āboliņš 18, V. Ozoliņš 14, I. Pērkons 11, I. Kopštāls 2, V. Pērkons un A. Ansons. YMCAs krāsas pārstāvēja: P. Sproģis 40, J. Zentiņš 17, A. Daugulis 9, E. Pilskalnietis 8, Dz. Iesalnieks 4, P. Akers 4, O. Tūters, T. Zvilna un P. Zvilna.

Jaunatnes grupas finālspēlēs tikās pagājušā gada meistarvienība Toronto latviešu YMCA ar Toronto LSK. Kaut YMCA pirmo reizi šajā sezonā bija spējusi sadabūt kopā visus labākos spēlētājus, izņemot jauno „zvaigzni" P Sproģi, nācās tomēr piedzīvot meistaru maiņu.

Finālspēle, kā jau varēja paredzēt, izvērtās ļoti spraiga un bija labākā jaunatnes sacensība, kāda šai sezonā redzeta. TLSK uzvaru panāca, galvenokārt pateicoties lielskajai veiksmei spēles 1. ceturksnī, kad guva 9 p. (20—11) pārākumu, kā arī I. Pērkona un A. Ansona veiksmīi metienos, abiem šai speles posmā gustot pa 8 punktiem. Otrā ceturksnī jūtami uzlabojās YMCAs aizsardzība, V. Dauguja darigetas vienības sadarbība ieguva stabilitati, lidz puslaika beigam samazinot TLSK vadību uz 6 punktiem. Vel labak YMCAi veicās trešaja ceturksnī, kad tā pārņēma ne vien speles iniciātīvu, bet ari izlidzinaja rezultātu, bet pedēja ceturksnī spele kļuva nervoza. YMCA vairakkārt panaca vadību, tacu TLSK vienmer spēja rezultātu izlīdzināt. Vel 2 minūtes pirms speles beigam YMCAi bija 4 punktu para kums, bet tiesi šai brīdī TLSK gados vecāko spēlētāju nosvērtība šķietamo zaudējumu par vērta uzvarā. YMCA sāka forset tempu, zaudēja bumbu, un pusminūtu pirms spēles beigam TLSK atradās jau 2 punktu vadībā... Lai iegūtu bumbu un rezultātu izlīdzinātu, YMCA izpelnījās sodu, un tā, beigu svilpei atskanot, TLSK uzvara skaitļos izteicās 83—80 (40—34).

TLSK uzvara nebija nejaušība, jo kluba jaunatne jau visu sezonu bija apliecinājusi labu gatavību un sniegumu. I. Pērkons ir vienības stabilākais spēks aizsardzībā, bet reizē ari telcams punktu guvējs, šai spēlē pat visteicamākais. J. Udrova savukārt atzīstams par vienu no pašaizliedzīgākajiem spēlētājiem un efektīvākajiem cīnītājiem pie groza. No pārējiem spēlētājiem ar atzinību minams Lakstīgala, vienīgi viņa veiksme grozu gūšanā ne vienmēr ir stabila. Ari Ivars Kopštāls, gandrīz ne manot, izvērties par vērtīgu spēku: varenais augums un nosvērtība spēlē ir īpašības, kuŗas viņa darbību padara efektīvu.

YMCAs jaunatnes vienības mugurkauls ir Andris Daugulis, kas ir ne tikai lielisks punktu guvējs, bet ari attapīgs bumbas piespēlētājs. Finālspēlē sastāvā gan nebija „jaunās zvaigznes" Sproģa, toties vēl neredzēti labi darbojās augumā staltais, bet tikai 15 gadu vecais Valdis Pālens. Diemžēl, viņš pārpratuma pēc uz spēli ieradās tikai 1. puslaika beigās, un nav izslēgts, ka šis apstāklis vienībai maksāja uzvaru un nozīmēja meistartitula zaudējumu. Pālens ir izteikts centra uzbrucējs, spēlē apdomīgi un prot arī gūt punktus. Turpinot citīgi trenēties, viņš var izveidoties par jaunu „zvaigzni". Sīkāk nepakavējoties pie pārējiem spēlētājiem, jāatzīst, ka visi YMCAs zēni spēlēja labi, protot ar godu arī zaudēt.

TLSK krāsām meistartitulu izcīnīja un punktus guva: I. Pērkons 40, A. Ansons 16, J. Udrovs 14, A. Lakstīgala 9, I. Kopštāls 4, I. Starasis, L. Hābs un V. Skujiņš. YMCAS sastāvā bija: A. Daugulis 38, V. Pālens 12, I. Plampe 10, O. Tūters 10, I. Kivlis 8, Dz. Iesalnieks 2 un A. Ozoliņš.

Iz. Ģ.

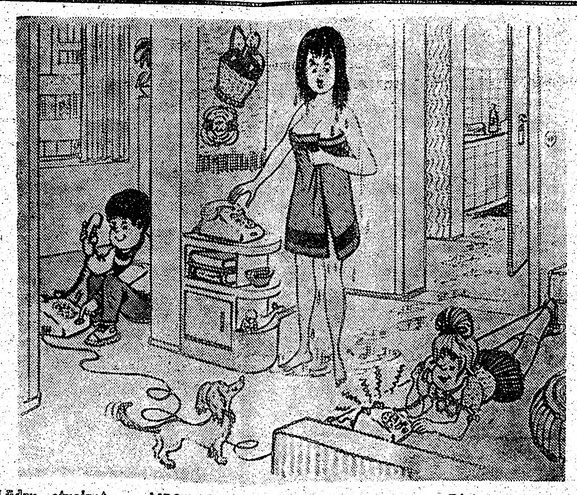

„Lūdzu atvainot, — kļūdīšanās centrālē..." Rietumvācu humors

AKTUĀLAIS KANADĀ

Vai miers Vietnamā par katru cenu?

Izvērtējot ASV prezidenta Niksona 8 punktu miera plānu, Saigona norūpējusies, ka tas varētu nozīmēt „mieru par katru cenu". ASV ārlietu ministram Rodžeram atrodoties četru dienu ilgajā apmeklējumā Dienvidvietnamā, dažī Saigonas politiskie vadītāji izteikušies, ka viņi vēlētos amerikāņu klātieni arī pēc miera nokārtojuma, jo tas stiprinātu ne vien valsts saimniecību, bet arī tās drošību.

Prezidenta Niksona tikšanās ar Dienvidvietnamas prezidentu Vantjū paredzēta visā drīzumā Pacifikā, iespējams Honolulū, Havajā, lai pārrunātu kopīgo politiku jaunajā situācijā.

Rodžers Saigonā norādījis, ka ASV atzīs Dienvidvietnamas koalicijas valdību, ja tā izveidosies brīvās sarunās vai vēlēšanu rezultātā.

Rodžera priekšgājējs Rasks savā laikā atkārtoti bija norādījis, ka ASV neuzspiedīs koalicijas valdību Saigonai, bet toreizējais viceprezidents Hamfrijs komūnistu pielaišanu Dienvidvietnamas valdībā bija salīdzinājis ar lapsas ielaišanu vistu kūtī. Arī prezidents Niksons savā vēlēšanu kappanā bija izteicis līdzīgas domas, lapsas vietā kā simbolu lietodams kobru.

Tagad domas mainījušās un radušās cerības, ka lapsa ar cāļiem, varbūt, saderētu kopā gluži labi.

Apollo-X riņķo ap mēnesi

No Kenedija ragā, Floridā 18. maijā 8 dienu lidojumam uz mēnesi izsauta Apollo-X, pēdējā izmēģinājuma rakete pirms Apollo-XI, kuŗa pēc apmēram 4 nedēļām aiznesīs pirmos cilvēkus uz mēness virsmu, un tie būs amerikāņi. Apollo-X tris astronauti izlidojuši uz mēnesi ar apm. 40.000 jūdžu ātrumu stundā. Otrā dienā astronauti Tomass Stafords, Džons Jongs un Jūdžins Sirnens (Cernan) atradās jau pusceļā. Ceļojumam labi veicoties, viņu ielidošana mēness orbitā bija paredzēta 21. maija pēcpusdienā. Divi astronauti īpašajā nosēšanās kapsulā pietuvosies mēnesim 9 jūdžu attālumā, bet vēl nenosēdīsies. Astronautu atgriešanās uz zemes paredzēta 26. maijā, kad būs beidzies 250.967 jūdžu garais ceļojums.

Raķete, kuŗa uznesa Apollo-X izplatījumā, palikusi kaut kur starp mēnesi un zemi, tā pievienojoties tām 40 pārējām nesējraķetēm, kuŗas tagad vientuļi riņķo saules sistēmā. Bez tām lielu skaitu dažādu „drazu" izplatījumā atstājuši arī krievi. Kopā ar amerikāņu izšautajiem šādi „nedzīvi ķermeņi", kuŗi tagad orbitē ap zemi un mēnesi, skaitāmi jau simtos, un sāk rasties bažas, ka tie varētu radīt bīstamus sarežģījumus turpmākajos izplatījuma lidojumos.

☆ Savā cīņā pret inflāciju federālā valdība jau spērusi ievērojamu soli: — cenu un ienākumu komisijai iecelts priekšsēdis — Britu Kolumbijas universitātes mākslu fakultātes dekāns tautsaimnieks Džons H. Jongs, Līdz 1. jūlijam, jācer, būs iecelti arī komisijas locekļi. Komisijas uzdevums izpētīt inflācijas iemeslus, gaitu un konsekvences, informēt par „atradumu" cenu un ienākumu noteicējus, kā arī sabiedrību, un ieteikt valdībai, kā vislabāk panākt cenu nostabilizēšanos. Apgādes ministrs R. Basfords, kuŗa ministrijā šī komisija, kuŗas ideja dzimusi jau pirms 6 mēnešiem, ietelp, gan norāda, ka nevis komisija, bet gan valdības finanču politika ir galvenais elements inflācijas apkaŗošanā. Opozicijas līderis Stenfilds komisiju nodēvēja „smieklīgi nepietiekamu" un aicināja valdību izstrādāt algu un cenu vadlīnijas. Šai sakarā grībētos piebilst, ka lielajā vēl pēc 6 mēnešiem „negatavās" komisijas darbā mazs palīgs varētu būt Džordža E. Krīda (Creed) brošūra „The Plot to Conquer the World", kuŗā autors pieskaŗas arī inflācijas „taisīšanai" un tās mērķiem... Inflācijas apkaŗošanai, ja valdība to tiešām vēlētos, šī brošūra, varbūt, varētu ierosināt vienu otru veselīgu domu...

☆ Ontario indiāņi kļuvuši aktīvāki savu prasību paušanā. Premjēram Robartam 20. maijā bija ilgāka apspriede ar Ontario indiāņu apvienības pārstāvjiem, piedaloties arī vairākiem ministriem. Pa apspriedes laiku valdības ēkas priekšā demonstrēja ap 70 indiāņu un balto, ar plakātiem pieprasot sociāllietu ministra Jaremko atkāpšanos par neaktīvitāti indiāņu lietu kārtošanā. No sociāllietu ministrijas indiāņu aprūpes nozares 10 darbiniekiem atkāpušies jau 7. Jaremko pārmet, ka viņš no indiāņu attīstības veicināšanai piešķirtajiem 1,4 milj. dol. pērn izlietojis tikai 400.000 dolaru. Robarts delegātiem solījis doties uz Otavu, lai mēģinātu panākt federālās valdības institūcijas nodibināšanu Ontario indiāņu vajadzībām.

☆ Ministru prezidents Trudo informējis parlamentu, ka „nozīmīgas valstis" neatzīstot Kanadas suverēnitāti arktiskajos ūdeņos, kā parasti, klusēdams par sīkdaļām, jo tas neesot valsts interesēs šādu neatzīšanu plašāk publicēt.

★ Kanadas franču aktrise Ženevjēva Bižole (Bujold), kas ar labiem panākumiem uzstājusies arī Kvebekā ražotās filmās, angažēta topošajai britu filmai „1000 dienu Anna", Bižole tēlos Annu Boleinu, Henrija VIII sievu, bet bet Henrija VIII lomā būs Ričards Bertons. Lomu Bižolei izgādājis Bertons, kuŗam patīcis viņas tēlojums filmā „Izabela".

Otavas un Pekingas sarunas Stokholmā

Kanadas un sarkanās Ķīnas ilgi gatavotās sarunas 19. maijā sākušās Stokholmā. Turienes Kanadas sūtniecībā ieradušies divi Pekingas delegāti ar tulku un apspriedušies ar kanadiešiem pāris stundu.

Kanada centusies nodibināt oficiālas attieksmes ar sarkano Ķīnu jau labu laiku. Priekšsarunas notika jau februārī, kad Kanadas sūtnis tikās ar Ķīnas konsulu Stokholmā divas reizes, lai izpētītu, vai ķīniešu komūnisti pieņemtu Kanadas priekšlikumu.

Sarežģītākās problēmas, kā Kanadas iestāšanos par sēdekli Pekingai Apvienotajās nācijās un Formozas jautājumu, apspriedis vēlāk.

Formozas kardinālis Pauls, kas pašreiz ieradies Vašingtonā, izteicies, ka Kanadā esot „posīgi sarkanās Ķīnas centri", kuŗi pastiprināšoties, ja Otava nodibinās ar Pekingu oficiālas diplomātiskās attieksmes. Kardinālis atrodas to jauniecelto kardinālu skaitā, kuŗus pāvests apstiprināja aprīlī. 57 gadus vecais ķīniešu kardinālis ir Nankingas archibiskaps prombūtnē, viņš tekoši runā septiņas valodas un ieguvis četrus doktora grādus. 21. maijā viņš ieradās Otavā apciemot Kanadas garīdzniekus, bet mēneša beigās dosies atpakaļ uz Formozu, kur darbojas par rektoru Fujenas katoļu universitātē.

Formozā dzīvo 300.000 katoļticīgo, bet pašā Ķīnā — 3 miljoni. Kardinālis Pauls savus uzskatus izteicis neoficiālā preses konferencē, piedaloties arī nacionālās Ķīnas pārstāvjiem Vašingtonā.

LICENCĒTAM LATVIEŠU KLUBAM
„JAUTRAIS ODS"
125 Broadview Ave., Toronto, VAJADZĪGA
KLUBA VIRTUVES SAIMNIECE
Alga pēc vienošanās.
Pieteikties rakstveidā pie R. Kadiķa
42 Crockford Blvd., Scarboro 731, Ont.